

**ΤΕΙ ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

**ΔΟΜΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΡΟΛΟΣ
ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
ΠΑΤΡΑΣ (Α.Δ.Ε.Π.)**

**ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΛΟΥΪΖΑ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:
ΠΑΝ. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ**

ΠΑΤΡΑ 20/9/2010

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	Σελ.
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ.....	7
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	
Η ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ	
1.1.Ιστορική Αναδρομή.....	12
1.2.Το πρόγραμμα «Ιωάννης Καποδίστριας».....	17
1.3.Ο νέος Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων.....	19
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	
ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	
2.1.Ορισμός.....	24
2.2. Ιστορική Αναδρομή.....	24
2.3. Οι Δημοτικές Επιχειρήσεις την τελευταία δεκαετία.....	26
2.3.1 Γενικά στοιχεία.....	26
2.3.2. Κλάδοι δραστηριότητας.....	29
2.3.3.Νομική μορφή Δημοτικών Επιχειρήσεων.....	30
2.4.Συμπεράσματα-Αξιολόγηση	31
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	
ΟΙ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΕ ΤΟ ΝΕΟ ΚΩΔΙΚΑ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ	
3.1.Εισαγωγή.....	34
3.2.Νομική μορφή Επιχειρήσεων.....	34
3.3.Κοινοφελείς Δημοτικές Επιχειρήσεις.....	35
3.3.1.Κανονισμοί.....	35
3.3.2.Προσωπικό.....	36

3.3.3.Αποδοχές προσωπικού.....	38
3.4.Ανώνυμες Εταιρείες Δήμων και κοινοτήτων.....	40

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΟΙ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

4.1.Ιστορική πορεία- Αντικείμενο -Νομική μορφή.....	44
4.2.Κεφάλαιο- Διοίκηση – Διαχείριση Δημοτικών Επιχειρήσεων στην Ε.Ε.....	48

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Ο ΔΗΜΟΣ ΠΑΤΡΕΩΝ

5.1.Βασικά στοιχεία του ΟΤΑ.....	52
5.1.1Θέση.....	
5.1.2.Δημογραφικά.....	52
5.1.3.Υποδομές.....	52
5.1.4.Απασχόληση.....	55
5.2.Ο Δήμος Πατρέων.....	58
5.2.1.Σύσταση και μεταβολές.....	58
5.2.2.Δομή του Δήμου.....	58
5.2.3.Δημοτικές Επιχειρήσεις και οργανισμοί.....	61

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΑΔΕΠ

6.1.Σύσταση ΑΔΕΠ.....	64
6.2.Σκοποί.....	64
6.3.Διάρκεια Επιχείρησης.....	66
6.4.Πόροι.....	67
6.5.Διοίκηση-οργανόγραμμα.....	68
6.6.Προσωπικό-Υποδομές.....	69

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΑΔΕΠ

7.1.Εισαγωγή.....	71
7.2.Πρόγραμμα DETOUR.....	71
7.3.Πρόγραμμα URBAN- ΕΥΠ ΠΑΤΡΑΣ.....	74
7.3.1 ΑΔΕΠ NET.....	75
7.3.2 Κέντρο Υποστήριξης της Απασχόλησης (ΚΥΑ).....	76
7.4 Βοήθεια Στο Σπίτι.....	79
7.5 Κοινωνική Μέριμνα.....	80
7.6 Πρόγραμμα «ΥΠΕΡ»	81
7.7 Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΕΔΑΠ).....	82
7.8 Δράσεις Υποστήριξης Επιχειρηματικής Πρωτοβουλίας (ΔΥΕΠ)	82
7.9 Δράσεις Συμβουλευτικής Και Υποστήριξης Νέων Ατόμων-ΔΡΑΣΥΝΑ.....	83
7.10 Τοπικές Πρωτοβουλίες Απασχόλησης (ΤΠΑ).....	84
7.11Εγρήγορη.....	85
7.12 Άλλες δράσεις της ΑΔΕΠ.....	87

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ ΑΔΕΠ.....	89
---	-----------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

ΔΙΑΣΠΑΣΗ –ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΑΔΕΠ.....	90
--	-----------

9.1.Ο Νέος ΚΔΚ και οι Δημοτικές Επιχειρήσεις	90
--	----

9.2.Διάσπαση- Μετατροπή της ΑΔΕΠ και σύσταση της ΚΔΕΠ.....	92
--	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΔΕΠ.....	95
-------------------------------------	-----------

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ.....	97
--------------------------------------	-----------

ΠΗΓΕΣ.....	101
-------------------	------------

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	102
------------------------	------------

ΟΙ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΝΕΟ ΚΩΔΙΚΑ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ

ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (Ν.3463/2006).....

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 252 Ορισμοί – διακρίσεις 103

Άρθρο 253 Κανόνες σύστασης..... 105

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΙΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ.....

ΤΜΗΜΑ Α΄ ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Άρθρο 254 Σύσταση..... 106

Άρθρο 255 Διοίκηση..... 107

Άρθρο 256 Έγκριση αποφάσεων..... 108

Άρθρο 257 Κανονισμοί – Συμβάσεις 109

Άρθρο 258 Προσωπικό..... 110

ΤΜΗΜΑ Β΄ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ.....

Άρθρο 259 Χρηματοδότηση..... 110

Άρθρο 260 Διαχείριση..... 112

Άρθρο 261 Διαχειριστικός έλεγχος 113

ΤΜΗΜΑ Γ΄ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

Άρθρο 262 Λύση 114

Άρθρο 263 Συγχώνευση	115
ΤΕΛΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ.....	
Άρθρο 264 Εξουσιοδοτήσεις – Ανάλογη εφαρμογή διατάξεων.....	116
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ Ο.Τ.Α.....	
Άρθρο 265 Σύσταση – Λειτουργία.....	117
Άρθρο 266 Δημοτικές και κοινοτικές ανώνυμες εταιρείες	119
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΑΣΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ Ο.Τ.Α. ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ.....	
Άρθρο 267 Κανόνες λειτουργίας.....	120
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Ο.Τ.Α.....	
Άρθρο 268	121
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Ο.Τ.Α.....	
Άρθρο 269 Συγχώνευση – Μετατροπή – Λύση Επιχειρήσεων	123
Άρθρο 270 Γενικές μεταβατικές ρυθμίσεις	126

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΔΚΚ:Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας

ΕΝΑΕ:Ένωση Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων Ελλάδος

ΕΣΠΑ:Εθνικό στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς

ΚΔΚ:Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων

ΚΕΔΚΕ:Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας

ΟΣΚ:Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων

ΟΤΑ:Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης

ΠΕΤΑ Α.Ε.:Πληροφορία-Επιμόρφωση Τοπική Ανάπτυξη. Πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία παροχής συμβουλευτικών και μελετητικών υπηρεσιών. Ιδρύθηκε το 1990 από φορείς της αυτοδιοίκησης ενώ σήμερα οι μέτοχοι της είναι 48 αναπτυξιακές εταιρείες και δημοτικές επιχειρήσεις από όλη την Ελλάδα η ΤΕΔΚΝΑ(Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ν. Αττικής) και η ΚΕΔΚΕ.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην παρούσα πτυχιακή εργασία γίνεται μια προσπάθεια παρουσίασης του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των επιχειρήσεων των ΟΤΑ α΄ βαθμού.

Αρχικά επιχειρείται μια **ιστορική αναδρομή της πορείας του συστήματος διακυβέρνησης του τόπου μας** από την απελευθέρωση του από τον τουρκικό ζυγό και έπειτα, με το κεντρικό κράτος να προσπαθεί μέσω του θεσμού της τοπικής αυτοδιοίκησης να ανταποκριθεί καλύτερα στις προσδοκίες για επαρκείς κοινωνικές υπηρεσίες και να βρίσκεται όσο το δυνατόν κοντά στον πολίτη και τα προβλήματα του.

Από το 1821 και μετά ο ανωτέρω θεσμός υπόκεινται σε διάφορες μεταρρυθμίσεις με σταδιακή ενίσχυση της θέσης του Δημάρχου. Οι πιο πρόσφατες αλλαγές έγιναν με το πρόγραμμα «**Ιωάννης Καποδίστριας**» και τις επιλογές του νέου **Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν.3463/2006)** ενώ κατά την εκπόνηση της εργασίας αυτής η Βουλή βρισκόταν στο τελικό στάδιο για την ψήφιση του σχεδίου «**Καλλικράτης**». Το σχέδιο αυτό αποτελεί τη συνέχεια του «Καποδίστρια» και φιλοδοξεί στην ενίσχυση του θεσμού της τοπικής αυτοδιοίκησης, με την δημιουργία ισχυρών Δήμων με επαρκή διοικητική οργάνωση , τεχνική υποστήριξη και στελέχωση.

Οι **Δημοτικές επιχειρήσεις** θεσμοθετούνται στην Ελλάδα για πρώτη φορά με το **Ν.1910/51**, για την εκτέλεση κατά κανόνα έργων κοινής ωφέλειας, αναγκαίων για την πλήρωση των τοπικών αναγκών.

Με το Δημοτικό και Κοινοτικό Κώδικα του 1954 ανοίγει ο δρόμος για περαιτέρω επιχειρηματική δραστηριότητα των ΟΤΑ α΄ βαθμού, αφού αίρονται οι αμφισβητήσεις για το εάν οι Δήμοι έχουν το δικαίωμα να παρεμβαίνουν στην οικονομική ζωή του τόπου ασκώντας επιχειρήσεις εμπορικής και βιομηχανικής φύσεως.

Η ριζική όμως τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου για τις επιχειρήσεις των ΟΤΑ έρχεται με το **Ν.1416/1984** ο οποίος:

- Προσφέρει στην τοπική αυτοδιοίκηση ένα ευρύ φάσμα επιχειρηματικών επιλογών

- Θέτει στη διάθεση των Δήμων και Κοινοτήτων ένα επιχειρησιακό εργαλείο ανεξάρτητο από τις δημοτικές υπηρεσίες.
- Διευρύνει τις δυνατότητες παρέμβασης των ΟΤΑ για την τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη.
- Συμβάλει στην αντιμετώπιση του οικονομικού προβλήματος των ΟΤΑ εφόσον οι επιχειρήσεις είναι κερδοφόρες.

Το αποτέλεσμα των ανωτέρω ήταν οι ΟΤΑ ο ένας μετά τον άλλον, να συστήνουν επιχειρήσεις προκειμένου να προωθηθούν δράσεις και δραστηριότητες σε τομείς συνήθως κοινωνικής, οικονομικής, τουριστικής και περιβαλλοντικής πολιτικής, στους οποίους το θεσμικό πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας τους δεν επιτρέπει την άσκηση δραστηριοτήτων απευθείας από αυτούς.

Από τις επιχειρήσεις αυτές άλλες με τη δράση τους προσέφεραν ουσιαστική βοήθεια στην ανάπτυξη της περιοχής τους και άλλες με την πάροδο των χρόνων απομακρύνθηκαν από τον πραγματικό τους ρόλο και κατέληξαν στις περισσότερες περιπτώσεις να εξελιχθούν σε χώρους «αποθήκευσης εργαζομένων» χωρίς ουσιαστικό αντικείμενο, που προσελήφθησαν με σκοπό την αντιμετώπιση της ανεργίας στις καλύτερες των περιπτώσεων και προεκλογικές σκοπιμότητες στις χειρότερες περιπτώσεις.

Οι συνέπειες όλων αυτών ήταν οι επιχειρήσεις αυτές να καταστούν ζημιογόνες και κάθε χρόνο να υπάρχουν πιέσεις για την εξεύρεση των οικονομικών πόρων προκειμένου αυτές να συνεχίζουν τη λειτουργία τους. **Έτσι με τον νέο Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν.3463/06) γίνεται μια προσπάθεια εξυγίανσης των Δημοτικών Επιχειρήσεων και εκσυγχρονισμού των λειτουργιών τους ενώ πολλές από αυτές οδηγούνται στο κλείσιμο.**

Ο ανωτέρω Κώδικας προβλέπει ρητά τις Νομικές μορφές που αυτές μπορούν να έχουν, το τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας τους καθώς και τα σχετικά όσον αφορά τους κανονισμούς λειτουργίας τους και το προσωπικό τους.

Στην παρούσα πτυχιακή εργασία επίσης επιχειρείται μια **συνοπτική επισκόπηση στο τομέα των δημοτικών επιχειρήσεων στις υπόλοιπες χώρες της Ευρώπης**, όπου φαίνεται ότι αυτές παίζουν πολύ σημαντικό ρόλο στην τοπική ανάπτυξη, αλλά και στην παροχή υπηρεσιών που σχετίζονται και βελτιώνουν την ποιότητα ζωής των πολιτών. Οι επιχειρήσεις αυτές δραστηριοποιούνται σε πεδία

όπως ο τουρισμός , η ύδρευση και παραγωγή ενέργειας, η οικονομική ανάπτυξη, οι τηλεπικοινωνίες και άλλα.

Μελετώντας την ιστορική πορεία, το αντικείμενο και τη νομική μορφή των δημοτικών επιχειρήσεων στην Ευρώπη καθώς και τη σύνθεση του κεφαλαίου και τον τρόπο διοίκησης και διαχείρισης των επιχειρήσεων αυτών, συνάγουμε το συμπέρασμα ότι ακόμη και μετά τις μεταρρυθμίσεις του νέου Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, η ανταγωνιστικότητα και οι τομείς όπου δραστηριοποιούνται οι ελληνικές δημοτικές επιχειρήσεις υπολείπονται κατά πολύ των αντιστοίχων στην Ε.Ε.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα Ελληνικής δημοτικής επιχείρησης που μελετάται στην παρούσα εργασία αποτελεί η ΑΔΕΠ του Δήμου Πατρέων, η σύσταση της οποίας γίνεται το 1993. Αρχικά παρουσιάζονται εν συντομία κάποια βασικά του στοιχεία του ΟΤΑ όπως η θέση του , οι υποδομές του καθώς και δημογραφικά στοιχεία και στοιχεία σχετικά με την απασχόληση του πληθυσμού του και την αγορά εργασίας και στη συνέχεια ο ρόλος της ΑΔΕΠ και το έργο αυτής..

Σε μια εποχή όπου η Πάτρα μαστίζεται από την ανεργία, ύστερα από το κλείσιμο πολλών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνταν στην περιοχή, ο Δήμος σε συνεργασία με την ΑΔΕΠ αποφασίζει να συμβάλλει ενεργά στην ανάπτυξη της πόλης και στη μείωση της ανεργίας.

Έτσι σκοπός της ΑΔΕΠ είναι:

1. Να προωθήσει την ανάπτυξη στην περιοχή σε τομείς όπως ο κοινωνικός, ο τουριστικός , ο οικονομικός και ο περιβαλλοντικός και
2. Να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις απορρόφησης εθνικών και κοινοτικών χρηματοδοτήσεων με σκοπό την αξιοποίηση των πόρων και δυνατοτήτων της ευρύτερης περιοχής των Πατρών.

Για την υλοποίηση των ανωτέρω, η ΑΔΕΠ σε συνεργασία με φορείς της πόλης αλλά και κοινοτικούς φορείς πραγματοποιεί μια σειρά από προγράμματα και δράσεις που παρουσιάζονται σε αυτή την πτυχιακή εργασία. Ενδεικτικά αναφέρονται τα παρακάτω: Πρόγραμμα βοήθεια στο σπίτι, Κοινωνική μέριμνα, πρόγραμμα ΥΠΕΡ, ΔΡΑΣΥΝΑ, ΑΔΕΠ NET, DETOUR κλπ

Αξιολογώντας το έργο της ΑΔΕΠ, μπορεί κανείς να πει ότι δημιούργησε καινοτόμους θεσμούς και έθεσε σε εφαρμογή πρωτοπόρες δραστηριότητες ενώ οι δράσεις της έδωσαν τη δυνατότητα στο προσωπικό της αλλά και στους αιρετούς του Δήμου να αναπτύξουν τεχνογνωσία , να ανταλλάξουν εμπειρίες και απόψεις με φορείς άλλων πόλεων σε εθνικό και

Ευρωπαϊκό επίπεδο, αμβλύνοντας έτσι τις δεξιότητες τους ώστε να μπορούν να παρέχουν υψηλότερου επιπέδου υπηρεσίες προς τον πολίτη.

Όπως προαναφέρθηκε όμως, με το νέο Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων οι Δημοτικές Επιχειρήσεις ή έπρεπε να κλείσουν ή να μετατραπούν στις μορφές που αυτός περιοριστικά προέβλεπε δηλ. Κοινοφελείς Επιχειρήσεις ή Ανώνυμες Εταιρείες ΟΤΑ.

Έτσι με την αριθμ. 7537/1524/08 (ΦΕΚ 331 Β/29-2-2008) Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος έγινε η διάσπαση-μετατροπή της Δημοτικής Αναπτυξιακής Επιχείρησης Πάτρας (ΑΔΕΠ), με τη σύσταση μιας Κοινοφελούς Επιχείρησης Δ. Πατρέων (ΚΔΕΠ) και μιάς Α.Ε. με την επωνυμία «Αναπτυξιακή Δημοτική Επιχείρηση Πατρών».

Η ΚΔΕΠ ουσιαστικά αποτελεί τη συνέχεια της ΑΔΕΠ και σκοπός της επιχείρησης είναι η ανάληψη δραστηριοτήτων σε τομείς όπως η δημιουργία θέσεων απασχόλησης , προώθηση ίσων ευκαιριών, βελτίωση παρεχόμενων υπηρεσιών σε ηλικιωμένα και ανήμπορα άτομα κλπ.

Η επόμενη μεγάλη τομή στο θεσμικό πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας της τοπικής αυτοδιοίκησης είναι το σχέδιο νόμου « Καλλικράτης». Με τον «Καλλικράτη» επιχειρείται ένα «συμμάζεμα» και μια εξυγίανση των Δήμων και Κοινοτήτων ούτως ώστε να ενισχυθεί ο ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης , να ξεπεραστούν παθογένειες της και να εξοικονομηθούν πόροι. Ο στόχος είναι από τις συνενώσεις να προκύψουν ενδυναμωμένοι νέοι Δήμοι για να μπορέσουν να σταθούν σε διεθνές επίπεδο, να ανταποκριθούν στις προκλήσεις της εποχής μας και να προσφέρουν ουσιαστική βοήθεια στα τοπικά προβλήματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Η ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

1.1. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Ο θεσμός της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ξεκινά με τις **αυτόνομες Ελληνικές πόλεις της αρχαιότητας** και διατηρείται διαμέσου των αιώνων μέχρι τις ημέρες μας. Μέσα από αυτή τη διαχρονική διαδρομή συμπύσσεται η τοπική συνείδηση του Έλληνα με εκείνη της αυτόχθονης και τοπικής ύπαρξης του σε καθημερινή βάση.

Η αφετηρία της νέας διοικητικής ιστορίας και κατ' επέκταση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης εντοπίζεται στο **πρώτο έτος της Ελληνικής Επανάστασης (1821)**. Τότε συγκροτούνται οι πρώτες τοπικές αρχές της Πελοποννήσου, της Ανατολικής και της Δυτικής Στερεάς Ελλάδας με τα αντίστοιχα καταστατικά κείμενά τους, «*Αμέσως μετά την έναρξη του αγώνα της παλιγγενεσίας έγινε συνειδητή η ανάγκη της δημιουργίας πέρα από τη στρατιωτική οργάνωση και κάποιας πολιτικής διοικητικής οργανώσεως που θα υποστήριζε τον αγώνα στις ποικίλες και άμεσες ανάγκες του (στρατολόγηση, συγκέντρωση χρημάτων, εφοδίων, κ.λπ.)*». (Βασίλης Ανδρονόπουλος, Μίνως Μαθιουδάκης 1988 «Νεοελληνική Διοικητική Ιστορία», Διοικητική Μεταρρύθμιση, Αθήνα, σελ. 61.)

Από τις πρώτες Τοπικές Αυτοδιοικήσεις που δημιουργούνται με την έναρξη του εθνικού και απελευθερωτικού αγώνα του 1821 είναι και το **Αχαϊκό Διευθυντήριο Πατρών** στις 23 Μαρτίου 1821.

Στο χρονικό διάστημα από το 1821 έως το 1833 οι πολλές ανάγκες για τη συνέχιση του απελευθερωτικού αγώνα, οι σκοπιμότητες και οι ανταγωνισμοί πολιτικών και στρατιωτικών αρχηγών και η μέχρι τότε παράδοση των Ελλήνων στους αυτοδιοικητικούς θεσμούς δεν παρέχουν τα εχέγγυα για τη διαμόρφωση και εδραίωση ενός συγκροτημένου οργανωτικού σχήματος Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Εξαίρεση αποτελεί η **διοικητική διαίρεση της Επικράτειας επί Ιωάννη Καποδίστρια το 1827** σε επαρχίες, πόλεις, κόμεις και χωριά. Μετά τη δολοφονία του Καποδίστρια στη **Συνθήκη του Λονδίνου (7 Μαΐου 1832)**, συμφωνείται από τις **Μεγάλες Δυνάμεις της εποχής ότι η Ελλάδα θα αποτελεί ανεξάρτητο κράτος με μοναρχικό πολίτευμα**. Οι αντιβασιλείς φθάνουν μαζί με τον ανήλικο βασιλέα

Όθωνα, στην Ελλάδα στις **6 Φεβρουαρίου 1833** και αναλαμβάνουν τη διακυβέρνηση της χώρας.

Από τους πρώτους νόμους που καταρτίζει η νέα εξουσία είναι το βασιλικό διάταγμα σχετικά με τη διαίρεση και τη διοίκηση του νεοσύστατου Βασιλείου. Με αυτό η τότε ανεξάρτητη Ελληνική Επικράτεια χωρίζεται **σε 10 νομούς και 47 επαρχίες**. Οι δέκα νομοί είναι: Αργολίδας και Κορινθίας, Αχαΐας και Ήλιδος, Μεσσηνίας, Αρκαδίας, Λακωνίας, Ακαρνανίας και Αιτωλίας, Φωκίδας και Λοκρίδας, Αττικής και Βοιωτίας, Ευβοίας και Κυκλάδων. Κάθε νομός διαθέτει και ορισμένο αριθμό επαρχιών. Με το ΦΕΚ 16 της 5^{ης} Μαΐου 1833 ορίζονται οι δέκα πρώτοι νομάρχες.

Ο νόμος της 8^{ης} Ιανουαρίου 1834 (ΦΕΚ 3/1834) της Αντιβασιλείας «περί συστάσεως των Δήμων» είναι ο πρώτος νόμος του Ελληνικού Κράτους για την Τοπική Αυτοδιοίκηση πρώτου βαθμού. Η χώρα διαιρείται σε δήμους ανάλογα με τον πληθυσμό τους. Υπάρχουν Δήμοι α΄ τάξης με τουλάχιστον 10.000 κατοίκους, β΄ τάξης με τουλάχιστον 2.000 κατοίκους και γ΄ τάξης με λιγότερους από 2.000 κατοίκους.

Με την επέκταση της Ελληνικής επικράτειας κατόπιν της επιτυχούς έκβασης των δύο Βαλκανικών πολέμων (1912-1913), καθίσταται επιτακτικός ο σχεδιασμός ενός νέου διοικητικού χάρτη της χώρας. Ο νόμος του 1834 καταργείται με το νόμο ΔΝΖ/1912 **«περί συστάσεως δήμων και κοινοτήτων» ο οποίος θα αρχίσει να ισχύει από το 1914.** Σκοπός του νέου νόμου είναι η δημιουργία μικρότερων και πιο ζωντανών μονάδων Τοπικής Αυτοδιοίκησης που θα εξασφαλίζουν ενότητα συμφερόντων και έντονη συμμετοχική δράση σε τοπικό επίπεδο.

Με το νόμο ΔΝΖ του 1912 δημιουργήθηκε στην Ελλάδα ένα σύστημα οργάνωσης της τοπικής αυτοδιοίκησης το οποίο περιλάμβανε τους Δήμους και τις Κοινότητες. Ως Δήμοι χαρακτηρίστηκαν οι πρωτεύουσες νομών ή οι πόλεις που είχαν πληθυσμό πάνω από 10.000 κατοίκους. Ο Δήμαρχος εκλέγονταν άμεσα και για θητεία τεσσάρων ετών (άρθρ. 146 ν. ΔΝΖ/1912), ενώ στις Κοινότητες ο *Πρόεδρος* εκλέγονταν έμμεσα από το Κοινοτικό Συμβούλιο και για ετήσια θητεία (άρθρ. 30 επ.). Σε αυτό το σημείο εντοπίζονταν, κατά την Εισηγητική Έκθεση του νόμου, η κυριότερη διαφορά μεταξύ Δήμων και Κοινοτήτων. Τα κοινοτικά συμβούλια εκλέγονταν άμεσα για τετραετή θητεία και είχαν, ανάλογα με τον πληθυσμό της κοινότητας, 5-15 μέλη. Τα δημοτικά συμβούλια εκλέγονταν επίσης άμεσα και για

τετραετή θητεία, ενώ είχαν 18-30 μέλη. Το δημοτικό συμβούλιο εξέλεγε, μεταξύ των μελών του, τριμελές Προεδρείο για ετήσια θητεία. Στους Δήμους, εκτός από το Δήμαρχο εκλέγονταν άμεσα και *Πάρεδροι* (3 ή 4 ανάλογα με τον πληθυσμό του Δήμου), ως «βοηθοί του δημάρχου ενεργούντες κατά τας παραγγελίας αυτού» (άρθρ. 97). Ως δεύτερο συλλογικό όργανο, ο νόμος καθιέρωνε την *Δημαρχιακή Επιτροπή*, ως «αρχή επιβλέπουσα την όλην του δήμου διοίκησιν και συμπράττουσα μετά του δημάρχου κατά τους ορισμούς του νόμου τούτου» (άρθρ. 106) με τρία έως πέντε μέλη (ανάλογα με το μέγεθος του δημοτικού συμβουλίου), τα οποία εκλέγονταν από το δημοτικό συμβούλιο. Η δημαρχιακή επιτροπή είχε πολλά και σημαντικά καθήκοντα, όπως λ.χ. τον διορισμό και την απόλυση των δημοτικών υπαλλήλων «κατά πρότασιν του δημάρχου» (άρθρ. 108), τις δημοπρασίες, τον ορισμό της ημέρας συνεδρίασης και της ημερήσιας διάταξης του δημοτικού συμβουλίου, καθώς και την επίβλεψη της λειτουργίας των διοικητικών και οικονομικών υπηρεσιών. Σε γενικές γραμμές, υπήρξε εμφανής η πρόθεση του νομοθέτη για την αποφυγή της συγκέντρωσης εξουσίας σε ένα όργανο και την κατανομή ευθυνών και πολιτικής ισχύος μεταξύ δημάρχου, παρέδρων, δημοτικού συμβουλίου και δημαρχιακής επιτροπής. Στους δήμους δημιουργήθηκε ένα σύνθετο σύστημα διοίκησης που ανταποκρίνονταν στα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες τους.

Με το νόμο του 1912 εγκαινιάζεται μια μακρά περίοδος διαίρεσης της χώρας σε μικρές διοικητικές ενότητες η οποία παύει τυπικά να ισχύει με το Ν.2539/1997 για τη συνένωση Δήμων και Κοινοτήτων, γνωστό και ως «Ιωάννης Καποδίστριας».

Ωστόσο 70 χρόνια πριν με το **Σύνταγμα του 1927** που υπογράφεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Παύλο Κουντουριώτη ,ορίζονται στα άρθρα 107 και 108 οι εξής ρηξικέλευθες και εκσυγχρονιστικές ρυθμίσεις τηρουμένων των αναλογιών της εποχής:

«Το Κράτος διαιρείται εις περιφέρειας, εντός των οποίων οι πολίται διαχειρίζονται απ' ευθείας τας τοπικάς υποθέσεις ως ο νόμος ορίσει. Η κοινότης αποτελεί απαραίτητως την πρώτην βαθμίδα των τοιούτων οργανισμών της τοπικής αυτοδιοικήσεως, οι οποίοι πρέπει να ήναι κατ' ελάχιστον όρον δύο βαθμών , ανεξαρτήτως των δήμων και των συνδέσμων των κοινοτήτων.

Το δικαίωμα του αποφασίζειν εις τους ανωτέρω οργανισμούς επί ζητημάτων υπαγομένων εις την σφαίραν της τοπικής αυτοδιοικήσεως ανήκει απαραίτητως εις

αιρετά όργανα, εκλεγόμενα δια καθολικής ψηφοφορίας ή και αμέσως εις το σύνολον των εις έκαστον εξ' αυτών ανηκόντων πολιτών.

Το Κράτος ασκεί, καθώς ο νόμος θέλει ορίσει, μόνο ανωτάτην εποπτεία επί των οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως, μη εμποδίζουσα την πρωτοβουλία και την ελευθέρα δράσιν αυτών.

Το Κράτος του Κράτους δύναται να συντρέχει οικονομικώς της τοπικής αυτοδιοικήσεως.»

Στο άρθρο 108 επισημαίνονται τα ακόλουθα:

«Η διοικήσις του Κράτους οργανούται κατά σύστημα αποκεντρωτικόν, εις τρόπο ώστε η κρατική εξουσία να είναι όσο το δυνατόν περισσότερο προσιτή εις τους πολίτες και να λύνονται τα αφορώντα την διοικήσιν ζητήματα το ταχύτερον και επί τη βάσει αμεσωτέρας αντιλήψεως των αφορωσών αυτήν συνθηκών. Αι κεντρικάι υπηρεσίαι πρέπει να έχουν μόνο την γενικήν διεύθυνσιν και εποπτείαν».

Στα άρθρα αυτά διαπιστώνουμε ότι η Ελληνική Περιφέρεια συγκροτείται με απλό και διαυγή τρόπο ως δεύτερος βαθμός τοπικής αυτοδιοίκησης με αναπτυξιακές και διοικητικές αρμοδιότητες. Κάτι ανάλογο δεν επιχειρούν οι πλέον πρόσφατες νομοθετικές παρεμβάσεις της πολιτείας.

Στην **Ευρωπαϊκή Ένωση** με εξαίρεση το Βέλγιο που για γλωσσικούς λόγους είναι οργανωμένο σε τρεις περιφέρειες, οι χώρες με συγκρίσιμο με την Ελλάδα πληθυσμό που είναι οργανωμένες σε περιφέρειες με ισχυρές αποκεντρωτικές αρμοδιότητες είναι:

Πορτογαλία: 8 Περιφέρειες

Αυστρία : 9 Περιφέρειες

Ολλανδία : 12 Περιφέρειες

Από τη σύντομη αυτή διαδρομή στη διοικητική οργάνωση της χώρας φαίνεται ότι από το 1833 έως και το 1954 η Ελλάδα αναζητά ένα σύγχρονο και λειτουργικό οργανωτικό σχήμα. **Το 1955 δίνεται προβάδισμα στο νομαρχιακό σύστημα** όπου ο Νομάρχης είναι κυρίαρχο πρόσωπο με αυξημένες αρμοδιότητες και δικό του προϋπολογισμό αλλά και με ισχυρή δε εξάρτηση από το κεντρικό κράτος.

Η **μεταδιδακτορική κυβέρνηση** που προέκυψε από τις εκλογές της 17 Νοέμβρη του **1974** προώθησε κάποιες μεταρρυθμίσεις εν' όψει των πρώτων ελεύθερων Δημοτικών και Κοινοτικών εκλογών που έγιναν την 30^η Μαρτίου 1975. Έτσι καθιερώθηκε η άμεση εκλογή του προέδρου κοινότητας ενώ καθορίστηκαν δύο διαφορετικά εκλογικά συστήματα ένα για τις κοινότητες ανάλογα που ο πληθυσμός τους ήταν μικρότερος των 5.000 ατόμων και ένα για όλους τους υπόλοιπους ΟΤΑ που είχαν μεγαλύτερο πληθυσμό.

Μετά την ριζική ανατροπή του πολιτικού σκηνικού με τις βουλευτικές εκλογές του **1981**, η νέα κυβερνητική πλειοψηφία διατήρησε, ουσιαστικά, το παλαιό σύστημα, περιορίζοντας απλώς το ποσοστό των εδρών που ελάμβανε ο επιτυχών συνδυασμός στα τρία πέμπτα (από τα δύο τρίτα) και παρέχοντας πλέον σε όλους τους «επιλαχόντες» συνδυασμούς που κάλυπταν το εκλογικό μέτρο (και όχι μόνο στον πρώτο από αυτούς) τη δυνατότητα να εκπροσωπούνται στο δημοτικό ή το κοινοτικό συμβούλιο. Έτσι διατηρήθηκε η «κυβερνητική σταθερότητα» στους ΟΤΑ, ενώ παράλληλα διευκολύνθηκε η εκπροσώπηση και των μικρότερων συνδυασμών στα δημοτικά και τα κοινοτικά συμβούλια.

Κατά τη δεκαετία του ογδόντα έγιναν προσπάθειες για την ενίσχυση του συμμετοχικού στοιχείου στην τοπική αυτοδιοίκηση. Έτσι επιχειρείται η δημοτική αποκέντρωση με τα Συμβούλια των Διαμερισμάτων στις μεγάλες πόλεις τα οποία εκλέγονταν ταυτόχρονα με το Δημοτικό Συμβούλιο και είχαν και γνωμοδοτικές αρμοδιότητες. Στους υπόλοιπους ΟΤΑ υπήρχαν αντίστοιχα τα Συνοικιακά Συμβούλια σύμφωνα με το άρθρο 60 παρ. 1 ν. 1270/1982, *«Με σκοπό την προώθηση της λαϊκής συμμετοχής στις τοπικές υποθέσεις [...] κάθε δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο με απόφασή του μπορεί να διαιρέσει την περιοχή του δήμου ή της κοινότητας σε συνοικίες και να συγκροτήσει αντίστοιχα συνοικιακά συμβούλια»*. τα οποία θα αποκτούσαν αρμοδιότητες γνωμοδοτικού χαρακτήρα. Ωστόσο, το γεγονός ότι ο νόμος επέτρεπε τη συμμετοχή σε όλους τους *κατοίκους* (και όχι μόνο τους δημότες) προκάλεσε αρκετές καταχρήσεις, διπλοψηφίες κ.λ.π. που οδήγησαν πολύ γρήγορα σε παρακμή το νέο θεσμό, ο οποίος πάντως σε ορισμένες περιπτώσεις όντως εξασφάλισε για πρώτη φορά την συμμετοχή κατοίκων που ήταν μέχρι τότε αποκλεισμένοι από τις σχετικές διαδικασίες, όπως οι ετεροδημότες και οι –τότε ολιγάριθμοι βέβαια- αλλοδαποί.

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί και το γεγονός ότι με **το άρθρο 15 του ν. 1270/1982 καθιερώθηκε ο θεσμός των Αντιδημάρχων**, σε δήμους με πληθυσμό μεγαλύτερο από 10.000 κατοίκους (2-3 Αντιδήμαρχοι, ανάλογα με τον πληθυσμό).

Ως Αντιδήμαρχοι ορίζονταν σύμβουλοι του επιτυχόντος συνδυασμού για διετή θητεία από τον Δήμαρχο, ο οποίος τους μεταβίβαζε αρμοδιότητές του. Επρόκειτο για μια πρώτη προσπάθεια «αποσυμφόρησης» των δημαρχιακών καθηκόντων υπό τον έλεγχο του ίδιου του δημάρχου, ο οποίος επέλεγε τους αντιδημάρχους ελεύθερα κατά την κρίση του, ενώ προσδιόριζε με απόφασή του τον κύκλο των καθηκόντων τους.

1.2.ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ»

Η επόμενη σημαντική τομή στο θεσμικό πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας των ΟΤΑ επήλθε στο πλαίσιο των αναγκαστικών συνενώσεων Δήμων και Κοινοτήτων που επέβαλε το πρόγραμμα «**Ιωάννης Καποδίστριας**». Πράγματι, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 10 του ν. **2539/1997**: *«Στους δήμους και τις κοινότητες, που συνιστώνται με τον παρόντα νόμο, η εδαφική περιφέρεια κάθε καταργούμενου ΟΤΑ και κάθε προσαρτώμενου συνοικισμού αποτελεί υποδιαίρεση της ενιαίας εδαφικής περιφέρειας του νέου δήμου ή κοινότητας και προσδιορίζεται με τον όρο «Δημοτικό ή Κοινοτικό Διαμέρισμα», το οποίο περιλαμβάνει και τον πληθυσμό του καταργηθέντος ΟΤΑ».* Το άρθρο 4 του νόμου προέβλεπε τη σύσταση *Τοπικού Συμβουλίου* (παρ. 1) σε κάθε δημοτικό διαμέρισμα, εκτός από εκείνα που ορίζονταν ως έδρες των νέων δήμων και είχαν πληθυσμό άνω των 1.000 κατοίκων. Το Τοπικό Συμβούλιο *«λειτουργεί στα πλαίσια του νέου δήμου ως όργανο δημοτικής αποκέντρωσης, μέσα στα όρια του αντίστοιχου δημοτικού διαμερίσματος»* (παρ. 2).

Σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 2539/1997, το τοπικό συμβούλιο αποκτούσε τις ακόλουθες αρμοδιότητες: *«α. Εκφέρει γνώμη και διατυπώνει προτάσεις προς το δημοτικό συμβούλιο για όλα τα ζητήματα που ενδιαφέρουν το δημοτικό διαμέρισμα. Διατυπώνει προτάσεις στα πλαίσια της κατάρτισης του τεχνικού προγράμματος του δήμου για τα εκτελεστέα έργα και προγράμματα που αφορούν την περιφέρειά του. β. Παρακολουθεί την υλοποίηση των έργων και προγραμμάτων που εκτελούνται στο δημοτικό διαμέρισμα, έχοντας δικαίωμα να λαμβάνει γνώση των οικονομικών και τεχνικών στοιχείων που αφορούν τη μελέτη και εκτέλεση των έργων και προγραμμάτων αυτών και υποβάλλει σχετικές προτάσεις προς τα αρμόδια όργανα του δήμου. γ. Παρακολουθεί τη λειτουργία των κέντρων και εγκαταστάσεων παροχής διοικητικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και αθλητικών εξυπηρετήσεων του δήμου που λειτουργούν*

στο δημοτικό διαμέρισμα και προτείνει στα αρμόδια όργανα του δήμου τη λήψη μέτρων για τη βελτίωση της οργάνωσης και λειτουργίας τους. δ. Προτείνει κατά τις ισχύουσες διατάξεις στο δημοτικό συμβούλιο τον ορισμό μελών των διοικητικών συμβουλίων, ιδρυμάτων, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και επιχειρήσεων του δήμου που λειτουργούν στο δημοτικό διαμέρισμα. ε. Εκφέρει γνώμη για την αξιοποίηση, ανταλλαγή, δωρεά, εκποίηση περιουσιακών στοιχείων που ανήκαν στον καταργηθέντα ΟΤΑ ή τον προσαρτηθέντα συνοικισμό. στ. Εκφέρει γνώμη προτού ληφθούν αποφάσεις των οργάνων του δήμου που αναφέρονται σε δραστηριότητες και ενέργειες οι οποίες αφορούν στη διατήρηση του χαρακτήρα παραδοσιακού οικισμού».

Ο νόμος «Ι. Καποδίστριας» επέλεξε, σύμφωνα με τα παραπάνω, να συγκεντρωθεί η ευθύνη για την λήψη των αποφάσεων στα όργανα του Δήμου (κυρίως στο δημοτικό συμβούλιο), ενώ τα τοπικά συμβούλια των δημοτικών διαμερισμάτων (δηλ. των τέως ΟΤΑ) περιορίστηκαν σε γνωμοδοτικά και ελεγκτικά, κυρίως, καθήκοντα. Με τις σχετικές ρυθμίσεις επιδιώκονταν η διασφάλιση της διοικητικής συνοχής των νέων Δήμων, χωρίς πάντως, όπως ήδη τονίστηκε, να αποκλείεται και η αποκέντρωση ορισμένων αποφασιστικών αρμοδιοτήτων από τα «κεντρικά» όργανα προς τα τοπικά συμβούλια ή προς τον πρόεδρό τους.

Το πρόγραμμα διοικητικής μεταρρύθμισης «Καποδίστριας 1» το εκπόνησε και εφάρμοσε ο Αλέκος Παπαδόπουλος, ως υπουργός Εσωτερικών. Απέβλεπε στη συνένωση των μικρών μονάδων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, κυρίως των κοινοτήτων, σε μεγαλύτερους δήμους. **Το πρόγραμμα ακολουθούσε υποδείγματα που πριν από αρκετά χρόνια εφάρμοσαν χώρες της Δυτικής Ευρώπης και μείωσαν εντυπωσιακά τις μονάδες Τοπικής Αυτοδιοίκησης και τις έκαναν εύρωστες και καλά στελεχωμένες.** Αυτός ήταν ο κεντρικός σκοπός του προγράμματος «Ι. Καποδίστριας ». Ταυτόχρονα, **προσπαθούσε με τη συνένωση να θεραπεύσει μεγάλες αδυναμίες και ανάγκες που ανέκυψαν από τις μετακινήσεις του πληθυσμού μετά τον πόλεμο.** Οι κοινότητες, ιδιαίτερα οι ορεινές, είχαν παρακμάσει. Ο πληθυσμός τις εγκατέλειπε σε μέγιστο ποσοστό, εγκατέλειπε παραδοσιακές εργασίες και επαγγέλματα και αναζήτησε νέες εργασίες και συνακόλουθα νέους τρόπους ζωής στις μικρές, στις μεσαίες και στις μεγάλες πόλεις. Σιγά σιγά εγκαταλείφθηκαν και οι βασικές δομές της κοινωνικής ζωής. Ελάχιστος πληθυσμός, χωρίς σχολείο ή με μονοτάξιο και μονοθέσιο, χωρίς ιερέα ή με περιοδεύοντα, και κυρίως χωρίς γιατρό, χωρίς αστυνόμευση. Ο μικρός πληθυσμός και η μικρή έως

ασήμαντη παραγωγική δραστηριότητα έκαναν ασύμφορες τις επενδύσεις σε δημόσια έργα, δρόμους, γέφυρες, έργιες βελτιώσεις κ.ά.

Σκοπός του προγράμματος «Ι. Καποδίστριας» ήταν η δημιουργία ισχυρότερων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης με οικονομική αυτάρκεια, δυνατότητα άντλησης ιδίων πόρων, διοικητική ικανότητα και καλά οργανωμένες υπηρεσίες, καθώς και αξιόλογο ανθρώπινο δυναμικό που θα μπορεί να αξιοποιεί τις νέες δυνατότητες και τεχνολογίες και να ενισχύει τους Δήμους στην προσπάθειά τους να παρέχουν αναβαθμισμένες υπηρεσίες.

Το πρόγραμμα αυτό συνάντησε πολλές αντιδράσεις, κυρίως από την πλευρά των τοπικών κοινωνιών, άλλοτε γιατί ήθελαν να υπερασπισθούν τοπικά μικροσυμφέροντα αλλά και πολλές φορές για λόγους συναισθηματικούς. Παρά την εμφανή παρακμή, οι εναπομείναντες κάτοικοι δεν ήθελαν να χάσει η κοινότητά τους το όνομά της και την αυτοτέλειά της.

Ο «Καποδίστριας 1» αποτελεί μια μεγάλη διοικητική μεταρρύθμιση και όπως είναι φυσιολογικό έχει και θετικά και αρνητικά αποτελέσματα. Είναι γεγονός όμως ότι οι περιορισμένοι πόροι του προγράμματος και η σοβαρή έλλειψη τεχνικών υποδομών όπως οδοποιίας, ύδρευσης, αποχέτευσης και χώρων διάθεσης απορριμμάτων δεν επέτρεψαν σε πολλούς δήμους να προβούν στις απαραίτητες ενέργειες για προστασία του περιβάλλοντος, εκμετάλλευση των πόρων της περιοχής τους και ανάπτυξη της ποιότητας ζωής των δημοτών τους.

1.3. Ο ΝΕΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (Ν.3463/2006)

Σύμφωνα με το άρθρο 102 του Συντάγματος, η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ανήκει στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού. Η αρχή της τοπικής αυτοδιοίκησης σημαίνει ότι τη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων αναλαμβάνουν αιρετά τοπικά όργανα. Το άρθρο αυτό δεν ορίζει μόνο το τεκμήριο αρμοδιότητας των ΟΤΑ αλλά επίσης ότι καμία κρατική αρμοδιότητα δεν μεταβιβάζεται στους ΟΤΑ χωρίς και την αντίστοιχη μεταφορά των πόρων.

Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού είναι οι δήμοι και οι κοινότητες. **Σήμερα υπάρχουν 914 Δήμοι και 120 Κοινότητες.**

Επειδή η διαμόρφωση ισχυρών Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, οι οποίοι απολαύουν ουσιαστικής διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας, αποτελεί παράγοντα ενίσχυσης της ποιότητας της Δημοκρατίας, με το **N.3463/2006** κυρώνεται ο νέος **Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων**, με τον οποίο γίνεται μια προσπάθεια προώθησης αλλαγών στην οργάνωση και λειτουργία των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με σκοπό:

- την ίση παθογενειών που αποτελούσαν ανασταλτικό παράγοντα στην προσπάθειά τους να αποκτήσουν αναπτυξιακό ρόλο και να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του πολίτη,
- την ενίσχυση των Δήμων και Κοινοτήτων και
- την αναβάθμιση του αναπτυξιακού ρόλου που καλούνται να διαδραματίσουν στην επικράτεια τους.

Ο νέος ΚΔΚ αποσκοπεί στην ενδυνάμωση του ρόλου τους ώστε να υποχωρεί η παρέμβαση του κράτους στις τοπικές υποθέσεις. Μέχρι σήμερα βέβαια δεν υπάρχουν εντυπωσιακά αποτελέσματα και ένας βασικός λόγος για αυτό είναι η έλλειψη πόρων.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του Ν.3463/06

«Στην παρούσα χρονική περίοδο η Τοπική Αυτοδιοίκηση βρίσκεται μπροστά σε μία νέα φάση της πολύχρονης πορείας της, η οποία χαρακτηρίζεται αφενός από τη σταδιακή υποχώρηση του κεντρικού κράτους προς όφελος της Περιφέρειας και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο πλαίσιο της αρχής της επικουρικότητας. Και, αφετέρου, από τη διαμόρφωση μιας νέας πραγματικότητας στον ευρωπαϊκό αλλά και τον διεθνή χώρο, που αποτυπώνεται, άλλωστε, και στο Δ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Το Πλαίσιο αυτό θέτει ως προτεραιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης την εδραίωση της συνοχής ανάμεσα στα κράτη – μέλη, η οποία, φυσικά, προϋποθέτει περιφερειακή σύγκλιση και περιορισμό των περιφερειακών ανισοτήτων.

Αυτή, ακριβώς, η ανάγκη ν' ανταποκριθεί με επιτυχία η Αυτοδιοίκηση στις αυξημένες απαιτήσεις του νέου ρόλου της, προϋποθέτει αναπόδραστα τη διαμόρφωση ισχυρότερων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Γιατί μόνον έτσι θα μπορέσει να εκμεταλλευθεί στο έπακρο το συγκριτικό της πλεονέκτημα, που δεν είναι άλλο από την εγγύτητα που έχει προς τον πολίτη και τη στενότερη επαφή μαζί του. Και η

ενίσχυση αυτή απαιτεί τη σωρευτική συνδρομή δύο βασικών προϋποθέσεων: α) Της ύπαρξης σύγχρονου και ευέλικτου θεσμικού πλαισίου λειτουργίας και β) Της διασφάλισης επαρκών, για την εκπλήρωση της αποστολής της, πόρων.»

Με το νέο Δημοτικό και Κοινοτικό Κώδικα γίνεται μια προσπάθεια οι διάσπαρτες σε νομοθετήματα αρμοδιότητες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης να ομαδοποιηθούν, ούτως ώστε να γίνεται όσο το δυνατόν πιο εύκολα ο εντοπισμός και διαχωρισμός τους και να μην υπάρχουν ασάφειες σχετικά με το εάν κάποιες δαπάνες γίνονται στα πλαίσια απονεμημένων αρμοδιοτήτων, πράγμα απαραίτητο μετά την υποχρεωτική υπαγωγή των Δήμων με πληθυσμό άνω των 5.000 κατοίκων στον προληπτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Στόχος επίσης της συστηματοποίησης αυτής ήταν και ο περιορισμός της γραφειοκρατίας , η αποτελεσματικότερη και ταχύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη καθώς και η ανάδειξη τομέων που μέχρι σήμερα ήταν υποβαθμισμένοι.

Οι τομείς στους οποίους κατανέμονται οι αρμοδιότητες των Δήμων και Κοινοτήτων είναι οι ακόλουθοι:

- Ανάπτυξης
- Περιβάλλοντος
- Ποιότητας ζωής και εύρυθμης λειτουργίας των πόλεων και των Οικισμών
- Απασχόλησης
- Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης
- Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού
- Πολιτικής Προστασίας.

Για κάθε τομέα γίνεται μια προσπάθεια περιγραφής κάποιων ενδεικτικών υποθέσεων έτσι ώστε να μην υπάρχουν αμφισβητήσεις στο χαρακτηρισμό μιας υπόθεσης ως τοπικής.

Με το νέο Κώδικα επίσης μπορούν οι Δημοτικές και Κοινοτικές Αρχές, να θέτουν κανόνες και να ρυθμίζουν μια σειρά ζητήματα της αρμοδιότητάς τους, εκδίδοντας τοπικές κανονιστικές αποφάσεις λαμβάνοντας υπόψη τις τοπικές συνθήκες που επικρατούν σε κάθε Δήμο και Κοινότητα, για μια σειρά ζητήματα

που έχουν σχέση και επηρεάζουν άμεσα τις λειτουργίες της πόλης και τη ζωή των κατοίκων. Για παράδειγμα, οι τοπικές αρχές έχουν πλέον τη δυνατότητα να προσδιορίζουν τους όρους και τις ώρες λειτουργίας μουσικής στα κέντρα διασκέδασης, να θέτουν ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας καταστημάτων και επιχειρήσεων υγειονομικού ενδιαφέροντος κλπ. Με την έκδοση τοπικών κανονιστικών διατάξεων, οι οποίες σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του νέου αυτού κώδικα, καταρτίζονται μετά από διαβούλευση με τους ενδιαφερόμενους φορείς, διασφαλίζεται η ισονομία και η διαφάνεια στην άσκηση των εξουσιών τους.

Στο νέο ΚΔΚ γίνεται ακόμη μια προσπάθεια ενίσχυσης της «αποκέντρωσης». Στο άρθρ. 2 παρ. 4 προβλέπεται τελικά ο σχηματισμός τοπικών διαμερισμάτων σε όλους τους ΟΤΑ που καταργήθηκαν ή τους συννοικισμούς που προσαρτήθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις των ν. 1416/1984, 1622/1986 και 2539/1997. Αξιοσημείωτη είναι, πάντως, η νέα ρύθμιση του ΚΔΚ για την μεταφορά στα τοπικά συμβούλια αποφασιστικών αρμοδιοτήτων, μεταξύ των οποίων είναι και εκείνες που αφορούν την ύδρευση και την αποχέτευση, τα νεκροταφεία, τη σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου για καθαριότητα, την συντήρηση του δικτύου ηλεκτροφωτισμού κοινόχρηστων χώρων, τα νεκροταφεία κ.ά. Επισημαίνεται επίσης η ρητή πρόβλεψη για ειδικό κεφάλαιο του προϋπολογισμού εξόδων ανά τοπικό διαμέρισμα, σε συνδυασμό με τη νέα αρμοδιότητα του προέδρου τοπικού διαμερίσματος να εκδίδει τα αντίστοιχα χρηματικά εντάλματα πληρωμής. Εντύπωση προκαλεί πάντως το γεγονός ότι ο νέος ΔΚΚ δεν προβλέπει ανάλογη μεταφορά πόρων και αρμοδιοτήτων στα όργανα των δημοτικών διαμερισμάτων των μεγαλουπόλεων, όπου αυτού του είδους η αποκέντρωση εμφανίζεται ως εξίσου αν όχι περισσότερο εύλογη.

Πέρα από τη καθιέρωση του ορίου του 42% για την ανάδειξη επιτυχόντος συνδυασμού από την πρώτη Κυριακή, ο νέος Κώδικας δεν άλλαξε τα βασικά δομικά χαρακτηριστικά του δημοτικού μας συστήματος. Μεταξύ άλλων, παραμένει λοιπόν η άμεση εκλογή του μονοπρόσωπου εκτελεστικού οργάνου (δήμαρχος), η οποία καθορίζει και την σύνθεση του αιρετού συμβουλίου όπου ο δημαρχιακός συνδυασμός διαθέτει άνετη πλειοψηφία (τριών πέμπτων). Διατηρείται επίσης ένα συλλογικό ενδιάμεσο όργανο (δημαρχιακή επιτροπή) με εκτελεστικές κυρίως αρμοδιότητες και συμμετοχή της «μειοψηφίας», ενώ ο δήμαρχος μπορεί να αναθέτει εκτελεστικές αρμοδιότητες σε συμβούλους της αποκλειστικής επιλογής του

(Αντιδημάρχους), ο αριθμός των οποίων αυξήθηκε, και πάλι. Αξίζει να σημειωθεί το γεγονός ότι οι Αντιδήμαρχοι θα μπορούσαν να φτάσουν τους δέκα στο Δήμο Αθηναίων, με αποτέλεσμα σχεδόν το 1/4 των δημοτικών συμβούλων να μπορούν να διοριστούν αντιδήμαρχοι. Σε «καποδιστριακούς», εξάλλου, δήμους με δέκα τουλάχιστον τοπικά διαμερίσματα μπορεί να ορισθεί επιπλέον αντιδήμαρχος. Ενόψει του γεγονότος ότι ο δήμαρχος «μπορεί» να μεταβιβάζει αρμοδιότητες του σε αντιδημάρχους (άρα είναι νοητοί και αντιδήμαρχοι «άνευ χαρτοφυλακίου»), φαίνεται να είναι δυνατός και ο ορισμός, πέραν των «θεματικών» και «τοπικού» αντιδημάρχου με κατά τόπο ορισθείσες και μεταβιβασθείσες αρμοδιότητες του δημάρχου. Ωστόσο, ο νέος ΚΔΚ απέφυγε την συγκρότηση ενός συλλογικού «εκτελεστικού» οργάνου με την συμμετοχή Δημάρχου-Αντιδημάρχων.

Σε γενικές γραμμές, είναι λοιπόν ορατή η *περαιτέρω ενίσχυση* της θέσης του δημάρχου, ο οποίος ορίζει και παύει του αντιδημάρχους, καθορίζοντας έτσι κατά την κρίση του ποιοι δημοτικοί σύμβουλοι της πλειοψηφίας ασκούν αρμοδιότητές του και έχουν τις προβλεπόμενες από το νόμο οικονομικές παροχές.

Ακόμη όμως και μετά τον νέο ΚΔΚ είναι γεγονός ότι στη χώρα μας υπάρχει πρόβλημα οργάνωσης και διοίκησης του δημόσιου χώρου. Απαιτείται καταγραφή και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης και ένας σχεδιασμός που θα λάβει υπόψη του:

- 1) Την ενεργοποίηση αναπτυξιακών δυνάμεων της περιφέρειας και
- 2) Τη διευκόλυνση και απλούστευση της καθημερινής ζωής των πολιτών σε σχέση με το κράτος και κυρίως με τις υπηρεσίες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

2.1. ΟΡΙΣΜΟΣ

Ως Δημοτική Επιχείρηση νοείται μια οντότητα με συγκεκριμένο έργο κοινού ενδιαφέροντος, όπου τουλάχιστον το 50% του κεφαλαίου της ανήκει σε έναν ή παραπάνω Ο.Τ.Α. α' βαθμού, ο οποίος και ουσιαστικά διατηρεί τον έλεγχο στις δραστηριότητες της επιχείρησης.

Οι Δημοτικές επιχειρήσεις σύμφωνα με την παρ.5 του ΠΔ 410/95 (ΦΕΚ 231 Α') αποτελούν Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΙΔ) και διέπονται από τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά από το νόμο. Η νομική μορφή, ο κλάδος οικονομικής δραστηριότητας, ο σκοπός, ο στόχος, η δομή, η λειτουργία και τα συμφέροντα των δημοτικών επιχειρήσεων πρέπει να περιέχονται αναλυτικά στο καταστατικό και τους Οργανισμούς ιδρύσεώς τους. Επίσης στις Δημοτικές Επιχειρήσεις δεν υπάρχει νομή κερδών αλλά διαχείριση αυτών και επιμερισμός στους ΟΤΑ, την ίδια την Δημοτική Επιχείρηση προς ανάπτυξη των σκοπών της, τους εργαζόμενους κλπ.(Εγγρ.16088/22-10-03 Υπ. Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων)

2.2 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Με το **Ν.1910/1951** για πρώτη φορά στην Ελληνική νομοθεσία γίνεται λόγος για αποκλειστικές αρμοδιότητες των Δήμων και Κοινοτήτων. Οι αρμοδιότητες αυτές απαριθμούνται και κατονομάζονται.

Μία από αυτές είναι ότι οι Δήμοι μπορούν να συστήνουν δικές τους επιχειρήσεις με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και αυτονομία ή να συμμετέχουν σε επιχειρήσεις που ιδρύονται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα για την εκτέλεση έργων ύδρευσης, άρδευσης, ηλεκτροφωτισμού, αστικής συγκοινωνίας, αερίοφωτος, εξυγιάνσεως, εγγειοβελτικών, καθώς και λοιπών έργων κοινής ωφελείας και έργων αναγκαίων για την πλήρωση τοπικών αναγκών.

Τα παραπάνω έργα εκτελούνται αποκλειστικά από τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης. Μπορεί με τη συγκατάθεση των ΟΤΑ η αρμοδιότητα αυτή να ανατεθεί σε άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα μόνο όταν το έργο αφορά περισσότερους από ένα δήμο ή κοινότητες ή οι ΟΤΑ δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν τις δαπάνες για την εκτέλεσή του.

Στον νόμο δεν αναγράφεται τίποτα για τον τρόπο σύστασης των επιχειρήσεων και τους κανόνες λειτουργίας τους. Η διοίκηση και διαχείριση αυτών ενεργείται από την δημοτική αρχή σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων.

Με το **N.2234/52** "Περί της Δημοτικής Επιχειρήσεως Φωταερίου Αθηνών" γίνεται επέκταση των διατάξεων αυτού και στις ηλεκτρικές επιχειρήσεις που ανήκουν σε Δήμους και Κοινότητες.

Κατόπιν αυτού ηλεκτρικές δημοτικές επιχειρήσεις συστήνονται σε μια σειρά από δήμους όπως Αλεξανδρούπολης, Ρεθύμνου, Χανίων, Σαλαμίνας και άλλων.

Οι επιχειρήσεις αυτές είναι ανεξάρτητα νομικά πρόσωπα με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια.

Στη συνέχεια ο **Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας του 1954** στο άρθρο 20 αναφέρει ρητά ότι η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων αποτελεί αρμοδιότητα των ΟΤΑ και στο άρθρο 21 αναθέτει ορισμένες αρμοδιότητες αποκλειστικά στους Δήμους και στις Κοινότητες.

Με το άρθρο αυτό ο νομοθέτης ανοίγει το δρόμο για την παρέμβαση των Δήμων και Κοινοτήτων στην οικονομική ζωή του τόπου τους και άρει τις αμφισβητήσεις για το αν οι Δήμοι και οι Κοινότητες έχουν το δικαίωμα να ασκούν επιχειρήσεις εμπορικής και βιομηχανικής φύσεως. Βέβαια παραμένει άλυτο το ζήτημα των πόρων.

Με το Ν.Δ.2888/54 αναγνωρίζεται στους Δήμους και στις Κοινότητες η δυνατότητα να συστήνουν νομικά πρόσωπα και γίνεται ένας διαχωρισμός των προσώπων αυτών σε ιδρύματα, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και επιχειρήσεις.

Η ριζική τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου για τις επιχειρήσεις των ΟΤΑ έρχεται με το **N.1416/1984** ο οποίος:

- Προσφέρει στην τοπική αυτοδιοίκηση ένα ευρύ φάσμα επιχειρηματικών επιλογών

- Θέτει στη διάθεση των Δήμων και Κοινοτήτων ένα επιχειρησιακό εργαλείο ανεξάρτητο από τις δημοτικές υπηρεσίες.
- Διευρύνει τις δυνατότητες παρέμβασης των ΟΤΑ για την τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη.
- Συμβάλει στην αντιμετώπιση του οικονομικού προβλήματος των ΟΤΑ εφόσον οι επιχειρήσεις είναι κερδοφόρες.

Από το 1984 και μετά οι ΟΤΑ ο ένας μετά τον άλλον, συστήνουν επιχειρήσεις προκειμένου να προωθηθούν δράσεις και δραστηριότητες σε τομείς συνήθως κοινωνικής, οικονομικής, τουριστικής και περιβαλλοντικής πολιτικής, στους οποίους το θεσμικό πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας τους δεν επιτρέπει την άσκηση δραστηριοτήτων απευθείας από αυτούς.

Όλες ή σχεδόν όλες οι επιχειρήσεις συστήνονται με τη μορφή της ανώνυμης εταιρείας και στο μετοχικό τους κεφάλαιο εκτός από φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης συμμετέχουν και άλλοι τοπικοί φορείς όπως επιμελητήρια, συνεταιρισμοί ή ακόμη και ιδιώτες. Γύρω στο 60% με 65% των επιχειρήσεων συστάθηκαν από μεγάλους Δήμους ενώ οι ΤΕΔΚ συμμετέχουν κυρίως σε αναπτυξιακές εταιρείες της περιφέρειας τους.

Έτσι η τοπική αυτοδιοίκηση υπερβαίνει τις παραδοσιακές της λειτουργίες και δημιουργεί επιχειρήσεις που παράγουν προϊόντα, εκτελούν έργα, παρέχουν υπηρεσίες στους δημότες συνδυάζοντας τα εχέγγυα που παρέχει ο δημόσιος τομέας με τις δυνατότητες για ανάπτυξη που προσφέρει ο ιδιωτικός απαλλαγμένος από τα γρανάζια της γραφειοκρατίας.

2.3 ΟΙ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΔΕΚΑΕΤΙΑ

2.3.1 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Στην Ελλάδα υπάρχουν γύρω στις 1800 Δημοτικές Επιχειρήσεις που απασχολούν περίπου 35.000 εργαζόμενους και έχουν ετήσιο κύκλο εργασιών περίπου 500 εκατομμύρια ευρώ. Αν στον αριθμό των απασχολούμενων στις επιχειρήσεις αυτές προσθέσουμε και τους αιρετούς- μέλη των Δημοτικών Συμβουλίων των ΟΤΑ καθώς και άτομα που συμμετέχουν στα Διοικητικά Συμβούλια των επιχειρήσεων –μη αιρετοί- ο αριθμός των απασχολούμενων σε αυτές ξεπερνά τις 45.000.

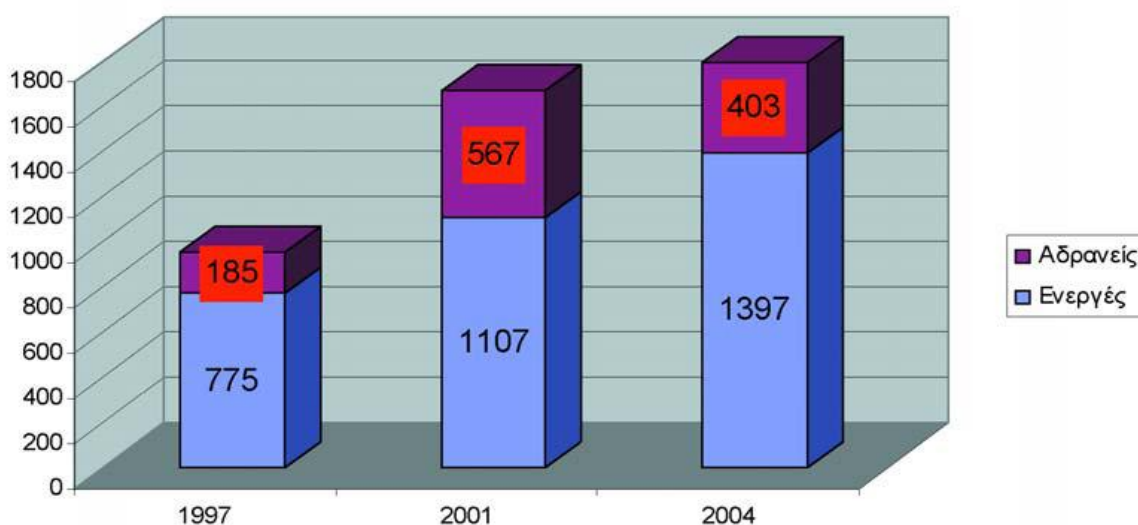
Σε γεωγραφικό επίπεδο η κεντρική Μακεδονία , η Θεσσαλία και η Αττική συγκεντρώνουν το 40% των επιχειρήσεων ενώ οι λιγότερες επιχειρήσεις βρίσκονται στα Ιόνια νησιά, στο Βόρειο Αιγαίο, τη Δυτική Μακεδονία και στη Δυτική Ελλάδα (5%).

Σε νομαρχιακό επίπεδο η νομαρχία Αθηνών εμφανίζει το μεγαλύτερο ποσοστό ενώ σε πανελλαδικό επίπεδο αντιστοιχούν 1,74 επιχειρήσεις /δήμο-κοινότητα.

Σημαντικός είναι και ο διαχωρισμός των επιχειρήσεων σε ενεργές και αδρανείς. Σύμφωνα με την απογραφή της ΠΕΤΑ ΑΕ το 2004 το 22,4% των επιχειρήσεων είναι αδρανείς ενώ το υπόλοιπο 77,6 % ενεργό. Οι αδρανείς επιχειρήσεις χωρίζονται σε δύο κατηγορίες , σε αυτές που δεν λειτούργησαν ποτέ και σε αυτές που λειτούργησαν για ορισμένα χρόνια και κατόπιν αδράνησαν. Οι περισσότερες της δεύτερης κατηγορίας περιήλθαν σε αδράνεια μετά την εφαρμογή του Νόμου Καποδίστρια.

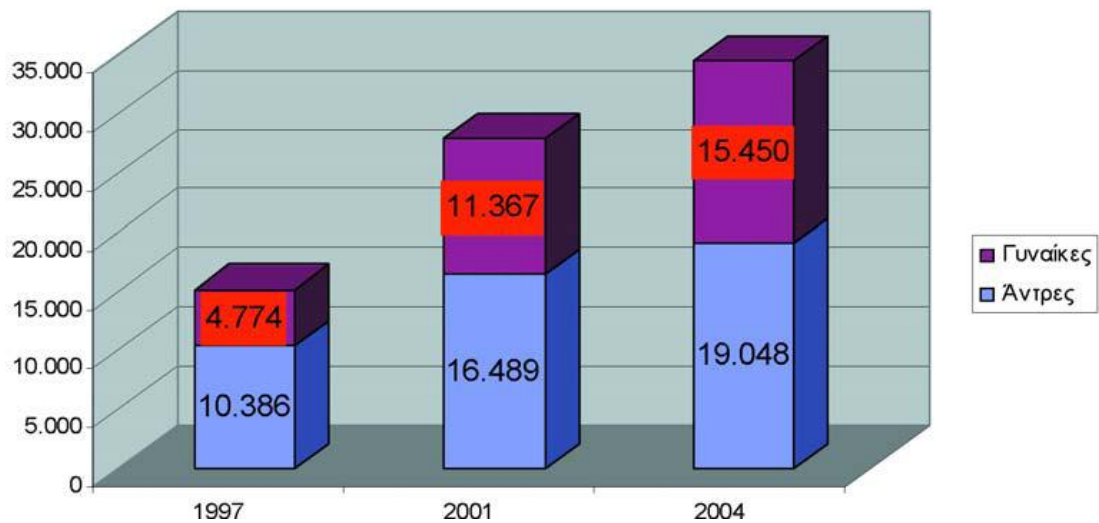
Πολλές από τις επιχειρήσεις είναι ζημιογόνες. Παρόλο που τα τελευταία χρόνια ο κύκλος εργασιών και ο αριθμός των εργαζομένων των Δημοτικών Επιχειρήσεων παρουσιάζει αύξηση τα συνολικά αποτελέσματα αυτών είναι ζημιογόνα.

Ενεργές και Αδρανείς δημοτικές επιχειρήσεις 1997-2004

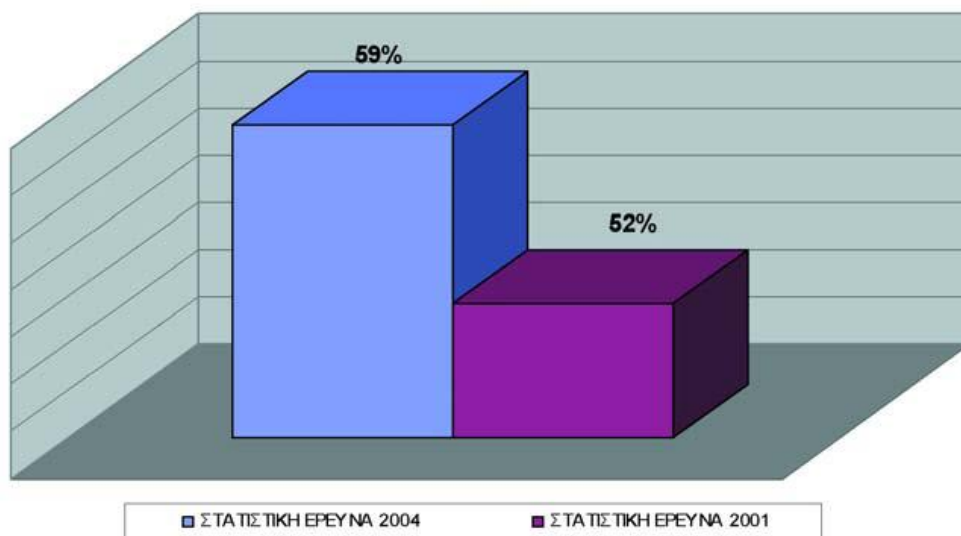
ΓΡΑΦΗΜΑ1

Εργαζόμενοι στις Δημοτικές Επιχειρήσεις 1997-2004

ΓΡΑΦΗΜΑ 2

ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΖΗΜΙΟΓΟΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΓΡΑΦΗΜΑ 3

2.3.2. ΚΛΑΔΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Οι Δημοτικές επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται συνήθως στους παρακάτω κλάδους:

- Πολιτισμός -Ψυχαγωγία-Αθλητισμός
- Υγεία και Κοινωνική μέριμνα
- Ύδρευση και αποχέτευση
- Εκπαίδευση
- Καθαριότητα
- Κατασκευές

Σύμφωνα με μελέτη της ΠΕΤΑ Α.Ε. η οποία ενέργησε τρεις απογραφές των επιχειρήσεων της αυτοδιοίκησης κατά τα έτη 1997,2001 και 2004 υπάρχουν 1,74 επιχειρήσεις ανά Δήμο/Κοινότητα σε όλη την επικράτεια.

Από τις επιχειρήσεις αυτές το 3% δραστηριοποιείται στον πρωτογενή τομέα, το 21% στο δευτερογενή και το 76% στο τριτογενή τομέα.

Οι δράσεις στο πρωτογενή τομέα αφορούν την εκμετάλλευση και αξιοποίηση πλουτοπαραγωγικών πηγών και πόρων συνήθως στη επαρχία ενώ η ενασχόληση των ΟΤΑ μέσω των επιχειρήσεων στο δευτερογενή τομέα είναι άμεσα συνδεδεμένη με την αξιοποίηση φυσικών πόρων για την κάλυψη διαφόρων αναγκών των δημοτών. Έτσι έχουμε επιχειρήσεις που ασχολούνται με τη μεταποίηση, το φυσικό αέριο την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος κλπ

Από τα στατιστικά στοιχεία φαίνεται ότι η συντριπτική πλειοψηφία ασχολείται με το τριτογενή τομέα δηλ. τις υπηρεσίες όπως εμπόριο, ξενοδοχεία και εστιατόρια, μεταφορές, διαχείριση ακίνητης περιουσίας, εκμισθώσεις, εκπαίδευση, υγεία και κοινωνική μέριμνα και άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών υπέρ του κοινωνικού συνόλου.

Οι επιχειρήσεις αυτές συμβάλλουν στην απορρόφηση οικονομικών πόρων που προέρχονται κυρίως από κοινοτικές πηγές χρηματοδότησης και αποτελούν σημαντικό μοχλό τοπικής ανάπτυξης αφού προσφέρουν σημαντικές κοινωνικές υπηρεσίες, βοηθούν στην βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των δημοτών και συμβάλλουν στην ανάπτυξη του τουρισμού και κατά συνέπεια στην προσέλκυση οικονομικών πόρων που τονώνουν τις τοπικές οικονομίες.

2.3.3 ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Οι Δήμοι συστήνουν επιχειρήσεις ή συμμετέχουν σε αυτές βάσει του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων και άλλων νόμων και προεδρικών διαταγμάτων.

Στο παρακάτω Γράφημα 4 γίνεται προσπάθεια απεικόνισης της νομικής μορφής των Δημοτικών επιχειρήσεων πριν το νέο Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων.

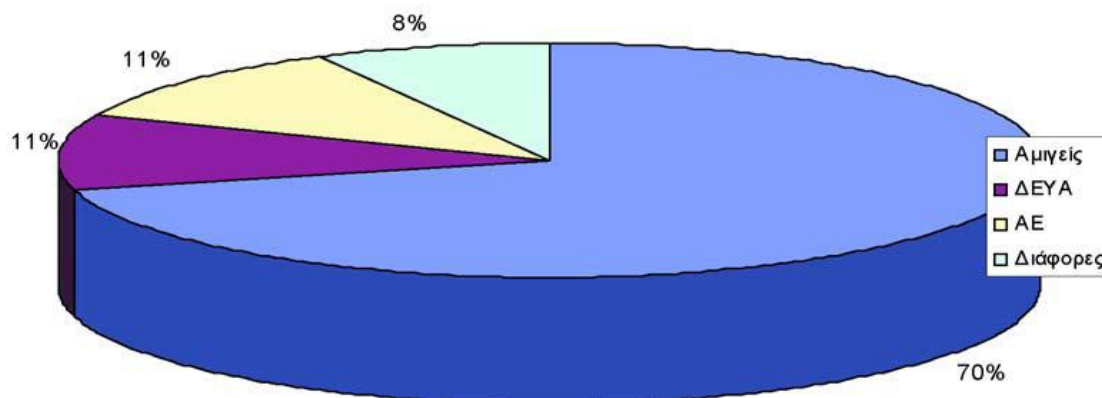
Παρατηρούμε ότι οι επικρατέστερες είναι οι αμιγείς δημοτικές επιχειρήσεις με ποσοστό 70% επί του συνόλου, οι επιχειρήσεις ύδρευσης-αποχέτευσης με ποσοστό 11% επί του συνόλου, οι ανώνυμες εταιρείες και οι αστικές εταιρείες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Οι λόγοι που οι ΟΤΑ προτιμούν να δημιουργούν αμιγείς δημοτικές επιχειρήσεις είναι οι εξής:

1. Παρέχεται ευχέρεια σύστασης από τις διατάξεις του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων
2. Οι ΟΤΑ μπορούν να τις ελέγχουν διαρκώς
3. Έχουν μεγάλο φάσμα επιχειρηματικής δραστηριότητας

Οι **Ανώνυμες Εταιρείες** είναι η Νομική μορφή μέσω της οποίας παρέχεται η ευχέρεια στους ΟΤΑ να συνεργάζονται επιχειρηματικά με άλλους ΟΤΑ, νομικά ή φυσικά πρόσωπα. Οι μονάδες που συμμετέχουν σε ανώνυμες εταιρείες έχουν τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις με αυτά των άλλων μετόχων και ο βαθμός ελέγχου και επιρροής που ασκούν είναι συνάρτηση του μετοχικού τους κεφαλαίου.

Οι **αστικές εταιρείες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα** είναι το μοναδικό εταιρικό σχήμα που δεν έχει σκοπό το κέρδος αλλά το κοινωνικό όφελος. Η μορφή αυτή δεν έχει θεσμοθετηθεί ρητά ως δημοτική επιχείρηση στον ΚΔΚ.

Νομική Μορφή των Δημοτικών Επιχειρήσεων

ΓΡΑΦΗΜΑ 4

2.4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Από το 1984, χρονιά ορόσημο για το θεσμό τους, και μετά οι δημοτικές επιχειρήσεις υλοποιούν προγράμματα ανάπτυξης, εκτελούν έργα, αξιοποιούν κοινοτικούς πόρους, παράγουν προϊόντα, υποστηρίζουν μικρομεσαίες επιχειρήσεις, αυξάνουν την απασχόληση και ενθαρρύνουν τις τοπικές πρωτοβουλίες ανάπτυξης.

Παράλληλα με την ανάπτυξη αυτής της επιχειρηματικής δραστηριότητας από τους ΟΤΑ μεταβάλλεται και ο παραδοσιακός ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης που τώρα πλέον μπορεί να επηρεάζει ενεργά την τοπική κατανάλωση και τις τοπικές επενδύσεις.

Σε μια προσπάθεια το θεσμικό πλαίσιο των ανωτέρω επιχειρήσεων να καταστεί όσο το δυνατόν πιο λειτουργικό, έχουν υπάρξει πληθώρα νομοθετικών ρυθμίσεων και θετικών και αρνητικών για αυτές κατά τη διάρκεια της εικοσάχρονης πορείας τους. Ενδεικτικά αναφέρονται οι παρακάτω:

- Ο Ν.1892/90 καταργεί τις ευνοϊκές ρυθμίσεις του Ν.1262/82 για την επιχορήγηση των επενδύσεων των επιχειρήσεων

- Η εφαρμογή του θεσμού της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (1994) και της Περιφερειακής ανεξάρτητης διοικητικής μονάδας διευρύνει τις δυνατότητες επιχειρηματικής δράσης
- Το 1997 δημιουργείται Μητρώο Επιχειρήσεων Αυτοδιοίκησης (Μ.Ε.Α.) με αποτέλεσμα τη συνεχή καταγραφή και αξιολόγησή τους
- Η συνένωση των Δήμων και Κοινοτήτων με το πρόγραμμα «Ι. Καποδίστριας» επηρεάζει το μέγεθος των επιχειρήσεων και καθιστά πολλές από αυτές ανενεργές
- Ο Ν.2459/97 «Κατάργηση φορολογικών απαλλαγών και άλλες διατάξεις» με αιτιολογία την εναρμόνιση του εθνικού δικαίου με το κοινοτικό δίκαιο καταργεί τα περισσότερα φορολογικά προνόμια και απαλλαγές των επιχειρήσεων
- Ο επενδυτικός νόμος 2601/98 καθορίζει τις επιλέξιμες επιχειρηματικές δραστηριότητες και τις ανάλογες δαπάνες και εφόσον οι επιχειρήσεις της αυτοδιοίκησης εντάσσονται και στις δύο, έχουν τη δυνατότητα να συγχρηματοδοτηθούν σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του, όπως και οι άλλες ιδιωτικές επιχειρήσεις

Επίσης αποτελεί γεγονός ότι με την πάροδο των χρόνων πολλές από τις δημοτικές επιχειρήσεις απομακρύνθηκαν από τον πραγματικό τους ρόλο και κατέληξαν στις περισσότερες περιπτώσεις να εξελιχθούν σε χώρους «αποθήκευσης εργαζομένων» χωρίς ουσιαστικό αντικείμενο, που προσελήφθησαν με σκοπό την αντιμετώπιση της ανεργίας στις καλύτερες των περιπτώσεων και προεκλογικές σκοπιμότητες στις χειρότερες περιπτώσεις.

Το αποτέλεσμα όλων αυτών ήταν οι επιχειρήσεις να καταστούν ζημιογόνες και κάθε χρόνο να υπάρχουν πιέσεις για την εξεύρεση των οικονομικών πόρων προκειμένου αυτές να συνεχίζουν τη λειτουργία τους. Η μέτρια ή άσχημη οικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων, η απομάκρυνση τους από τον πραγματικό τους ρόλο, η εξάρτησή τους από τους ΟΤΑ και τα παρωχημένα συστήματα διοίκησης που εφαρμόζονται χρήζουν άμεσης αντιμετώπισης. Προκειμένου οι επιχειρήσεις να αξιοποιήσουν τις δυνατότητες των προγραμμάτων της Ε.Ε. στον 21^ο αιώνα πρέπει να ασκήσουν την επιχειρηματική τους δραστηριότητα με άλλους όρους.

Σήμερα μετά από είκοσι χρόνια εφαρμογής του θεσμού των επιχειρήσεων στην τοπική αυτοδιοίκηση καθίστανται σαφές ότι πρέπει να γίνουν αλλαγές σε θεσμικό, λειτουργικό και οργανωτικό επίπεδο. Οι ρυθμίσεις του 1984, πρωτοποριακές μεν για την εποχή τους, αλλοιωμένες δε από διάφορες νομοθετικές παρεμβάσεις δεν ανταποκρίνονται στα δεδομένα του 21^{ου} αιώνα.

Καθίστανται απαραίτητο ένα θεσμικό πλαίσιο το οποίο :

- Αξιοποιεί το προσωπικό των επιχειρήσεων
- Εκσυγχρονίζει τη λειτουργία τους
- Οριοθετεί τα πεδία παρέμβασης τους
- Εφαρμόζει νέες δομές και μοντέλα διοίκησης

Γνωρίζοντας λοιπόν τα προβλήματα της αυτοδιοίκησης και των επιχειρήσεων η κεντρική διοίκηση έπρεπε να καταβάλει σοβαρή προσπάθεια προκειμένου αυτές να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της νέας εποχής.

Έπρεπε επομένως να εκπονηθεί ένα πρόγραμμα το οποίο θα αντιμετωπίζει τα αίτια των παθογενειών και της οικονομικής καχεξίας των επιχειρήσεων , θα επιλύει τα προβλήματα τους και θα θέτει τις βάσεις για τον εκσυγχρονισμό τους. Οι λύσεις ήταν δύο:**Εξυγίανση ή κλείσιμο**. Έτσι έρχεται ο νέος Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων με τις διατάξεις των άρθρων 252-270 να επιχειρεί τον εκσυγχρονισμό των δημοτικών επιχειρήσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΟΙ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΕ ΤΟ ΝΕΟ ΚΩΔΙΚΑ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ(Ν.3463/06)

3.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τον 21^ο αιώνα η τοπική αυτοδιοίκηση βρίσκεται μπροστά σε μια νέα φάση και στη διαμόρφωση μιας νέας πραγματικότητας στον Ευρωπαϊκό και διεθνή χώρο. Προτεραιότητα της Ε.Ε. είναι η εδραίωση συνοχής ανάμεσα στα κράτη μέλη ,η περιφερειακή σύγκλιση και ο περιορισμός των περιφερειακών ανισοτήτων. Προκειμένου να ανταποκριθεί η τοπική αυτοδιοίκηση χρειάζεται να ενισχυθεί ο ρόλος της.

Οι απαιτήσεις της εποχής επιβάλλουν την αναμόρφωση και αντικατάσταση του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου των ΟΤΑ, με ένα σύγχρονο Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, ο οποίος θα αποτελεί ένα ενιαίο κείμενο για τη νομοθεσία των ΟΤΑ, διευκολύνοντας έτσι αφενός το εφαρμοστή δικαίου και προσαρμόζοντας αφετέρου το πλαίσιο λειτουργίας και οργάνωσης τους εκσυγχρονίζοντάς το σύμφωνα με τις νέες επιταγές.

Έτσι το Σεπτέμβρη του 2004 με απόφαση του Υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης συγκροτείται επιτροπή για τη σύνταξη του νέου Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων. Η επιτροπή αυτή ξεκινά τις εργασίες της το Νοέμβρη του 2004 και ο ΔΚΚ κυρώνεται από τη βουλή ως νόμος το 2006.

Στον νέο Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων επιχειρείται η ενίσχυση της προσπάθειας των ΟΤΑ να αποκτήσουν αναπτυξιακό ρόλο, η εξυγίανση των Δημοτικών Επιχειρήσεων με τη λύση και μετατροπή τους και καθορίζεται ακριβώς ποιες μορφές επιχειρήσεων μπορούν να συστήσουν οι Δήμοι και οι Κοινοότητες (Ν.3463/06 άρθρο 252 παρ.1 και 4).

3.2.ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Οι νομικές μορφές επιχειρήσεων που μπορεί να συσταθούν από τους ΟΤΑ με το νέο ΔΚΚ είναι :

Α. Δημοτικές και Κοινοτικές Κοινοφελείς Επιχειρήσεις

Β. Ανώνυμες Εταιρείες ΟΤΑ οι οποίες διακρίνονται σε:

α)Κοινές Ανώνυμες Εταιρείες ΟΤΑ (του Ν.2190/1920 όπως αυτός ισχύει)

β)Αναπτυξιακές Ανώνυμες Εταιρείες ΟΤΑ

γ)Δημοτικές ή Κοινοτικές Εταιρείες ΟΤΑ(Μονομετοχικές)

Επισημαίνεται ότι η επωνυμία των Επιχειρήσεων θα πρέπει να είναι τέτοια ώστε να μη δημιουργεί συγχύσεις ως προς την κατηγορία της δηλ. δεν θα πρέπει στην επωνυμία μιας Κοινοφελούς επιχείρησης να αναφέρεται ο όρος Αναπτυξιακή.

Άλλες επιχειρήσεις είναι οι **Επιχειρήσεις Ειδικού Σκοπού** που συνιστώνται με ειδικές διατάξεις νόμων και οι **Αστικές μη Κερδοσκοπικές Εταιρείες** κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 22 παρ.9 του Ν.3274/2004, οι οποίες σύμφωνα με την παρ.1 του άρθρου 267 του ΚΔΚ συνεχίζουν να λειτουργούν μέχρι τη λήξη του χρόνου που προβλέπεται στη συστατική τους πράξη και διέπονται από τις ρυθμίσεις των παρ.1^α και 1δ του άρθρου 267 του ΚΔΚ

Εφεξής δεν επιτρέπεται η σύσταση από Δήμο ή Κοινότητα αστικής μη κερδοσκοπικής εταιρείας παρά μόνο όταν αυτό προβλέπεται από ειδική νομοθετική ρύθμιση. Επίσης δεν επιτρέπεται η συμμετοχή Δήμων σε υφιστάμενες Αστικές μη Κερδοσκοπικές Εταιρείες ΟΤΑ αφού σύμφωνα με την παρ.6 του άρθρου 252 του ΚΔΚ οι Δήμοι δεν επιτρέπεται να συνιστούν ή να συμμετέχουν σε καμία άλλη εταιρεία ή κοινοπραξία πέραν αυτών που περιλαμβάνονται στο εν λόγω άρθρο. Παρακάτω επιχειρείται μια συνοπτική περιγραφή του πλαισίου μέσα στο οποίο λειτουργούν οι ανωτέρω επιχειρήσεις.

Παρακάτω επιχειρείται μια συνοπτική παρουσίαση του θεσμικού πλαισίου μέσα στο οποίο λειτουργούν οι επιχειρήσεις με το Ν.3463/06.

3.3.ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

3.3.1.ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

Οι Κοινοφελείς Δημοτικές Επιχειρήσεις ασχολούνται με δράσεις κοινωνικού χαρακτήρα.

Σύμφωνα με το άρθρο 257 του ΚΔΚ το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιχείρησης συντάσσει υποχρεωτικά τους εξής κανονισμούς:

A. Εσωτερικό Κανονισμό Υπηρεσιών σύμφωνα με τον οποίο καθορίζεται η διάρθρωση των υπηρεσιών (Διευθύνσεις- Τμήματα), οι αρμοδιότητες και οι σκοποί της επιχείρησης, των Διευθύνσεων και των Τμημάτων της καθώς και οι θέσεις του προσωπικού κατά ειδικότητα και ο ανώτατος αριθμός αυτών.

B. Κανονισμός Προσωπικού σύμφωνα με τον οποίο καθορίζεται η υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού (Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου ή Ορισμένου χρόνου), τα τυπικά προσόντα πρόσληψης (τίτλοι σπουδών, ξένες γλώσσες κλπ), τα δικαιώματα (μισθός, άδειες, υπερωρίες, μετακινήσεις-μετατάξεις, επιλογή προϊστάμενων κλπ), οι υποχρεώσεις (καθήκοντα, ώρες και ημέρες εργασίας) και οι πειθαρχικές ευθύνες (πειθαρχικά όργανα, ποινές κλπ) του προσωπικού. Σημειώνεται ότι οι πρόσληψη του προσωπικού γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για την πρόσληψη προσωπικού Ιδιωτικού Δικαίου των Δήμων και των Κοινοτήτων.

Γ. Κανονισμό Οικονομικής Διαχείρισης

Όλες οι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου που συντάσσουν κανονισμούς εγκρίνονται από το Δημοτικό ή Κοινοτικό Συμβούλιο.

3.3.2 ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Το προσωπικό των κοινωφελών δημοτικών επιχειρήσεων συνδέεται με αυτές με **σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου και σύμβαση αορίστου ή ορισμένου χρόνου**, ανάλογα με τις θέσεις που έχουν ορισθεί στον εσωτερικό κανονισμό υπηρεσιών ή στο κανονισμό προσωπικού.

Η πρόσληψη του προσωπικού γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν και για την πρόσληψη προσωπικού ιδιωτικού δικαίου των Δήμων και Κοινοτήτων.

Οι θέσεις εργασίας με σύμβαση **Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου (ΙΔΑΧ)** καλύπτονται σύμφωνα με τα κριτήρια του **άρθρου 18 του Ν.2190/1994** όπως ισχύει και όχι σύμφωνα με τις διατάξεις που τυχόν προβλέπονται στον κανονισμό ή στους όρους της οικείας προκήρυξης.

Οι θέσεις με σύμβαση **Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου (ΙΔΟΧ)** γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις των **άρθρων 21 του Ν.2190/94 και 20 παρ.15β**

του Ν.2738/1999 ενώ ο έλεγχος των προκηρύξεων και των πινάκων κατάταξης γίνεται από τον ΑΣΕΠ.

Η πρόσληψη σε θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού γίνεται κατόπιν συνέντευξης και επιλογής από επιτροπές τις οποίες συγκροτεί η διοίκηση της επιχείρησης. Οι προσλήψεις αυτές υπόκεινται στον έλεγχο του ΑΣΕΠ αυτεπάγγελτα ή κατόπιν ενστάσεως υποψηφίων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ.3 του Ν.2527/97 και της τήρησης των αρχών της δημοσιότητας, της διαφάνειας, της αντικειμενικότητας και της αξιοκρατίας.

Συμβάσεις μίσθωσης έργου μπορούν να συναφθούν κατόπιν αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου, στην οποία θα αναφέρεται ο αριθμός των θέσεων για το συγκεκριμένο έργο, ο χρόνος παράδοσης του, ο τόπος εκτέλεσης του ,τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του αναδόχου.

Όλες οι αποφάσεις για πρόσληψη προσωπικού του Διοικητικού Συμβουλίου της επιχείρησης υπόκεινται στην έγκριση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας.

Σχετικά με τις **αποσπάσεις** εφαρμογή έχουν οι διατάξεις του άρθρου 258 του ΚΔΚ σύμφωνα με τις οποίες μπορεί υπάλληλος ΟΤΑ να αποσπασθεί σε κοινωφελή επιχείρηση του ιδίου ΟΤΑ, καθώς και υπάλληλος από μια Κοινωφελή επιχείρηση σε άλλη Κοινωφελή του ιδίου ΟΤΑ για δύο χρόνια που μπορούν να παραταθούν για ακόμα δύο χρόνια εφόσον υφίσταται τεκμηριωμένη ανάγκη.

Για την απόσπαση υπαλλήλου ΟΤΑ μόνιμου ή Αορίστου Χρόνου απαιτείται:

1. Αιτιολογημένο αίτημα του Δ.Σ. της Επιχείρησης
2. Αίτηση του υπαλλήλου
3. Απόφαση Δημάρχου

Η απόσπαση υπαλλήλου δεν επιτρέπεται όταν πρόκειται για προϊστάμενο οργανικής μονάδας, για υπάλληλο ο οποίος είναι μοναδικός στον αντίστοιχο κλάδο ή ειδικότητα και για υπάλληλο οποίος δεν έχει συμπληρώσει διετή υπηρεσία από το διορισμό του.

Σε περίπτωση νέας αποσπάσεως του ιδίου υπαλλήλου πρέπει να περάσουν τρία χρόνια από την λήξη της προηγούμενης απόσπασης. Ο χρόνος υπηρεσίας των αποσπασμένων υπαλλήλων θεωρείται χρόνος υπηρεσίας στην οργανική τους θέση ενώ οι αποδοχές και οι ασφαλιστικές εισφορές βαρύνουν το φορέα στον οποίο αποσπάται.

Η απόσπαση μπορεί να ανακληθεί πριν από τη λήξη των χρονικών ορίων της για λόγους αναγόμενους στην υπηρεσία, μη νομιμότητας καθώς και στην περίπτωση που ο αποσπασμένος υπάλληλος κριθεί ως προϊστάμενος οργανικής μονάδος.

Για την απόσπαση υπαλλήλου από μια κοινωφελή επιχείρηση σε μία άλλη του ίδιου ΟΤΑ απαιτείται απόφαση των οικείων Διοικητικών Συμβουλίων και έγκριση Δημάρχου.

3.3.3 ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Σαφείς διατάξεις που να ρυθμίζουν θέματα αποδοχών προσωπικού των Κοινωφελών Επιχειρήσεων είτε αυτό είναι Ορισμένου είτε Αορίστου Χρόνου δεν υπάρχουν.

Το προσωπικό των Δήμων και Κοινοτήτων με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου που ανήκει στην ΠΟΕ-ΟΤΑ (Πανελλήνια Ομοσπονδία Εργαζομένων ΟΤΑ), η οποία αποτελεί και δευτεροβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση πληρώνεται με τις αντίστοιχες Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας (ΣΣΕ) της ΠΟΕ-ΟΤΑ.

Το ερώτημα είναι αν θα μπορούσε μεταξύ των εργαζομένων και του εργοδότη να συναφθεί κάποια Συλλογική Σύμβαση Εργασίας βάσει του **Ν.1876/90 «Ελεύθερες συλλογικές διαπραγματεύσεις και άλλες διατάξεις»**

Το άρθρο 3 του ανωτέρω νόμου έχει ως εξής:

«Άρθρο 3:Είδη Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας και αρμοδιότητα σύναψης τους:

1.Οι Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας διακρίνονται σε:

α)Εθνικές Γενικές που αφορούν τους εργαζόμενους όλης της χώρας

β)Κλαδικές που αφορούν τους εργαζόμενους περισσοτέρων ομοειδών ή συναφών εκμεταλλεύσεων ή επιχειρήσεων ορισμένης πόλης ή περιφέρειας ή και όλης της χώρας.

γ)Επιχειρησιακές που αφορούν τους εργαζόμενους μιας εκμετάλλευσης ή επιχείρησης.

δ)Εθνικές ομοιοεπαγγελματικές που αφορούν τους εργαζόμενους ορισμένου επαγγέλματος και των συναφών προς το επάγγελμα αυτό ειδικοτήτων όλης της χώρας.

ε) Τοπικές ομοιοεπαγγελματικές που αφορούν τους εργαζόμενους ορισμένου επαγγέλματος ή και των συναφών ειδικοτήτων συγκεκριμένης πόλης ή περιφέρειας.

2. Οι κλαδικές, επιχειρησιακές και εθνικές ή τοπικές επαγγελματικές συλλογικές συμβάσεις δεν επιτρέπεται να περιέχουν όρους εργασίας δυσμενέστερους για τους εργαζόμενους από τους όρους εργασίας των εθνικών γενικών συλλογικών συμβάσεων.

3. Οι εθνικές γενικές συλλογικές συμβάσεις εργασίας συνάπτονται από τις τριτοβάθμιες οργανώσεις των εργαζομένων και τις αναγνωριζόμενες ως ευρύτερης εκπροσώπησης οργανώσεις των εργοδοτών ή πανελλήνιας έκτασης.

«Στην έννοια των συνταξιοδοτικών θεμάτων, που δεν μπορεί να αποτελέσουν περιεχόμενο συλλογικής σύμβασης εργασίας περιλαμβάνονται και η μεταβολή αμέσως ή εμμέσως της σχέσης ασφαλιστρού εργαζομένου και εργοδότη, η μεταβίβαση του βάρους εν όλω ή εν μέρει τακτικών εισφορών ή εισφορών για αναγνώριση προϋπηρεσιών από τον ένα στον άλλο καθώς και η σύχαση ειδικών ταμείων ή λογαριασμών, που χορηγούν περιοδικές παροχές, συντάξεων ή εφάπαξ βοήθημα με επιβάρυνση του εργοδότη»-(προσθήκη από την παρ.3 του άρθρου 43 του Ν.1902/90)

4. Οι κλαδικές συμβάσεις συνάπτονται από πρωτοβάθμιες ή δευτεροβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις που καλύπτουν εργαζόμενους ανεξάρτητα από το επάγγελμα ή την ειδικότητά τους, ομοειδών ή συναφών επιχειρήσεων του ιδίου κλάδου και από εργοδοτικές οργανώσεις, ειδικά όμως για τους εργαζόμενους στις τράπεζες, σε περίπτωση που δεν υπάρχουν εργοδοτικές οργανώσεις του κλάδου, από μεμονωμένους εργοδότες που εκπροσωπούνται με κοινό εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπο ή εκπροσώπους εφ' όσον αυτοί οι εργοδότες καλύπτουν το 70% των εργαζομένων στον κλάδο.

5. Οι επιχειρησιακές συλλογικές συμβάσεις συνάπτονται από συνδικαλιστικές οργανώσεις της επιχείρησης που καλύπτουν τους εργαζόμενους, ανεξάρτητα από την κατηγορία, την θέση ή την ειδικότητα τους και εφόσον αυτές ελλείπουν από τις αντίστοιχες πρωτοβάθμιες κλαδικές οργανώσεις και από τον εργοδότη.

6. Οι εθνικές ομοιοεπαγγελματικές συλλογικές συμβάσεις συνάπτονται από την πλευρά των εργαζομένων από δευτεροβάθμιες ή πρωτοβάθμιες ομοιοεπαγγελματικές συνδικαλιστικές οργανώσεις πανελλήνιας έκτασης. Από την πλευρά των εργοδοτών, οι εθνικές ομοιοεπαγγελματικές συλλογικές συμβάσεις

συνάπτονται από εργοδοτικές οργανώσεις ευρύτερης εκπροσώπησης ή πανελλήνιας έκτασης.

7.Οι τοπικές ομοιοεπαγγελματικές συλλογικές συμβάσεις συνάπτονται από ομοιοεπαγγελματικές συνδικαλιστικές οργανώσεις των εργαζομένων, πρωτοβάθμιες ή δευτεροβάθμιες, τοπικού χαρακτήρα και από εργοδοτικές οργανώσεις.»

Σύμφωνα με την παρ.5 επομένως, του άρθρου 3 του Ν.1876/90 θα μπορούσε να συναφθεί επιχειρησιακή συλλογική σύμβαση εργασίας από συνδικαλιστική οργάνωση της επιχείρησης με τον εργοδότη (πρόεδρο της επιχείρησης) αν η επιχείρηση έχει προσωπικό άνω των είκοσι πέντε (25) ατόμων ώστε να μπορεί να συσταθεί σωματείο πράγμα που στις περισσότερες επιχειρήσεις δεν ισχύει άρα καθίσταται αδύνατη και η σύναψη συλλογικής σύμβασης.

Οι εργαζόμενοι βέβαια των κοινωφελών επιχειρήσεων μπορούν να είναι μέλη του σωματείου των υπαλλήλων του Δήμου στον οποίο ανήκει η επιχείρηση (πρωτοβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση), το οποίο ανήκει στην ΠΟΕ-ΟΤΑ ή ΠΟΠ-ΟΤΑ (δευτεροβάθμια συνδικαλιστική οργάνωση) η οποία όμως δεν μπορεί να συνάψει ΣΣΕ για αυτούς αφού δεν υπάρχει αντίστοιχη επαγγελματική οργάνωση των εργοδοτών.

Επομένως δύο είναι οι δυνατοί τρόποι με τους οποίους μπορούν να καθοριστούν οι αποδοχές των εργαζομένων σε κοινωφελή επιχείρηση:

Α)Με **Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ)** των υπουργών Οικονομικών και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας κατόπιν αντίστοιχου αιτήματος των Δευτεροβάθμιων Συνδικαλιστικών Οργανώσεων που εκπροσωπούν τους εργαζόμενους στις ανωτέρω επιχειρήσεις και

Β)Με τον **Κανονισμό Προσωπικού** και ανάλογα με τις ειδικότητες των εργαζομένων στην επιχείρηση.

3.4 ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Οι Ανώνυμες Εταιρείες Δήμων και Κοινοτήτων αποτελούν εμπορικές εταιρείες με σκοπό το κέρδος, οι οποίες λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.2190/1920 και τους νόμους της ιδιωτικής οικονομίας.

Η διάκριση τους από τις ιδιωτικές Ανώνυμες εταιρείες οφείλεται στο γεγονός ότι Δήμοι και Κοινότητες κατέχουν την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου τους.

Για την πρόσληψη προσωπικού στις Κοινές Ανώνυμες Εταιρείες και στις Αναπτυξιακές Ανώνυμες Εταιρείες, εκδίδεται Προεδρικό Διάταγμα, κατόπιν προτάσεως των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας, Οικονομικών και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και τη σύμφωνη γνώμη της ΚΕΔΚΕ. Μέχρι την έκδοση του Διατάγματος εφαρμογή έχουν οι διατάξεις του άρθρου 3 του Ν.3429/2005 το οποίο έχει ως εξής:

Άρθρο 3 Ν.3429/2005

«Διοικητικό Συμβούλιο

1.Το Διοικητικό Συμβούλιο διαμορφώνει τη στρατηγική και την πολιτική ανάπτυξης της εταιρείας και ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο νόμο αυτό και την κείμενη νομοθεσία.

2.Ο αριθμός των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένων του Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου, δεν μπορεί να ξεπερνά τους εννέα. Στο Διοικητικό Συμβούλιο συμμετέχουν έως δύο εκπρόσωποι των εργαζομένων στη δημόσια επιχείρηση, με απόφαση της διυπουργικής επιτροπής δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών του άρθρου 10 του παρόντος νόμου. Οι αρχαιρεσίες για την εκλογή των εκπροσώπων των εργαζομένων στη Δημόσια Επιχείρηση διεξάγονται από την εφορευτική επιτροπή της πλέον αντιπροσωπευτικής δευτεροβάθμιας –και αν δεν υπάρχει τέτοια – της πρωτοβάθμιας συνδικαλιστικής οργάνωσης της Δημόσιας Επιχείρησης και η εκλογή τους γίνεται με το σύστημα της απλής αναλογικής. Η διαδικασία των αρχαιρεσιών, ο καθορισμός των τοπικών εφορευτικών επιτροπών, ο χρόνος και οι λεπτομέρειες της ψηφοφορίας και η εξαγωγή και ανακοίνωση των αποτελεσμάτων αποτελούν έργο της επιτροπής αυτής, που προεδρεύεται από δικαστικό αντιπρόσωπο, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 11 του Ν.1264/1982.

3.Ειδικές διατάξεις που προβλέπουν τη συμμετοχή στα Διοικητικά Συμβούλια Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών εκπροσώπων επαγγελματικών οργανώσεων και παραγωγικών τάξεων διατηρούνται σε ισχύ, αλλά τα μέλη που ορίζονται βάσει των διατάξεων αυτών συμμετέχουν στο Διοικητικό Συμβούλιο της Δημόσιας Επιχείρησης και καθ' υπέρβαση του ανωτάτου ορίου των εννέα μελών. Αν με την προσθήκη αυτή προκύπτει άρτιος αριθμός μελών, εφαρμόζεται αναλογικά το άρθρο 15 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Ν.

2690/99 (ΦΕΚ 45 Α').Οι εκπρόσωποι των εργαζομένων, των επαγγελματικών οργανώσεων και των παραγωγικών τάξεων προτείνονται μέσα σε προθεσμία δύο μηνών αφότου ειδοποιηθούν σχετικά από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών. Έως τον ορισμό των εκπροσώπων του προηγούμενου εδαφίου, το Διοικητικό Συμβούλιο συγκροτείται και λειτουργεί νόμιμα και χωρίς τα μέλη αυτά.

4.Ο πρόεδρος , ο διευθύνων σύμβουλος και τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, τα οποία δεν εκλέγονται ή υποδεικνύονται σύμφωνα με τις παραγρ. 2 και 3, ορίζονται και παύονται αζημίως για το Δημόσιο και τη Δημόσια Επιχείρηση με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του Υπουργού που εποπτεύει τη δημόσια επιχείρηση.

5.Οποιος είναι πρόεδρος, διευθύνων σύμβουλος, ή μέλος του διοικητικού συμβουλίου μιας δημόσιας επιχείρησης απαγορεύεται να είναι πρόεδρος, διευθύνων σύμβουλος, ή μέλος του διοικητικού συμβουλίου άλλης δημόσιας επιχείρησης .

Ο πρόεδρος, διευθύνων σύμβουλος, ή μέλος του διοικητικού συμβουλίου δημόσιας επιχείρησης ,που υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του κεφ. Α του Ν.3429/2005 δύναται να είναι πρόεδρος , διευθύνων σύμβουλος ή μέλος του διοικητικού συμβουλίου συνδεδεμένων με αυτή δημοσίων επιχειρήσεων , χωρίς καμία πρόσθετη αμοιβή ή αποζημίωση(παρ.2^α άρθρου 21 Ν.3483/06-αντικατέστησε το β' εδάφιο της παρ.5 αρθρ.3-είχε τροποποιηθεί με την παρ.1 αρθρ.15 Ν. 3483/06).

6.Το διοικητικό συμβούλιο της κάθε δημόσιας επιχείρησης αποτελείται από εκτελεστικά , μη εκτελεστικά μέλη και ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη. Οι διατάξεις των άρθρων 3 παρ.1 και 4 παρ.1 και 2 του Ν. 3016/2002(ΦΕΚ 110 Α')εφαρμόζονται αναλογικά.

7.Κάθε δημόσια επιχείρηση υποχρεούται να καταρτίσει κανονισμό λειτουργίας του διοικητικού της συμβουλίου, ο οποίος εγκρίνεται με απόφαση του διοικητικού της συμβουλίου εντός εννέα μηνών από την ημερομηνία θέσης του νόμου αυτού σε ισχύ. Ο κανονισμός λειτουργίας του διοικητικού συμβουλίου περιλαμβάνει υποχρεωτικά:

α) τον προσδιορισμό των αρμοδιοτήτων των εκτελεστικών, μη εκτελεστικών και ανεξάρτητων μελών του διοικητικού συμβουλίου και

β)τον προσδιορισμό των ευθυνών και των αρμοδιοτήτων του προέδρου του διοικητικού συμβουλίου και του διευθύνοντος συμβούλου.

8.Ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της δημόσιας επιχείρησης δεν μπορεί να έχει εκτελεστικές αρμοδιότητες.

9.Ο διευθύνων σύμβουλος πρέπει να είναι τουλάχιστον πτυχιούχος Πανεπιστημιακού Ιδρύματος της ημεδαπής ή ισότιμου της αλλοδαπής και να έχει τουλάχιστον πενταετή εμπειρία σε θέση σημαντικής ευθύνης και απαιτήσεων στο Δημόσιο ή Ιδιωτικό τομέα. Ο διευθύνων σύμβουλος δύναται να ασκεί παράλληλα και καθήκοντα προέδρου του διοικητικού συμβουλίου χωρίς καμία πρόσθετη αμοιβή. (άρθρο 33 παρ.2 του Ν.3697/08-αντικατέστησε την παρ.9 του άρθρου3)

10.Με απόφαση της Διυπουργικής επιτροπής Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών που συνιστάται με το άρθρο 10 του νόμου αυτού, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως καθορίζεται η αποζημίωση των μελών του διοικητικού συμβουλίου της κάθε δημόσιας επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένου του προέδρου και του διευθύνοντος συμβούλου. Για την αποζημίωση του προέδρου, του διευθύνοντος συμβούλου και των εκτελεστικών μελών του διοικητικού συμβουλίου, ισχύει ο περιορισμός του άρθρου 14 του Ν.2703/99 όπως έχει ερμηνευθεί με το άρθρο 34 παρ.4 του Ν.2768/99. Κατ' εξαίρεση με την ίδια απόφαση της διυπουργικής επιτροπής Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών μπορεί να καθορίζεται επιπλέον αποζημίωση για τον διευθύνοντα σύμβουλο λόγω συμμετοχής του στις συνεδριάσεις του διοικητικού συμβουλίου, και πέραν του ορίου του προηγούμενου εδαφίου. Η αποζημίωση των μη εκτελεστικών μελών του ΔΣ δεν μπορεί να υπερβαίνει τα όρια της περίπτωσης γ της παρ.2 του άρθρου 17 του Ν.3205/03, ανεξαρτήτως του αριθμού των συνεδριάσεων του διοικητικού συμβουλίου κάθε μήνα. Ο πρόεδρος, ο διευθύνων σύμβουλος και τα μέλη των διοικητικών συμβουλίων των δημοσίων επιχειρήσεων δεν δικαιούνται καμία άλλη παροχή, απολαβή, αμοιβή ή προνόμιο.

(Με την παρ.2β του άρθρου 21 του Ν.3581/07 ορίζεται ότι «Οι ρυθμίσεις της παρ.10 του άρθρου 3 του Ν.3429/05 ισχύουν για τα Διοικητικά Συμβούλια που έχουν οριστεί κατά τις προβλέψεις του άρθρου αυτού»)

Στις Μονομετοχικές Ανώνυμες Εταιρείες η πρόσληψη προσωπικού γίνεται με βάση τις διατάξεις που ισχύουν για τις Κοινοφελείς Επιχειρήσεις δηλ. με τις διατάξεις που ισχύουν για την πρόσληψη προσωπικού Ιδιωτικού Δικαίου των Δήμων και των Κοινοτήτων.

Η αμοιβή του προσωπικού των Ανωνύμων Εταιρειών των ΟΤΑ καθορίζεται με ατομικές συμβάσεις εργασίας και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι κατώτερες των αντίστοιχων κλάδων και ειδικοτήτων της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΟΙ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

4.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ- ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ- ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ

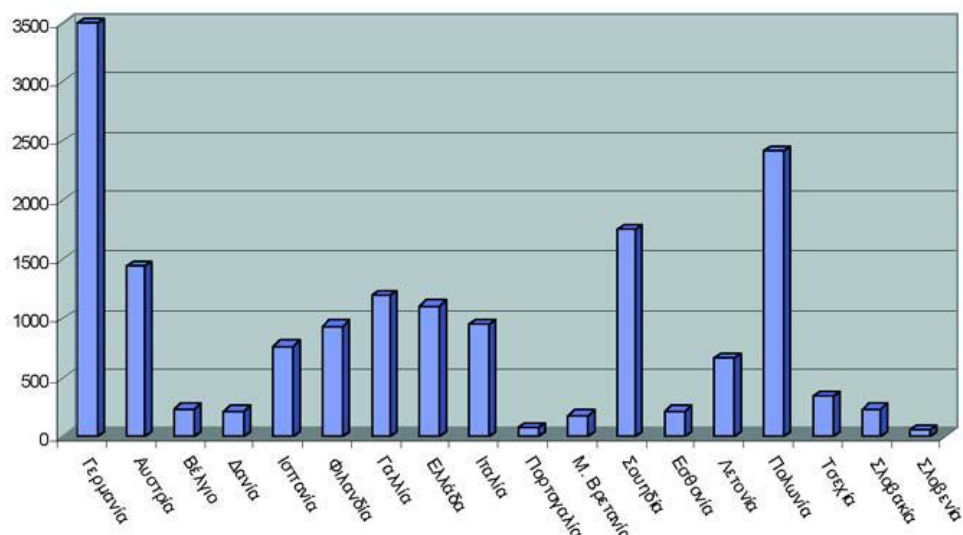
Οι Δημοτικές Επιχειρήσεις άρχισαν να εμφανίζονται στην Ευρώπη στα τέλη του 19^{ου} αιώνα. Η μεγάλη τους ανάπτυξη άρχισε να παρατηρείται στις δεκαετίες 1980 και 1990 όπου καθορίζονται τα νομικά πλαίσια μέσα στα οποία αυτές λειτουργούν και παγιώνονται οι πολιτικές αποκέντρωσης της Ευρώπης.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι η πρώτη δημιουργία Δημοτικής Επιχείρησης έγινε στο Βέλγιο τα τέλη του 19^{ου} αιώνα, στην Αυστρία το 1960, στη Γαλλία το 1926, στη Δανία το 1980, στην Ισπανία το 1900 και στην Ιταλία το 1990.

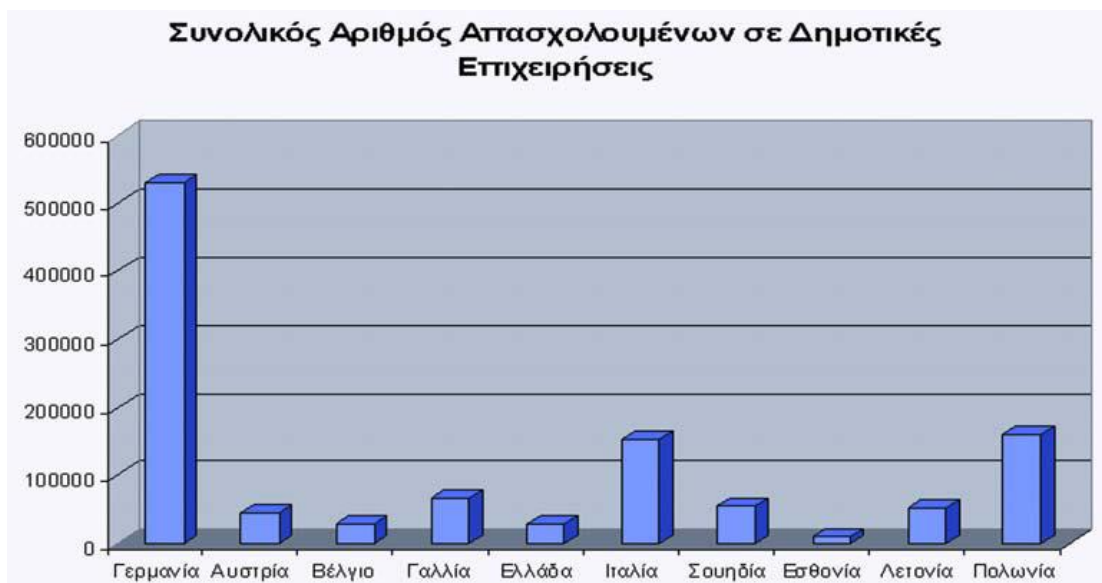
Υπάρχουν δεκαέξι χιλιάδες (16.000) Δημοτικές Επιχειρήσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση με κύκλο εργασιών 140 δισεκατομμύρια ευρώ και 1,1 εκατομμύρια εργαζόμενους.

Ο αριθμός τους ποικίλλει από χώρα σε χώρα με επτά χώρες ,μεταξύ τους και η Ελλάδα, να έχουν περισσότερες ή κοντά στις χίλιες (1000) επιχειρήσεις η κάθε μία. Τα ανωτέρω παρίστανται και στα γραφήματα που ακολουθούν.

Αριθμός Δημοτικών Επιχειρήσεων στην ΕΕ

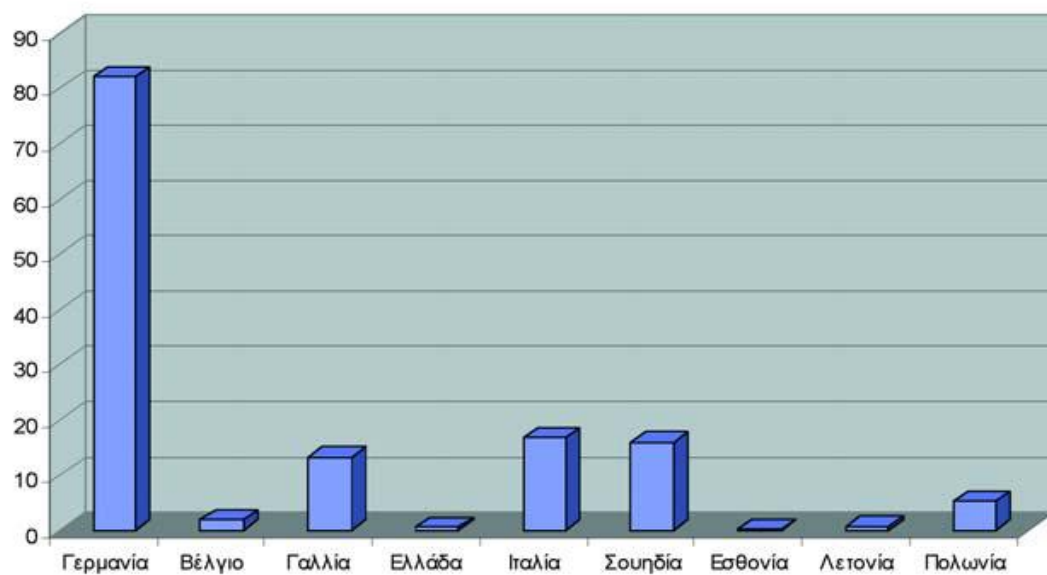

ΓΡΑΦΗΜΑ 5

ΓΡΑΦΗΜΑ 6

**Συνολικός Κύκλος Εργασιών Δημοτικών Επιχειρήσεων
(σε δις €)**

ΓΡΑΦΗΜΑ 7

Το αντικείμενο των Ευρωπαϊκών Δημοτικών Επιχειρήσεων αναφέρεται σε οκτώ μεγάλα πεδία τα οποία είναι συνδεδεμένα με την τοπική ανάπτυξη και την παροχή υπηρεσιών με σκοπό τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των πολιτών. Τα πεδία αυτά είναι ο τουρισμός, η ύδρευση και παραγωγή ενέργειας, η οικονομική ανάπτυξη, η αστική ανάπτυξη και δημόσια υποδομή, τα δίκτυα παροχών, η προστασία του περιβάλλοντος, οι μεταφορές, οι τηλεπικοινωνίες και άλλες υπηρεσίες. Ο κοινωνικός τομέας και οι υπηρεσίες κοινωνικής αλληλεγγύης διαδραματίζουν μικρό ρόλο και συναντώνται σε χώρες όπως η Λετονία, το Βέλγιο και το Ηνωμένο Βασίλειο.

Σε κάποιες χώρες οι Δημοτικές Επιχειρήσεις ασχολούνται με δράσεις που παραδοσιακά ανήκουν στον Ιδιωτικό τομέα όπως **στέγαση** (Γαλλία, Γερμανία, Δανία και άλλες χώρες), **τηλεπικοινωνίες** (Αυστρία, Βέλγιο, Γαλλία και άλλες χώρες) ή ακόμα και **συμβουλευτικές υπηρεσίες**.

Σε μερικές χώρες επίσης μια Δημοτική επιχείρηση σε μια μικρή πόλη μπορεί να δραστηριοποιείται σε διάφορους τομείς παράλληλα, όπως συντήρηση οδικού δικτύου και ηλεκτροφωτισμός ενώ στις μεγαλύτερες πόλεις συνηθίζεται η επιχείρηση να ασχολείται με ένα μόνο τομέα. Επίσης οι Δημοτικές επιχειρήσεις μπορούν να δημιουργήσουν και θυγατρικές.

Το **θεσμικό πλαίσιο** μέσα στο οποίο λειτουργούν οι Δημοτικές Επιχειρήσεις στην Ε.Ε. είναι ένας **συνδυασμός αρχών του Ιδιωτικού Δικαίου με αρχές του Δημοσίου Δικαίου** αφού λειτουργούν μέσα στο Δημόσιο πλαίσιο. Η μορφή που συναντάται στις περισσότερες χώρες είναι αυτή της **Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης (ΕΠΕ)**. Γενικά οι Ευρωπαϊκές Επιχειρήσεις είναι Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου γεγονός που αποτελεί κίνητρο για τους ΟΤΑ να ιδρύσουν επιχειρήσεις και συντάσσεται με την νεοφιλελεύθερη πολιτική των ιδιωτικοποιήσεων.

Επίσης οι ΟΤΑ μπορούν να συγχωνεύσουν τις επιχειρήσεις τους και να δημιουργήσουν θυγατρικές στις οποίες δεν είναι απαραίτητο να έχει την πλειοψηφία το Δημοτικό μερίδιο. Οι εταιρείες αυτές συντονίζουν και ελέγχουν τη δραστηριότητα των θυγατρικών τους. Στον παρακάτω πίνακα 1 φαίνεται η νομική μορφή που έχουν οι επιχειρήσεις στην Ε.Ε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1**ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΝ Ε.Ε.**

ΧΩΡΑ	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
Αυστρία	Ανώνυμες Εταιρείες /Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης
Βέλγιο	Ανώνυμες Εταιρείες /Μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα οργανώσεις /Εταιρείες συνεταιριστικού χαρακτήρα
Γαλλία	Ανώνυμες Εταιρείες
Γερμανία	Ανώνυμες Εταιρείες /Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης
Δανία	Ανώνυμες Εταιρείες /Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης /Εταιρείες συνεταιριστικού χαρακτήρα /Ομιλοι εταιρειών κερδοσκοπικού χαρακτήρα
Τσεχία	18 ανώνυμες εταιρείες /171 εταιρείες περιορισμένης ευθύνης
Εσθονία	Ανώνυμες Εταιρείες /Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης
Ιρλανδία	Εταιρείες που διέπονται από τον εμπορικό νόμο
Ισπανία	Ανώνυμες Εταιρείες /Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης
Ιταλία	Ανώνυμες Εταιρείες /Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης
Λετονία	365 επιχειρήσεις Τ.Α. /37 Α.Ε. /258 Ε.Π.Ε.
Λιθουανία	Δημοτικές Επιχειρήσεις /Ανώνυμες Εταιρείες /Ε.Π.Ε.
Ολλανδία	Ανώνυμες Εταιρείες /Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης
Ουγγαρία	Ανώνυμες Εταιρείες /Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης /Εταιρείες Δημοσίου συμφέροντος
Πολωνία	358 Ανώνυμες Εταιρείες /2056 Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης
Πορτογαλία	Ανώνυμες Εταιρείες /Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης
Σλοβακία	22 Ανώνυμες Εταιρείες /217 Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης
Σλοβενία	Ανώνυμες Εταιρείες /Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης
Σουηδία	Ανώνυμες Εταιρείες
Φιλανδία	Ανώνυμες Εταιρείες /Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης

4.2 ΚΕΦΑΛΑΙΟ- ΔΙΟΙΚΗΣΗ- ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΝ Ε.Ε.

Σε γενικές γραμμές η σύνθεση του κεφαλαίου των Δημοτικών Επιχειρήσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν καθορίζεται νομικά. Στον πίνακα 2 που ακολουθεί φαίνεται η σύνθεση του κεφαλαίου των Δημοτικών Επιχειρήσεων σε κράτη- μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην πλειοψηφία το κεφάλαιο βρίσκεται στα χέρια των ΟΤΑ. Σε κάποιες χώρες η συμμετοχή ιδιωτικού κεφαλαίου ξεκίνησε σαν μια προσπάθεια σταδιακής ιδιωτικοποίησης η οποία τελικά δεν ολοκληρώθηκε αφού οι ΟΤΑ επιθυμούν να έχουν τον έλεγχο των επιχειρήσεων τους. Η Σλοβενία και το Βέλγιο είναι οι μόνες χώρες στις οποίες ως προϋπόθεση ίδρυσης μιας δημοτικής επιχείρησης είναι η συμμετοχή τουλάχιστον δύο ΟΤΑ στο κεφάλαιο

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

ΧΩΡΑ	ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ
Ηνωμένο Βασίλειο	Τουλάχιστον το 20% ανήκει στους ΟΤΑ
Γαλλία	Τουλάχιστον το 20% ανήκει στους ΟΤΑ και δεν μπορεί το ποσοστό αυτό να υπερβαίνει το 85%
Ουγγαρία	Τουλάχιστον το 50% ανήκει στους ΟΤΑ
Δανία	Έως 49% ανήκει στους ΟΤΑ
Βέλγιο	Το κεφάλαιο ανήκει αποκλειστικά στους ΟΤΑ
Φιλανδία	Το κεφάλαιο ανήκει αποκλειστικά στους ΟΤΑ
Γερμανία	Το κεφάλαιο ανήκει αποκλειστικά στους ΟΤΑ
Ελλάδα	Το κεφάλαιο ανήκει αποκλειστικά στους ΟΤΑ
Ιρλανδία	Το κεφάλαιο ανήκει αποκλειστικά στους ΟΤΑ
Ολλανδία	Το κεφάλαιο ανήκει αποκλειστικά στους ΟΤΑ
Πορτογαλία	Το κεφάλαιο ανήκει αποκλειστικά στους ΟΤΑ
Ισπανία	Το κεφάλαιο ανήκει αποκλειστικά στους ΟΤΑ
Σουηδία	Το κεφάλαιο ανήκει αποκλειστικά στους ΟΤΑ

Σχετικά με τη **διοίκηση** των επιχειρήσεων το συνηθισμένο είναι **τα μέλη των αιρετών της τοπικής αυτοδιοίκησης να προΐστανται στα διοικητικά συμβούλια των επιχειρήσεων. Η συμμετοχή των αιρετών μπορεί να είναι:**

1. πλειοψηφική απορρέουσα από το νόμο.
2. ανάλογη με το κεφάλαιο που διαθέτει η τοπική αυτοδιοίκηση
3. ανεξάρτητη από το κεφάλαιο που διαθέτει η τοπική αυτοδιοίκηση και

α)οι ΟΤΑ διατηρούν την εξουσία λήψης των αποφάσεων ανεξάρτητα από το μερίδιο των μετοχών τους γιατί ο νόμος τους δίνει την πλειοψηφία των ψήφων ή

β)οι ΟΤΑ μπορούν να ασκήσουν βέτο σε κάθε σημαντική απόφαση ή

γ)η έγκριση της τοπικής αυτοδιοίκησης είναι απαραίτητη για κάθε απόφαση στρατηγικής σημασίας ή

δ)η τοπική αυτοδιοίκηση συμμετέχει στον καθορισμό των δημοσίων υπηρεσιών που διαχειρίζονται οι δημοτικές επιχειρήσεις

Με γοργό ρυθμό αυξάνονται στην Γερμανία, Ουγγαρία και Ιταλία οι επιχειρήσεις με συνδυασμό δημόσιου και ιδιωτικού κεφαλαίου. Ολοένα και περισσότερες επιχειρήσεις ανοίγουν το κεφάλαιο τους σε ιδιώτες με την τοπική αυτοδιοίκηση να διατηρεί το μεγαλύτερο ποσοστό κεφαλαίου κυρίως σε τομείς ύδρευσης, αποβλήτων, ενέργειας και μεταφορών. Το παράδειγμα αυτό ακολουθούν και άλλες χώρες όπως Αυστρία, Γαλλία, Πορτογαλία, Σουηδία και λοιπές ενώ η αναλογία των ιδιωτικών μετόχων αυξάνει στις περιπτώσεις νέων επιχειρήσεων μεικτής τοπικής οικονομίας ιδιαίτερα σε τομείς όπως μεταφορές, ενέργεια, οικονομική ανάπτυξη και τουρισμός.

Οι Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) παρουσιάζουν ραγδαία ανάπτυξη σε τομείς υψηλής ανταγωνιστικότητας όπως η ύδρευση, η διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων και η ηλεκτρική ενέργεια. Αντίθετα σε τομείς όπως οι μεταφορές, ο τουρισμός και η οικονομική ανάπτυξη η εμπλοκή των ΣΔΙΤ είναι πολύ μικρότερη.

Σε κάποιες χώρες οι ΣΔΙΤ θεωρήθηκαν το πρώτο βήμα για την ιδιωτικοποίηση αλλά η μέχρι τώρα εμπειρία έδειξε ότι αυτό πολύ σπάνια συμβαίνει. Αποτελεί γεγονός όμως ότι για την περαιτέρω ανάπτυξη των ΣΔΙΤ θα πρέπει να παρθούν πρωτοβουλίες και σε εθνικό και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Στον παρακάτω πίνακα επιχειρείται μια σύγκριση της Ευρωπαϊκής εμπειρίας με το νέο Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ	ΝΕΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	
Οι τομείς δραστηριοτήτων των Ευρωπαϊκών Δημ. Επιχειρήσεων επεκτείνονται συνεχώς	Οι τομείς των κοινωφελών επιχειρήσεων περιορίζονται στην κοινωνική προστασία και αλληλεγγύη, την παιδεία, τον πολιτισμό, τον αθλητισμό.
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ	
Ελευθερία επιλογής των ΟΤΑ σχετικά με τη διαχείριση, διαφύλαξη κανόνων ανταγωνιστικότητας	Περιορισμοί στην ανταγωνιστικότητα των δημοτικών επιχειρήσεων. Ακόμα και οι ΑΕ προσλαμβάνουν προσωπικό με βάση το Ν. 2190/94. Ουσιαστική απαγόρευση πρόσβασης, για τις ΑΕ, σε κοινοτικά και εθνικά προγράμματα
ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	
Στις περισσότερες Ευρωπαϊκές χώρες ΕΠΕ και ΑΕ	Κοινωφελείς και ΑΕ
ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΙΣ ΚΑΙ ΑΕ	
Παρατηρείται μία Ευρωπαϊκή τάση «ανοίγματος» των δημοτικών επιχειρήσεων. Σημαντικό στοιχείο πλέον για τον ορισμό μίας Ευρωπαϊκής δημοτικής επιχείρησης δεν είναι μόνο η πλειοψηφία των μετοχών αλλά και ποιος έχει το management	Πλειοψηφία των μετοχών στους ΟΤΑ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ	
Ελευθερία επιλογής των ΟΤΑ	Περιορισμοί στην ανταγωνιστικότητα

σχετικά με τη διαχείριση, διαφύλαξη κανόνων ανταγωνιστικότητας	των δημοτικών επιχειρήσεων. Ακόμα και οι ΑΕ προσλαμβάνουν προσωπικό με βάση το Ν. 2190/94. Ουσιαστική απαγόρευση πρόσβασης, για τις ΑΕ, σε κοινοτικά και εθνικά προγράμματα
ΣΔΙΤ	
Ιδιαίτερη προσοχή. Επεξεργασία ειδικών κανονιστικών διατάξεων για την προώθηση των ΣΔΙΤ στην ΤΑ	Δεν γίνεται ουσιαστική αναφορά. Ο νέος νόμος για τα ΣΔΙΤ του Υπ.Οικ.Ο δεν έλαβε καθόλου υπόψη του την ΤΑ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ	
Υποστηρικτικοί μηχανισμοί για την ίδρυση, διαχείριση, πληροφόρηση και ανάπτυξη των Ευρωπαϊκών δημοτικών Επιχειρήσεων	Μητρώο δημοτικών επιχειρήσεων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Ο ΔΗΜΟΣ ΠΑΤΡΕΩΝ

5.1 ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΟΤΑ

5.1.1.ΘΕΣΗ

Η Πάτρα είναι η τέταρτη μεγαλύτερη πόλη της Ελλάδας, πρωτεύουσα του Νομού Αχαΐας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος και αποτελεί το μεγαλύτερο αστικό κέντρο και λιμένα της Πελοποννήσου.

Η Πάτρα όντας το μεγαλύτερο αστικό, εμπορικό, οικονομικό και πολιτισμικό κέντρο της Δυτικής Ελλάδας, αποτελεί λόγω της γεωγραφικής της θέσης κομβικό σημείο για εμπόριο και επικοινωνία με την Ιταλία και τη Δυτική Ευρώπη, για αυτό και αποκαλείται και πύλη της Ελλάδας προς τη Δύση . Βρίσκεται 216 χλμ δυτικά της Αθήνας στα βορειοδυτικά παράλια της Πελοποννήσου, στους πρόποδες του όρους Παναχαϊκού και βρέχεται από τον Πατραϊκό κόλπο ο οποίος αποτελεί μια εγκόλπωση του Ιονίου πελάγους.

Ο Δήμος Πατρέων συνορεύει με τους Δήμο Ρίου, Ερινεού, Παραλίας, Μεσσήνης και την κοινότητα Λεοντίου. Η υπερσύγχρονη γέφυρα του Ρίου-Αντιρρίου συνδέει την Πελοπόννησο με τη Στερεά Ελλάδα διευκολύνοντας έτσι το εμπόριο και την επικοινωνία μεταξύ Πελοποννήσου και Στερεάς Ελλάδος.

5.1.2. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ

Ο πληθυσμός της σύμφωνα με την τελευταία απογραφή της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας είναι 190.843 κάτοικοι στο ευρύτερο πολεοδομικό συγκρότημα ενώ ο πληθυσμός του Δήμου Πατρέων είναι **160.446** κάτοικοι. Μεταξύ των ετών 1991-2001 παρατηρήθηκε αύξηση κατά 7,5% στον πληθυσμό του Ν. Αχαΐας. Οι γυναίκες καλύπτουν το 50,84% του πληθυσμού της Πάτρας με ποσοστό 85,22 % αυτών να είναι μεγαλύτερες των 15 ετών.

5.1.3 ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Η πόλη διαθέτει δύο πανεπιστήμια και ένα Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα και συνδεδεμένα με αυτά ερευνητικά ινστιτούτα, που την καθιστούν επιστημονικό κέντρο με εξαιρετικές επιδόσεις στην τεχνική εκπαίδευση. Επίσης

διαθέτει έξι **Νοσοκομεία** τα οποία εξυπηρετούν ανάγκες και της ευρύτερης περιοχής της Δυτικής Ελλάδας.

Το **λιμάνι** ανέκαθεν έπαιξε σημαντικό ρόλο στην οικονομική, κοινωνική και πολιτική ζωή της πόλης. Κατά τον προηγούμενο αιώνα γνώρισε μία περίοδο μεγάλης άνθησης σαν κέντρο σταφιδεμπορίου. Τα πλεονεκτήματα γεωγραφικής θέσης του επεφύλαξαν μια εκτεταμένη περίοδο ακμής, που σημάδεψε τη ζωή της Πάτρας και διαμόρφωσε σε μεγάλο βαθμό τα χαρακτηριστικά της τοπικής οικονομίας.

Στη συνέχεια, η κάμψη και παρακμή του σταφιδεμπορίου, συμπάρεσυρε και το λιμάνι σε μία περίοδο στασιμότητας και αργότερα παρακμής, που έγινε ιδιαίτερα έντονη τα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια. Όμως η ανάπτυξη των πορθμειακών μεταφορών, οδήγησε σε μία νέα περίοδο ακμής που άρχισε τη δεκαετία του 1960 και συνεχίζεται και σήμερα με πολύ θετικές προοπτικές. Μέσα στα τελευταία 30 χρόνια, τόσο η Πάτρα όσο και το λιμάνι της άλλαξαν δραστικά. Ιδιαίτερες αλλαγές στον χαρακτήρα του λιμανιού έγιναν και τα τελευταία τρία χρόνια οι οποίες οφείλονται κυρίως στην πρόσφατη κρίση των Βαλκανίων, όπου οι προτιμήσεις τουριστικών και εμπορευματικών ροών άλλαξαν δραστικά.

Η θέση της Πάτρας ως πλησιέστερου σημαντικού ηπειρωτικού λιμένα προς τη Δυτική Ευρώπη, ως αστικού κέντρου και συγκοινωνιακού κόμβου, ευνόησε τη χρησιμοποίησή της από τους τουρίστες, είτε ως σημείο εισόδου - εξόδου, είτε ως σημείο διέλευσης. Γεγονός ιδιαίτερα σημαντικό για την πολεοδομική της διαμόρφωση, μιας και το λιμάνι, η σιδηροδρομική γραμμή και ο σταθμός, καταλαμβάνουν σημαντικό, αν όχι ολόκληρο μέρος, από την παραλία της πόλης, και σε συνδυασμό με την ύπαρξη των βιομηχανιών στα νοτιοδυτικά παράλια (Ακτή Δυμαίων) καθιστούν την Πάτρα μια "παραθαλάσσια πόλη χωρίς θάλασσα".

ΑΠΟΨΗ ΤΟΥ ΛΙΜΑΝΙΟΥ ΑΠΟ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟ ΠΛΟΙΟ

Σήμερα, το λιμάνι αποτελεί τη σημαντικότερη τερματική εγκατάσταση θαλάσσιων μεταφορών της Δυτικής Ελλάδας και το σημαντικότερο σημείο πορθμειακής σύνδεσης της χώρας με την Ιταλία, ενώ μετά την ανάπτυξη του λιμανιού της Κυλλήνης ως κύριου σημείου συνδέσεως της Ζακύνθου και της Κεφαλονιάς, ο ρόλος του στο δίκτυο των εσωτερικών ακτοπλοϊκών συνδέσεων με τα νησιά του Ιονίου έχει αποδυναμωθεί.

Οι εξελίξεις της διεθνούς μεταφορικής αγοράς στην ευρύτερη περιοχή της Αδριατικής και των Βαλκανίων, αναδεικνύουν και αναβαθμίζουν το ρόλο του λιμανιού της Πάτρας στο διεθνές δίκτυο των μεταφορών. Η κρίση των Βαλκανίων έχει σαν αποτέλεσμα την εκτροπή πολύ σημαντικού τμήματος του διεθνούς εμπορίου της χώρας στη θαλάσσια οδό εξυπηρέτησης. Ενώ το ποσοστό του διεθνούς εμπορίου της χώρας που εξυπηρετείται οδικά παραμένει σταθερό στην τάξη του 7-8% ετησίως, η κατανομή των φόρτων μεταξύ θαλάσσιου δρόμου της Αδριατικής και των χερσαίων διαδρομών, έχει μεταστραφεί, από 80-20% περίπου στα μέσα της δεκαετίας του 1980, σε 50-50% για το 1993. Από τον φόρτο αυτό, το 1993 η Πάτρα εξυπηρετεί περίπου το 80%, ενώ η Ηγουμενίτσα το υπόλοιπο 20%.

Οι προβλέψεις συγκλίνουν στο ότι ακόμα και μετά την αποκατάσταση της πολιτικής ομαλότητας στα Βαλκάνια, θα παραμείνει εξυπηρετούμενο από τη θαλάσσια οδό το μεγαλύτερο μέρος από την εκτραπέυσα κίνηση. Οι προβλεπόμενοι φόρτοι για το 2010 ανέρχονται σε 190.000 - 280.000 φορτηγά, 280.000 - 300.000 ιδιωτικά αυτοκίνητα, 10.000 λεωφορεία, 40.000 δίκυκλα και 1.700.000 επιβάτες το χρόνο. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι το 1992 τα αντίστοιχα νούμερα ήσαν: 948.226 επιβάτες, 110.999 φορτηγά, 6.806 λεωφορεία, 153.096 επιβατικά και 17.883 δίκυκλα.

Η πόλη διαθέτει αρκετά **αξιοθέατα** με κυριότερα από αυτά τα παρακάτω:

Ρωμαϊκό Υδραγωγείο, Μυκηναϊκοί Τάφοι Βούντενης, Ιερός Ναός Αγ.Ανδρέα, Πηγή Δήμητρας, Αρχαίο Ωδείο, Ρωμαϊκά Νυμφαία, Ρωμαϊκή γέφυρα του Μειλίχου, Κάστρο Πάτρας, Παλαιό Δημοτικό Νοσοκομείο, Αποθήκες Μπάρρου, Δημοτικά Σφαγεία, Αχαΐα Κλάους, Υδροηλεκτρικός σταθμός Γλαύκου, το σπίτι του Κωστή Παλαμά, Χαμάμ.

Αχαΐα Κλάους-Στολισμός σε περίοδο Καρναβαλιού-Θέατρο Απόλλων

Στο κέντρο της Πάτρας δίπλα από το Δημαρχείο βρίσκεται η Δημοτική Βιβλιοθήκη που σήμερα διαθέτει 120.000 τόμους βιβλία, μεγάλο αριθμό περιοδικών ,ιστορικά έγγραφα ,φωτογραφικό αρχείο καθώς και πολύτιμα έγγραφα και βιβλία με υπογραφές μεγάλων προσωπικοτήτων όπως Κ.Παλαμά,Γ.Ρίτσου και άλλων.

Η Βιβλιοθήκη διαθέτει επίσης δανειστικό τμήμα λογοτεχνικών και παιδικών βιβλίων.

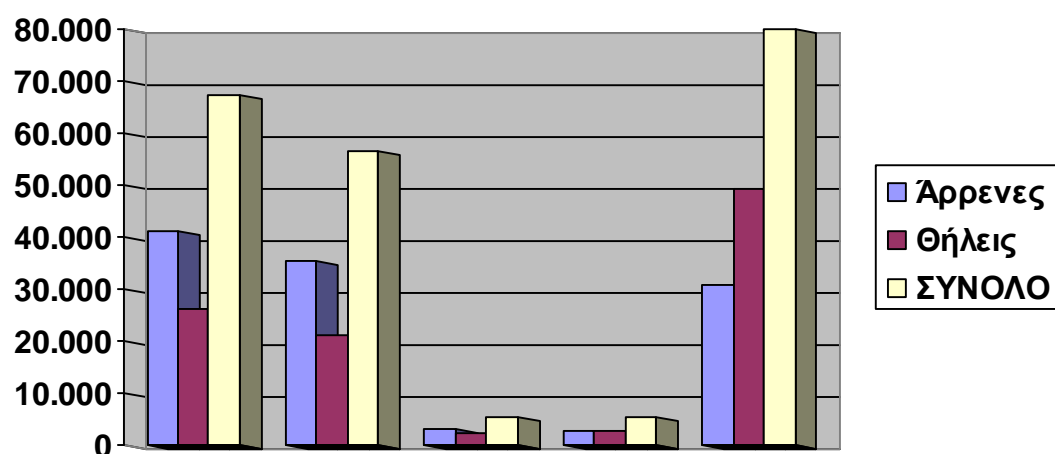
5.1.4.ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Ο παρακάτω πίνακας απεικονίζει τον πληθυσμό της πόλης των Πατρών σε σχέση με την απασχόληση.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

ΦΥΛΟ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΑΠΑΣΧ/ΝΟΙ	ΑΝΕΡΓ ΟΙ	ΑΝΕΡΓΟΙ ΝΕΟΙ	ΟΙΚΟΝ. ΜΗ ΕΝΕΡΓ.ΠΛ ΗΘΥΣΜΟΣ
Άρρενες	41.029	35.331	3.096	2.602	30.825
Θήλειες	26.177	21.055	2.429	2.693	49.076
ΣΥΝΟΛΟ	67.206	56.386	5.525	5.295	79.901

Πηγή: Στ.Καραγιάνης μονοπρόσωπη ΕΠΕ

ΓΡΑΦΗΜΑ 8

Από τα στοιχεία του πίνακα βλέπουμε ότι το ποσοστό των ανέργων είναι 8,2 % ενώ στις γυναίκες φθάνει στο 9,3 %. Οι άνεργοι νέοι άνδρες είναι σε ποσοστό 6,34 % ενώ οι άνεργες νέες γυναίκες 10,28 % του οικονομικά ενεργού πληθυσμού.

Στον παρακάτω πίνακα 4 αποτυπώνονται οι δείκτες ευημερίας του Ν. Αχαΐας. Οι δείκτες ευημερίας παρουσιάζουν το βιοτικό επίπεδο μιας περιοχής.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

		Ν.Αχαΐας	Μέσος Όρος χώρας	Κατάταξη Σε σχέση με τους 52 νομούς
ΑΕΠ κατά κεφαλή	2004	14,5χιλ.€	19,3	29
Αποταμιευτικές καταθέσεις κατά κεφαλή	2005	8,3χιλ.€	12,2	28
Δηλ.εισόδημα/φορολογούμενο	2005	13,4χιλ.€	13,7	5
Φόρος εισοδήματος/φορολογούμενο	2005	1,06χιλ.€	1,22	5
Φυσική αύξηση πληθυσμού/χίλιους κατοίκους	2005	0,9	0,2	10
Μαθ.β'θμιας κπ./χίλιους κατοίκους	2005	69	63	6

Μαθητές α΄θμιας εκπ./χίλιους κατοίκους	2005	59	58	26
Συμμετοχή στα συνολικά μεγέθη της χώρας				
ΑΕΠ	2004	2,2 %		5
Φορολογούμενοι	2005	2,7 %		4
Δηλωθέν εισόδημα	2005	2,6 %		4
Φόρος εισοδ.φυσικών προσώπων	2005	2,3 %		4
Αποταμιευτικές Καταθέσεις	2004	2 %		4

Πηγή: Στ.Καραγιάνης μονοπρόσωπη ΕΠΕ

Από τον παραπάνω πίνακα συμπεραίνεται ότι ενώ ο Ν. Αχαΐας συμμετέχει σε σημαντικά ποσοστά στο ΑΕΠ, στη φορολογία και στις καταθέσεις έχει χαμηλό κατά κεφαλή εισόδημα. Αν αυτό συνδυαστεί με την αύξηση του πληθυσμού εξάγεται το συμπέρασμα πως υπάρχουν κοινωνικές ανισότητες οι οποίες χρήζουν την παρέμβαση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Η παρέμβαση αυτή θα πρέπει να είναι σημαντική και επιβάλλεται να καταβληθούν προσπάθειες για την αύξηση της απασχόλησης και μείωση του δείκτη ανεργίας στην περιοχή.

Επιβάλλεται επομένως μια αναπτυξιακή προσπάθεια για το Ν. Αχαΐας. Ο Νομός έχει αρκετά χαρακτηριστικά που μπορούν να βοηθήσουν σε αυτή όπως:

- Καταρτισμένο ανθρώπινο δυναμικό ικανό για ατομικές και ομαδικές πρωτοβουλίες
- Βασικές Αναπτυξιακές υποδομές (Πανεπιστήμιο, ΕΑΠ, ΤΕΙ, ΒΙΠΕ, ΒΙΟΠΑ, Νοσοκομεία)που μπορούν να αποτελέσουν δυναμικούς μοχλούς ανάπτυξης
- Κοινοτικά Κονδύλια που μπορούν να αξιοποιηθούν
- Προσπάθειες που αναπτύσσονται στο Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο

- Γεωγραφική θέση .Ειδικότερα ο Νομός Αχαΐας βρίσκεται πάνω στο Ευρωπαϊκό μεσογειακό τόξο που οι βασικοί του άξονες είναι ο τουρισμός, η τεχνολογία και οι υπηρεσίες.

5.2 Ο ΔΗΜΟΣ ΠΑΤΡΕΩΝ

5.2.1 ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

Ο Δήμος Πατρέων **συστάθηκε στις 28/08/1912** με έδρα τον οικισμό Πάτραι. Στην συνέχεια προσαρτώνται πολλοί οικισμοί και κοινότητες. Στις **16/04/1930 ο Δήμος υπάγεται στο Ν. Αχαΐας** και προσαρτώνται πάλι οικισμοί και κοινότητες ενώ κάποιοι οικισμοί αποσπώνται και σχηματίζουν νέες κοινότητες. Με το Νόμο Καποδίστρια (Ν.2539/97) προσαρτώνται στο Δήμο Πατρέων οι κοινότητες Σουλίου, Μοίρας και Ελεκίστρας.

5.2.2 ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Ο Δήμος διοικείται από τον **Δήμαρχο, το Δημοτικό Συμβούλιο και τη Δημορχιακή Επιτροπή**. Ο Δήμαρχος προϊσταται όλων των υπηρεσιών του Δήμου και συνεπικουρείται στο έργο του από τους Αντιδήμαρχους οι οποίοι είναι Δημοτικοί Σύμβουλοι της πλειοψηφίας που ορίζονται ως Αντιδήμαρχοι με απόφαση Δημάρχου.

Το Δημοτικό Συμβούλιο αποφασίζει για όλα τα θέματα που αφορούν το Δήμο εκτός από εκείνα για τα οποία υπεύθυνη είναι η Δημορχιακή Επιτροπή.Οι αρμοδιότητες του Δημοτικού Συμβουλίου και τις Δημορχιακής Επιτροπής αναφέρονται στα άρθρα..... του ΚΔΚ (Ν3463/06).**Το Δημοτικό Συμβούλιο αποτελείται από σαράντα ένα (41) μέλη** τα οποία ανήκουν σε δημοτικές παρατάξεις ανάλογα με το συνδυασμό τον οποίο έχουν εκλεγεί. **Η Δημορχιακή Επιτροπή αποτελείται από το Δήμαρχο ή τον Αντιδήμαρχο που ο Δήμαρχος έχει ορίσει ως Πρόεδρο της Επιτροπής και οκτώ (8) μέλη.**

Στο Δήμο Πατρέων λειτουργούν οι εξής **υπηρεσίες Δημάρχου:**

- Γενικός Γραμματέας
- Πρόεδρος Δημοτικού Συμβουλίου
- Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου

- Γραφεία Αντιδημάρχων
- Γραφείο Τύπου-Δημοσίων Σχέσεων
- Γραφείο Ειδικών Συμβούλων, Επιστημονικών Συνεργατών και

Ειδικών Συνεργατών

- Υπηρεσία Νομικών Συμβούλων
- Υπηρεσία Πολιτικής Προστασίας
- Υπηρεσία Κοινωνικής Πολιτικής-Απασχόλησης-Προστασίας και

Αλληλεγγύης

- Υπηρεσία Διαχείρισης Ποιότητας

Ο Δήμος είναι οργανωμένος στις εξής **Διευθύνσεις και τμήματα:**

Δύο Γενικές Διευθύνσεις:

- Γενική Δ/νση Διοικητικών Οικονομικών Υπηρεσιών
- Γενική Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών

Η Γενική Δ/νση Διοικητικών Οικονομικών Υπηρεσιών αποτελείται από τις εξής Διευθύνσεις:

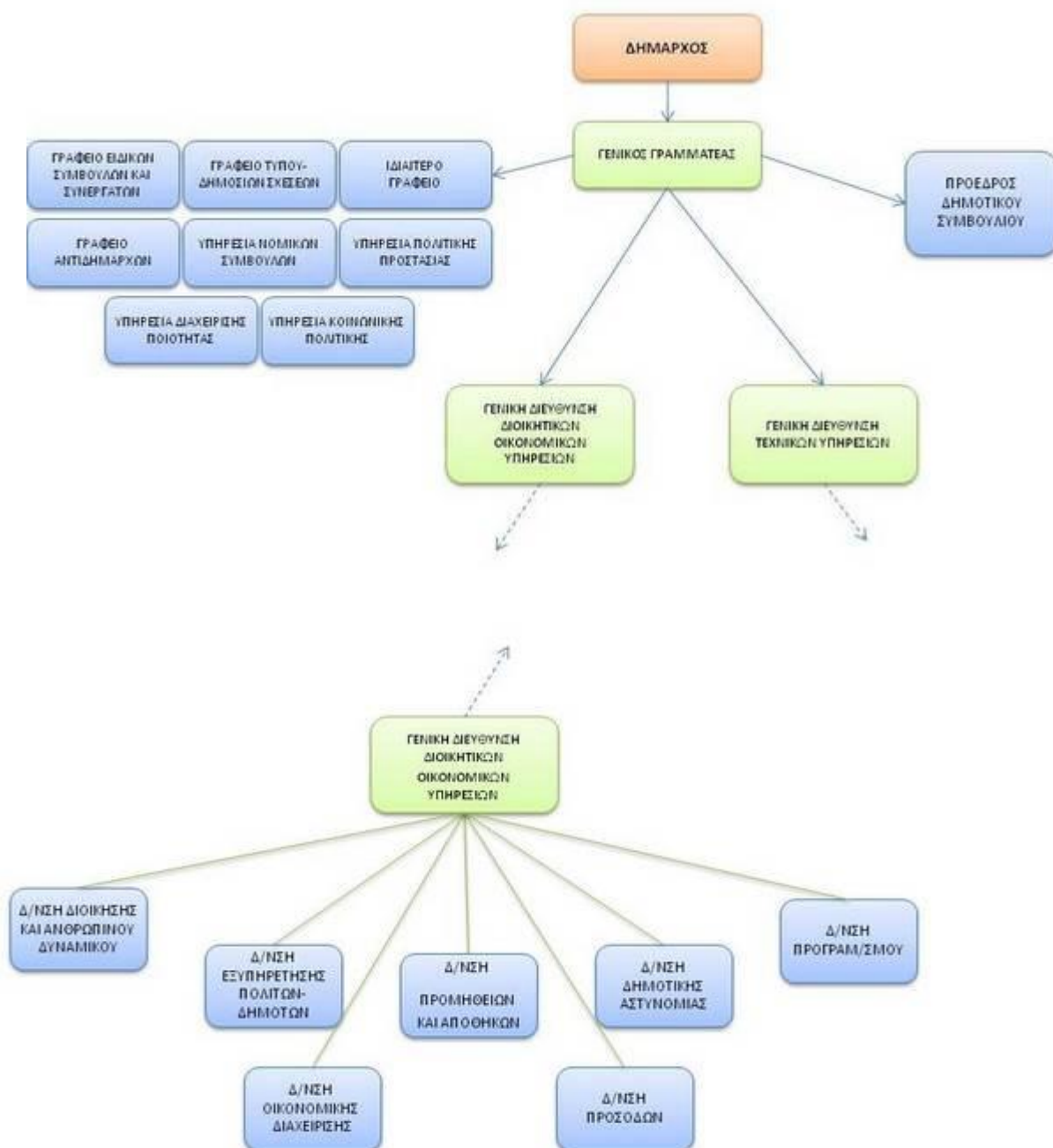
- Δ/νση Διοίκησης και Ανθρώπινου Δυναμικού
- Δ/νση Εξυπηρέτησης Πολιτών- Δημοτών
- Δ/νση Οικονομικής Διαχείρισης
- Δ/νση Προσόδων
- Δ/νση Προμηθειών και Αποθηκών
- Δ/νση Δημοτικής Αστυνομίας
- Δ/νση Προγραμματισμού

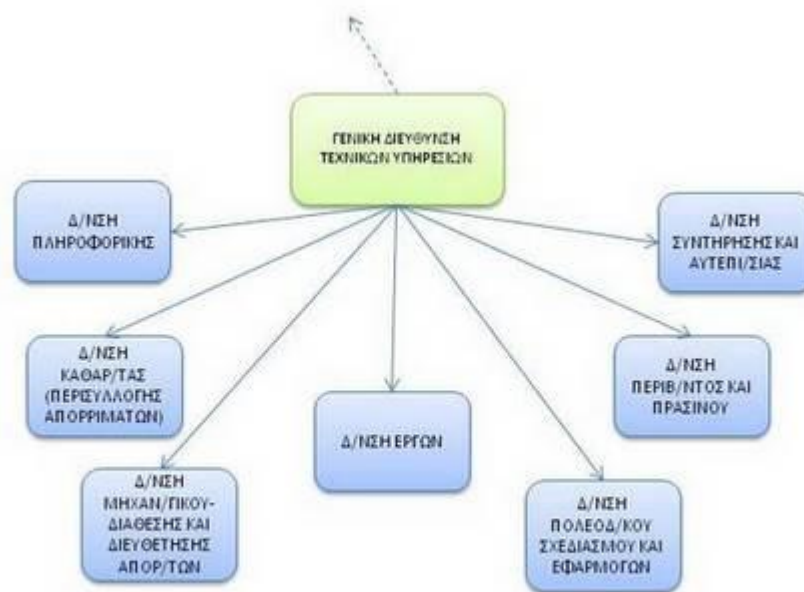
Η Γενική Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών αποτελείται από τις εξής Διευθύνσεις:

- Δ/νση Πληροφορικής
- Δ/νση Καθαριότητας
- Δ/νση Μηχανολογικού διάθεσης και διευθέτησης απορριμμάτων

- Δ/ση Έργων
- Δ/ση Συντήρησης και Αυτεπιστασίας
- Δ/ση Πολεοδομικού Σχεδιασμού και Εφαρμογών
- Δ/ση Περιβάλλοντος και Πρασίνου

Παρακάτω παριστάνεται σε μορφή **οργανογράμματος** η διάρθρωση των υπηρεσιών μου Πατρέων.

5.2.3.ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

Ο Δήμος Πατρέων με σκοπό την ανύψωση του πολιτισμικού επιπέδου και την καλύτερευση του επιπέδου διαβίωσης των πολιτών της Πάτρας έχει δημιουργήσει μια σειρά από Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, επιχειρήσεις και οργανισμούς.

ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

1. **Δημοτικοί Παιδικοί Σταθμοί:** Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ) που κύριο έργο του είναι η φύλαξη παιδιών προσχολικής ηλικίας και η δημιουργική απασχόληση αυτών. Το έργο τους είναι πολύ σημαντικό γιατί δίνεται η ευκαιρία στις νέες μητέρες να μπορούν να εισέλθουν στην αγορά εργασίας και να προσφέρουν ένα επιπλέον εισόδημα στις οικογένειες τους.

2. **Κέντρο Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ):** Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ) που κύριο έργο του είναι η δημιουργία δράσεων για άτομα της τρίτης ηλικίας.

3. **Οργανισμός Νεολαίας και Άθλησης (ΟΝΑΠ):** Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ) που κύριο έργο του είναι η ενασχόληση με τον αθλητικό τομέα και τη διοργάνωση παντός είδους αθλητικών αγώνων και η προαγωγή της αθλητικής ιδέας στους νέους.

4. **Δημοτικό Ωδείο:** Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ) που ασχολείται με τη μάθηση της μουσικής στα παιδιά. Τα πατρινόπουλα έχουν την ευκαιρία να δουν τον υπέροχο κόσμο της μουσικής, να επιλέξουν κάποιο όργανο για την εκμάθηση του και να ακολουθήσουν το δρόμο της τέχνης.

5. **Δημοτική Μουσική:** Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου που αποτελείται από τη μπάντα και τη μπαντίνα που συνοδεύουν εορταστικές εκδηλώσεις, συμμετέχουν σε φεστιβάλ κλπ

6. **Δημοτική Βιβλιοθήκη:** Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ) και χώρος που φιλοξενεί πληθώρα βιβλίων, συγγραμμάτων επιστημονικών, λογοτεχνικών κλπ. Λειτουργεί τμήμα δανεισμού βιβλίων λογοτεχνικών και παιδικών. Στο κτίριο της βιβλιοθήκης φιλοξενούνται και εκθέσεις καλλιτεχνών.

7. **Δημοτικό Βρεφοκομείο:** Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ) που ασχολείται με τη φύλαξη βρεφών και νηπίων.

8. **Πνευματικό και Καλλιτεχνικό Κέντρο (ΠΚΚ):** Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ) που ασχολείται με πολιτιστικές εκδηλώσεις.

9. **Δημοτικός Οργανισμός Υγείας Πρόνοιας (ΔΟΥΠ):** Ασχολείται με την κοινωνική μέριμνα. Στο ΔΟΥΠ λειτουργεί σχολή γονέων, τράπεζα τροφίμων, στέγη αγάμων, ΑΜΕΑ και άλλες δράσεις με σκοπό την παροχή στήριξης σε άτομα ή ομάδες ατόμων με εξειδικευμένες ανάγκες.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

1. **Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης(ΔΕΥΑΠ):** Επιχείρηση με αντικείμενο την ύδρευση και αποχέτευση της πόλης

2. **Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής Ανάπτυξης Πάτρας (ΔΕΠΑΠ):** Επιχείρηση που ασχολείται με την οργάνωση και διεξαγωγή πολιτιστικών και καλλιτεχνικών εκδηλώσεις. Είναι υπεύθυνη για την οργάνωση του Πατρινού Καρναβαλιού που είναι διάσημο σε ολόκληρη την Ελλάδα και αποτελεί θεσμό για την Πάτρα καθώς και για τις εκδηλώσεις του Φεστιβάλ Πατρών που φιλοξενεί κάθε

καλοκαίρι πληθώρα αξιόλογων καλλιτεχνών. Επίσης πραγματοποιεί εκθέσεις γνωστών καλλιτεχνών συνήθως στο χώρο της Δημοτικής Πινακοθήκης.

3. **Αναπτυξιακή Δημοτική Επιχείρηση Πάτρας (ΑΔΕΠ):** Επιχείρηση που αναλαμβάνει μελέτες, ευρωπαϊκά προγράμματα και άλλες δράσεις

4. **Κοινοφελή Δημοτική Επιχείρηση Πάτρας (ΚΔΕΠ):** Πρόκειται για νεοσύστατη επιχείρηση (έτος σύστασης το 2008) που προέκυψε από τη διάσπαση της ΑΔΕΠ (1993-2008) και ειδικεύεται σε δράσεις κοινωνικού χαρακτήρα

Επίσης στο Δήμο Πατρέων λειτουργούν:

Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Πάτρας (ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.) το οποίο διοργανώνει θεατρικές παραστάσεις. Στεγάζεται στο θέατρο Απόλλων κτίριο ιστορικής σημασίας, στολίδι και κόσμημα της πόλης, κτισμένο από τον Τσίλλερ

ΚΕΚ-Επιμορφωτική Αχαΐας που υλοποιεί προγράμματα εκπαίδευσης τα οποία απευθύνονται κυρίως σε ανέργους.

Εταιρεία Τουριστικής Ανάπτυξης Αχαΐας (ΕΤΑΑ) με σκοπό την ανάδειξη των αξιοθέατων της πόλης και την προσέλκυση τουριστών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΑΔΕΠ

6.1 ΣΥΣΤΑΣΗ ΑΔΕΠ

Το **Νοέμβριο του 1993** με την αριθμ. Α 37781/24-11-93 Απόφαση του Νομάρχη Αχαΐας συστάθηκε η **Αναπτυξιακή Δημοτική Επιχείρηση Πατρέων (ΑΔΕΠ)** ως ίδιο νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου το οποίο διέπεται από τις διατάξεις των άρθρων 260-267 του Π.Δ.323/89 & 11 του Ν.2130/93.

Πρόκειται για αμιγή δημοτική επιχείρηση με έδρα την Πάτρα.

6.2.ΣΚΟΠΟΙ

Η Πάτρα αποτελούσε και αποτελεί μια πόλη σκληρά δοκιμαζόμενη από την κοινωνικοοικονομική κρίση. Το κλείσιμο των εργοστασίων –βιοτεχνιών που λειτουργούσαν στην περιοχή (Λαδόπουλος ,Μύλοι ,Πειραϊκή Πατραϊκή, Madison,Pirelli,Κρητικός κλπ) και απασχολούσαν μεγάλο αριθμό εργατικού δυναμικού οδηγεί σε κατακόρυφη αύξηση της ανεργίας η οποία παρασύρει ως ντόμινο εμπόριο και κατανάλωση.

Δημιουργούνται αδιέξοδα και γίνεται επιτακτική η ανάγκη άρσης αυτών με την εφαρμογή κάποιου νέου μοντέλου λειτουργίας που να ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες της κοινωνίας, μακριά από μεμονωμένα μικροσυμφέροντα και ατομικές επιδιώξεις.

Ο Δήμος αντιλαμβάνεται το χρέος του να συμβάλλει ενεργά στην άρση των αδιεξόδων αυτών με μια πολιτική ανασυγκρότησης της πόλης. Λαμβάνοντας υπόψη του και μελετώντας τη πολιτική ανάληψης τοπικών αναπτυξιακών πρωτοβουλιών άλλων χωρών, κυρίως Ευρωπαϊκών, προσπαθεί να συνεισφέρει στην ανάπτυξη της πόλης και να δημιουργήσει προϋποθέσεις ικανές να τη βγάλουν από το τέλμα της ανεργίας , της ηττοπάθειας και ανασφάλειας και να την οδηγήσουν στην πρόοδο και ευημερία αξιοποιώντας τους πόρους της και κυρίως το ανθρώπινο δυναμικό της.

Αντιλαμβάνεται ότι για την επίτευξη των απαιτήσεων και στόχων της εποχής του πρέπει να επιστρατευθεί η φαντασία, να αλλάξει η νοοτροπία, να

εφαρμοστούν νέα πρότυπα δράσης, να ληφθούν δυναμικές πρωτοβουλίες και να διαμορφωθούν ευέλικτα, απαλλαγμένα από τη γραφειοκρατία σχήματα οργάνωσης και λειτουργίας.

Ο ίδιος ο Δήμος πρέπει να τεθεί επικεφαλής της ανορθωτικής αυτής προσπάθειας αλλάζοντας δομή, μορφή και τρόπο λειτουργίας σε όλα τα πεδία δράσης προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες της κοινωνίας.

Για την υλοποίηση των στόχων αυτών απαιτείται:

- Αξιοποίηση φυσικών και ανθρωπίνων πόρων
- Ενημέρωση, συνειδητοποίηση και συμμετοχή του μεγαλύτερου δυνατού ποσοστού του πληθυσμού της πόλης
- Ταχύτητα και αποφασιστικότητα
- Εκμετάλλευση των ευκαιριών
- Σωστός προγραμματισμός
- Διερεύνηση και αξιοποίηση χρηματοδοτικών πηγών

Όλα τα παραπάνω βέβαια μπορούν να επιτευχθούν μόνο με τη συγκρότηση ενός κατάλληλου οργάνου που θα είναι ένας αναπτυξιακός παράγοντας του Δήμου.

Ο Δήμος Πατρέων συνέστησε την ΑΔΕΠ θέλοντας

1. Να προωθήσει την ανάπτυξη στην περιοχή του σε τομείς όπως ο κοινωνικός, ο τουριστικός, ο οικονομικός και ο περιβαλλοντικός
2. Να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις απορρόφησης εθνικών και κοινοτικών χρηματοδοτήσεων με σκοπό την αξιοποίηση των πόρων και δυνατοτήτων του.

Ειδικότερα οι **σκοποί της επιχείρησης** όπως αυτοί αναφέρονται στο καταστατικό της είναι:

1. Η εκπόνηση και η εφαρμογή ειδικών αναπτυξιακών προγραμμάτων για τη στήριξη των επενδυτικών πρωτοβουλιών του Δήμου, την αξιοποίηση των κοινοτικών προγραμμάτων και πρωτοβουλιών και την ανάπτυξη του Δήμου και της πόλης.

2. Η ένταξη σε κοινοτικά προγράμματα και πρωτοβουλίες, η εκτέλεση επιμορφωτικών και άλλων συναφών προγραμμάτων με κοινοτική ή άλλη συγχρηματοδότηση και με αντικείμενα που σχετίζονται με τις δραστηριότητες της.

3. Η αξιοποίηση της τουριστικής ζώνης του Δήμου με την υλοποίηση έργων ανάπλασης και εξωραϊσμού της, με τη λειτουργία δημοτικού αναψυκτηρίου, επιμορφωτικών, συνεδριακών και κατασκηνωτικών κέντρων και με τη συγκρότηση και λειτουργία Γραφείου Πληροφόρησης Τουριστών

4. Η εκπόνηση και εφαρμογή προγραμμάτων και μέτρων τουριστικής ανάπτυξης και προβολής της περιοχής, με τη συμμετοχή σε εκθέσεις, την έκδοση παντός είδους πληροφοριακού υλικού κλπ

5. Η κατάρτιση κτηματολογίου, χωροταξικών, περιβαλλοντικών και πολεοδομικών μελετών, πράξεων αναλογισμού και τακτοποιήσεως οικοπέδων που αδυνατεί να εκτελέσει ο Δήμος

6. Η εκπόνηση μελετών και η ανάληψη πρωτοβουλιών για την προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος

7. Η παροχή υπηρεσιών και συνεργασία με άλλους φορείς, ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ και ιδιώτες για θέματα σχετικά με τους στόχους και το αντικείμενό της.

8. Η συμμετοχή σε άλλες επιχειρήσεις των ΟΤΑ ή άλλων φορέων και οργανισμών, με στόχο την ανάπτυξη της περιοχής

9. Η ενίσχυση της διατομειακής συνεργασίας και της διατοπικής συνεργασίας του Δήμου με άλλες πόλεις ή κοινότητες

10. Η υποστήριξη του Δήμου στην εκπόνηση και υλοποίηση προγραμμάτων διαχείρισης στερεών αποβλήτων

11. Η άσκηση δραστηριοτήτων που της ανατίθεται από το Δήμο βάσει του άρθρου 29 του Π.Δ. 323/1989

6.3 ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Η διάρκεια της επιχείρησης είναι **δεκαπέντε (15) έτη** από την ημέρα δημοσίευσής της στο ΦΕΚ (Τεύχος Β 893/10-12-93).

Η επιχείρηση διαλύεται:

- Με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών του

- Όταν λήξει χωρίς να παραταθεί η διάρκεια της
- Σε περίπτωση πτώχευσης της επιχείρησης

Τη διάλυση της επιχείρησης ακολουθεί η εκκαθάριση. Στην εκκαθάριση διεκπεραιώνονται οι εκκρεμείς υποθέσεις, εισπράττονται οι απαιτήσεις, ρευστοποιείται η περιουσία και πληρώνονται τα χρέη της επιχείρησης. Εκτός από την περίπτωση της πτώχευσης η εκκαθάριση γίνεται από εκκαθαριστές που ορίζονται από το Δημοτικό Συμβούλιο.

Στο σημείο αυτό είναι σκόπιμο να αναφερθεί ότι η ΑΔΕΠ ως αμιγής δημοτική επιχείρηση, λειτούργησε από το 1993 έως το 2008. Με την αριθμ.7537/1524/08 Απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, η οποία δημοσιεύτηκε στο αριθμ.331/29-2-2008 ΦΕΚ Τεύχος Β' έγινε η **διάσπαση – μετατροπή της με τη σύσταση μιας κοινωφελούς επιχείρησης του Δήμου Πατρέων (ΚΔΕΠ) και μιας Α.Ε. με την επωνυμία «Αναπτυξιακή Δημοτική Επιχείρηση Πατρών».**

6.4 ΠΟΡΟΙ

Σύμφωνα με την αριθμ.Α 37781/93 απόφαση συστάσεως της ΑΔΕΠ πόροι της επιχείρησης θα είναι τα έσοδα από τις δραστηριότητές της και οι κάθε είδους αμοιβές από τις υπηρεσίες που προσφέρει.

Η ανωτέρω απόφαση το 1997 συμπληρώνεται με την αριθμ.14582 απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας ως εξής:

Ειδικότερα θα έχει έσοδα από:

- Βεβαιώσεις πράξεων αναλογισμού και τακτοποίηση οικοπέδων
- Λειτουργία των γραφείων πληροφόρησης τουριστών και τη δραχμοποίηση συναλλάγματος
- Εργασίες τεχνικής υποστήριξης του Δήμου
- Αναπτυξιακές μελέτες
- Οργάνωση και εκτέλεση επιμορφωτικών προγραμμάτων
- Εκτέλεση κοινοτικών προγραμμάτων
- Προγράμματα διαχείρισης απορριμμάτων
- Εκμετάλλευση δημοτικού περιπτέρου

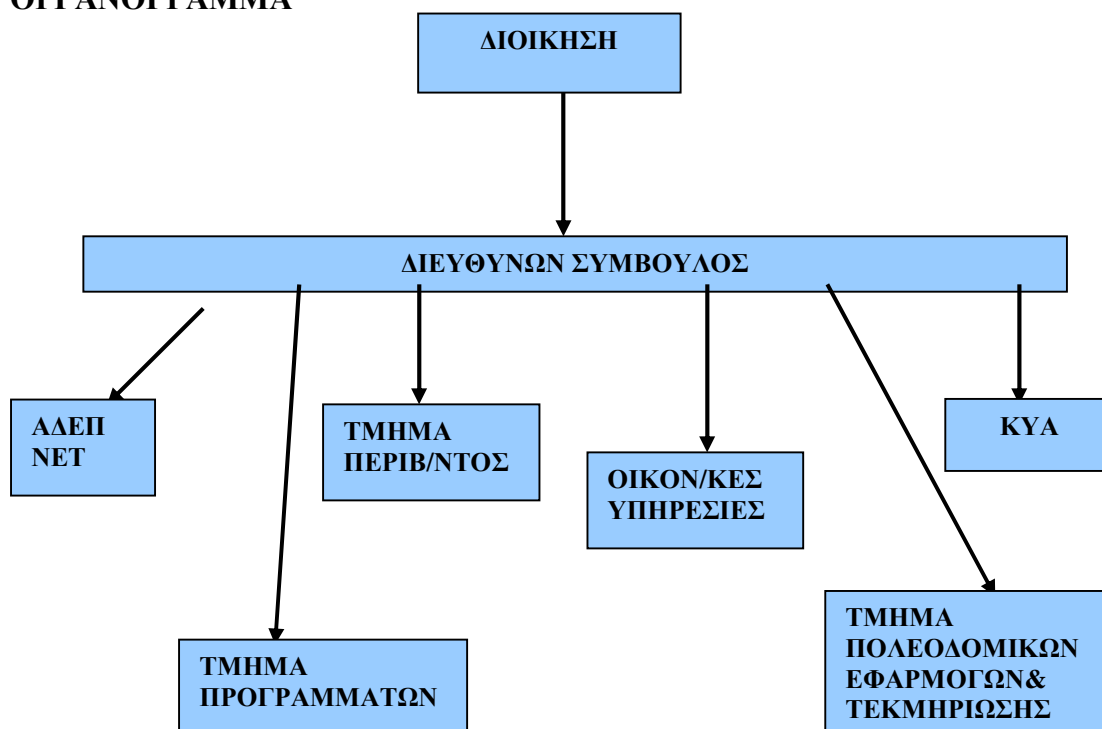
- Λοιπές εισφορές από τυχόν αποκτηθέντα περιουσιακά στοιχεία , δάνεια, κληρονομίες, δωρεές, λοιπές επιχορηγήσεις κ.α.

Ο Δήμος κατά την ίδρυση της ΑΔΕΠ διέθεσε στην επιχείρηση 85.000.000 δρχ από τα οποία τα 30.000.000 δρχ καταβλήθηκαν στον πρώτο χρόνο λειτουργίας της ενώ τα υπόλοιπα στην πρώτη διετία. Το Φεβρουάριο του 1998 το μετοχικό κεφάλαιο της ΑΔΕΠ αυξήθηκε κατά 45.000.000 δρχ.

6.5 ΔΙΟΙΚΗΣΗ-ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ

Η ΑΔΕΠ διοικείται από 11μελές Διοικητικό συμβούλιο που τα μέλη του ορίζονται από το Δημοτικό Συμβούλιο μαζί με τους αναπληρωτές τους. Από τα μέλη αυτά επτά (7) είναι αιρετοί, εκπρόσωποι του Δήμου, ένας (1) είναι εκπρόσωπος των εργαζομένων, δύο (2) είναι δημότες που έχουν πείρα ή γνώσεις σχετικά με το αντικείμενο της επιχείρησης και ένα (1) μέλος είναι εκπρόσωπος του Οικονομικού Επιμελητηρίου

ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ

Οι αρμοδιότητες του Διευθύνοντα Συμβούλου προσδιορίζονται από τους κανονισμούς της ΑΔΕΠ. Απ' ευθείας στο διευθύνοντα σύμβουλο υπάγονται ο νομικός σύμβουλος και ο υπεύθυνος προβολής και ενημέρωσης.

Οι δραστηριότητες των τμημάτων έχουν ως εξής:

Τμήμα Προγραμμάτων Εθνικού και Κοινοτικού πλαισίου

Το τμήμα σχεδιάζει και υλοποιεί προγράμματα εθνικού σκέλους, κυρίως ΕΚΤ αλλά και διακρατικά και προγράμματα ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας.

Τμήμα Περιβάλλοντος

Οι αρμοδιότητες του τμήματος είναι οι εξής: Εισηγείται και παρακολουθεί στο Δημοτικό Συμβούλιο μελέτες ζητημάτων περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ασχολείται με εθνικά και διακρατικά προγράμματα πάνω σε θέματα περιβάλλοντος, φροντίζει για την περιβαλλοντική εκπαίδευση σε σχολεία της περιοχής, σχεδιάζει προτάσεις, μελέτες κλπ αναφορικά με το περιβάλλον.

Τμήμα Πολεοδομικών Εφαρμογών και Τεκμηρίωσης

Σχεδιασμός, παρακολούθηση και υλοποίηση προγραμμάτων με παρεμφερή αντικείμενα για ζητήματα του Δήμου και προγράμματα

Τμήμα Οικονομικών Υπηρεσιών

Αρμοδιότητα του είναι τα οικονομικά της επιχείρησης δηλ έσοδα, έξοδα, μισθοδοσία προσωπικού, επιχορηγήσεις κλπ

Κέντρο Υποστήριξης της Απασχόλησης

Στελεχώνεται από ειδικό επιστημονικό προσωπικό ειδικευμένο σε θέματα απασχόλησης

ΑΔΕΠ NET

Γραφείο Internet με σκοπό την εξοικείωση του κόσμου με το Internet και άλλες εφαρμογές γραφείου όπως Word, Excell, Acces και Powerpoint.

6.6 ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ- ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Προσωπικό

Το προσωπικό της ΑΔΕΠ περιλαμβάνει πτυχιούχους ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων με ειδικότητες όπως χωροτάκτες, πολεοδόμοι, αρχιτέκτονες, πολιτικοί μηχανικοί, περιβαλλοντολόγοι, νομικοί, οικονομολόγοι, κοινωνιολόγοι, ψυχολόγοι, κοινωνικοί λειτουργοί κλπ. Η ΑΔΕΠ επίσης συνεργάζεται

με εξωτερικό προσωπικό (εξωτερικοί συνεργάτες) και προσλαμβάνει έκτακτο προσωπικό όταν οι ανάγκες της το απαιτούν.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το 1999 μέσω του προγράμματος «Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης» προσελήφθησαν στην ΑΔΕΠ εβδομήντα εννέα (79) άτομα με διάφορες ειδικότητες των οποίων οι συμβάσεις μετατράπηκαν σε συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου με το Π.Δ.164/2004.Επίσης κατά τα έτη 1999-2000 προσλήφθηκαν μέσω του προγράμματος ΟΑΕΔ για τους απολυμένους του εργοστασίου «ΚΡΗΤΙΚΟΣ» εκατόν σαράντα δύο (142) άτομα διαφόρων ειδικοτήτων των οποίων επίσης οι συμβάσεις μετατράπηκαν μέσω του ανωτέρω προεδρικού διατάγματος σε συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου. Με το πρόγραμμα «Πλησίον της Σύνταξης» προσλήφθηκαν κατά διαστήματα δεκαπέντε περίπου (15) άτομα των οποίων η επιδότηση και παραμονή τους έληξε έως το Δεκέμβριο του 2007 ενώ με το πρόγραμμα για αναπηρία και άτομα με ειδικές ανάγκες προσελήφθησαν δεκαπέντε (15) περίπου άτομα των οποίων επίσης οι συμβάσεις μετατράπηκαν σε Αορίστου Χρόνου.

Μετά τη διάσπαση- μετατροπή της ΑΔΕΠ το 2008, το μεγαλύτερο ποσοστό του ανωτέρω προσωπικού μεταφέρθηκε στο Δήμο Πατρέων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 269 του ΔΚΚ.

Υποδομές

Η ΑΔΕΠ στεγάζεται σε κτίριο ιδιοκτησίας του Δήμου το οποίο κατασκευάστηκε από την ίδια μέσω του προγράμματος URBAN. Διαθέτει σύγχρονο ηλεκτρονικό εξοπλισμό και εξοπλισμό γραφείων και χώρων αναμονής ενώ για την λειτουργία των δράσεων της μισθώνει κτίρια σε διάφορα σημεία της πόλης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΑΔΕΠ

7.1.ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται οι κυριότερες δραστηριότητες της ΑΔΕΠ από την ίδρυσή της έως το 2008 που έγινε η διάσπαση- μετατροπή της σύμφωνα με τις επιταγές του νέου ΔΚΚ.

Κατά κύριο λόγο το έργο της ΑΔΕΠ επικεντρώθηκε στα παρακάτω:

- Εκπόνηση προτάσεων για ένταξη σε εθνικά και διακρατικά προγράμματα
- Εκπόνηση μελετών γενικότερου ενδιαφέροντος
- Εξέλιξη και ολοκλήρωση κοινοτικών προγραμμάτων
- Δημιουργία καινοτόμων θεσμών- υπηρεσιών
- Υποστήριξη του Δήμου και των Νομικών προσώπων του
- Περιβαλλοντική εκπαίδευση
- Προβολή δραστηριοτήτων
- Οργάνωση εκδηλώσεων
- Δημιουργία θέσεων απασχόλησης
- Προώθηση των ίσων ευκαιριών
- Αύξηση της απασχόλησης των γυναικών
- Υπηρεσίες προς ηλικιωμένους
- Ανάπτυξη κοινωνικής πολιτικής για τους δημότες
- Αναβάθμιση του επιπέδου ζωής των δημοτών

Ανάλυση των πιο σημαντικών δράσεων της ΑΔΕΠ ακολουθεί παρακάτω

7.2 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ DETOUR

Το πρόγραμμα ξεκίνησε από την ΑΔΕΠ στα πλαίσια του κοινοτικού προγράμματος **ECOS-OYVERTOUR**, το Νοέμβριο του 1999 και ολοκληρώθηκε τον Ιούλιο του 2001. Στο ανωτέρω πρόγραμμα συμμετείχαν έξι δήμοι οι οποίοι ήταν:

Δήμος Derby (Αγγλία), Δήμος Γάνδης (Βέλγιο), Δήμος Μάριμπορ (Σλοβενία), Δήμος Κάουνας (Λιθουανία), Δήμος Βέσμπρερ (Ουγγαρία) και Δήμος Πατρέων (Ελλάδα). Συντονιστής ήταν ο Δήμος Derby.

Στόχοι του προγράμματος

Ο γενικός στόχος του προγράμματος ήταν η εκμετάλλευση των τουριστικών δυνατοτήτων των πόλεων εταίρων και ιδιαίτερα αυτών που βρίσκονταν στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης με σκοπό την οικονομική ανάπτυξη.

Για την επίτευξη του ανωτέρω στόχου οργανώθηκε σε κάθε μία από τις έξι πόλεις ένα δίκτυο φορέων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα με ενασχόληση σε θέματα τουρισμού, επιχειρηματικότητας, οικονομίας και εκπαίδευσης. Οι παραπάνω φορείς έδρασαν υποστηρικτικά και με την τεχνογνωσία τους συνέβαλαν στην υλοποίηση του προγράμματος.

Στα πλαίσια του προγράμματος DETOUR έγινε προσπάθεια ανάπτυξης μιας στρατηγικής λύσης στο θέμα του διερχόμενου τουρισμού ,προσπάθεια ενίσχυσης της οικονομικής ανάπτυξης μέσω της τουριστικής ανάπτυξης καθώς και προσπάθεια εκπαίδευσης ατόμων που έρχονταν σε άμεση επαφή με τουρίστες (π.χ. οδηγοί ταξί, προσωπικό ξενοδοχείων, εστιατορίων κλπ) σε θέματα ανάπτυξης δεξιοτήτων επικοινωνίας και γνώσεων αξιοθέατων ,εκδηλώσεων κα άλλων χαρακτηριστικών και δρώμενων της περιοχής.

Μεθοδολογία του προγράμματος

Το πρόγραμμα στηρίχθηκε στη λειτουργία τριών ομάδων εργασίας με διαφορετικό ρόλο η κάθε μια, οι οποίες συμμετείχαν σε διακρατικές συναντήσεις που έλαβαν χώρα εκ περιτροπής σε κάθε μία από τις πόλεις εταίρους.

Οι ομάδες εργασίας ήταν:

Ομάδα Συντονισμού και Διαχείρισης Project Management Group (PMG)	Η ομάδα ήταν υπεύθυνη για την παρακολούθηση και το συντονισμό δράσεων, για την εύρυθμη λειτουργία του προγράμματος, τη σύνταξη τριμηνιαίων και ετήσιων αναφορών σχετικά με το πρόγραμμα και τα οικονομικά του και τη διασύνδεση με το κεντρικό συντονιστή του έργου και την επιτροπή της Ε.Ε. Μέλη της ομάδας ήταν οι συντονιστές του προγράμματος σε κάθε πόλη
---	---

Ομάδα Σεμιναρίων και Αξιολόγησης/SEMINAR AND EVALUATION WEEKS GROUP (SEW)

Η ομάδα αποτελείται από εκπροσώπους των τοπικών αρχών, των Πανεπιστημίων και του Ιδ.Τομέα των έξι πόλεων, που ασχολούνταν με την τουριστική και πολιτιστική ανάπτυξη της περιοχής τους. Σεμινάρια διοργανώθηκαν εκ περιτροπής στην κάθε πόλη όπου γίνονταν παρουσιάσεις του συστήματος διοίκησης του κράτους, του ρόλου της Τ.Α. και των έργων που είχε υλοποιήσει ο Δήμος ή ήταν σε εξέλιξη. Επίσης γίνονταν επισκέψεις σε χώρους τουριστικού ενδιαφέροντος. Στο τέλος γινόταν αξιολόγηση των όσων παρουσίαζε η πόλη που διοργάνωνε το σεμινάριο και ακολουθούσαν προτάσεις ,νέες ιδέες , σκέψεις για τρόπους δράσεως κλπ

Ομάδα διαχείρισης δυναμικού/Management Capacity Workshop Group (MCW)

Η ομάδα εστίασε στην εκπαίδευση, στη συγκρότηση συνεργασιών σε θέματα τουρισμού και στο σχεδιασμό στρατηγικής τουρισμού. Η πόλη του Derby είχε ετοιμάσει ένα εργαλείο το DIPLOMAT για την εκπαίδευση ατόμων που εμπλέκονται στο τουρισμό το οποίο εφαρμόστηκε και στις άλλες πόλεις . Η οργάνωση της πρώτης διακρατικής συνάντησης με θέμα το σχεδιασμό στρατηγικής τουρισμού έγινε στην Πάτρα και αποτέλεσε τη βάση για την ανάπτυξη του σχετικού μοντέλου που εφαρμόστηκε και στις επόμενες διακρατικές συναντήσεις.

Προβολή του προγράμματος

Η κάθε πόλη-εταίρος ήταν υπεύθυνη για την προβολή του προγράμματος σε τοπικό επίπεδο. Η ΑΔΕΠ προέβαλλε το πρόγραμμα κυρίως μέσω δημοσιευμάτων στον τοπικό τύπο από τα οποία γίνονταν γνωστά σε τακτικά χρονικά διαστήματα τα αποτελέσματα των διακρατικών συναντήσεων.

Στον επιχειρηματικό κόσμο το πρόγραμμα DETOUR προβλήθηκε σε συνεργασία με το Επιμελητήριο Αχαΐας μέσω δημοσιεύσεων σε φυλλάδια που

διανέμει το επιμελητήριο στα μέλη του και διοργάνωσης ημερίδας με θέματα τοπικής ανάπτυξης.

Η ΑΔΕΠ στην προσπάθεια προβολής του προγράμματος σε συνεργασία με το Δήμο Πατρέων και το Επιμελητήριο Αχαΐας προχώρησε στην έκδοση ενημερωτικού φυλλαδίου το οποίο διανεμήθηκε δωρεάν σε εστιατόρια, καφετέριες, ναυτιλιακές γραμμές, σημεία πληροφόρησης κλπ.

Αξιολόγηση του προγράμματος

Η υλοποίηση του προγράμματος DETOUR από την ΑΔΕΠ οδήγησε:

- Στην ανταλλαγή εμπειριών σχετικά με το ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η τοπική αυτοδιοίκηση στην τουριστική και κατ' επέκταση στην οικονομική ανάπτυξη της περιοχής της
- Σε συμπράξεις και συνεργασίες διακρατικού και τοπικού επιπέδου και σύναψης επαφών που διατηρούνται ακόμα και σήμερα.
- Στην απόκτηση εργαλείων εκπαίδευσης όπως το Diplomat
- Στην απόκτηση μελετών και εγχειριδίων σε σχέση με την τουριστική ανάπτυξη

7.3.ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ URBAN- ΕΥΠ ΠΑΤΡΑΣ

Το κοινοτικό πρόγραμμα URBAN- ΕΥΠ ΠΑΤΡΑΣ αφορά την εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου προγράμματος για την ανάπτυξη του νοτιοδυτικού τμήματος της πόλης. Το τμήμα αυτό χαρακτηρίζεται από χαμηλό μορφωτικό και βιοτικό επίπεδο και έλλειψη κοινωνικών παροχών. Οι συνοικίες στις οποίες απευθύνεται το πρόγραμμα βρίσκονται κοντά στη βιομηχανική περιοχή των Πατρών (Ιτιές , Ταραμπούρα, Κρύα Ιτεών ,Ζαρουχλέικα ,Ψαροφάϊ και Προσφυγικά) και χαρακτηρίζονται από άναρχη δόμηση και σοβαρές ελλείψεις σε υποδομές.

Ένα ακόμη χαρακτηριστικό των περιοχών αυτών είναι ότι περιλαμβάνουν δύο συγκροτήματα εργατικών κατοικιών ,μια συνοικία τσιγγάνων και ένα προσφυγικό συνοικισμό. Ο δείκτης ανεργίας του τμήματος αυτού της πόλης είναι ο μεγαλύτερος, επειδή οι κάτοικοι των εν λόγω περιοχών εργάζονταν κατά κανόνα στα

εργοστάσια της Πάτρας, τα οποία όπως έχει ήδη αναφερθεί το ένα μετά το άλλο έκλεισαν βυθίζοντας την πόλη στην ανεργία.

Στα πλαίσια του προγράμματος URBAN- ΕΥΠ ΠΑΤΡΑΣ αναπτύχθηκαν μια σειρά από δράσεις με σκοπό την αναβάθμιση της περιοχής, την ανάπτυξη δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού της περιοχής, τη βελτίωση των αστικών υποδομών για αξιοπρεπέστερες συνθήκες διαβίωσης των κατοίκων, την υποστήριξη των ανέργων και την υποστήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Οι σημαντικότερες από τις δράσεις αυτές παρουσιάζονται αναλυτικά παρακάτω.

7.3.1 ΑΔΕΠ NET

Το πρόγραμμα ξεκίνησε τον Ιούνιο του 2000.Σκοπός ήταν η γνωριμία και εξοικείωση του κόσμου με το INTERNET. Η ΑΔΕΠ με την υποστήριξη του Δήμου Πατρέων σχεδίασε τη δημιουργία ενός γραφείου Internet.Στο γραφείο αυτό μέσω της πλοήγησης στο διαδίκτυο δόθηκε η ευκαιρία στους δημότες να εξοικειωθούν με τη χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών και να αποκτήσουν γνώσεις στην πληροφορική και τις εφαρμογές της.

Η λειτουργία του προγράμματος έγινε κατά περιόδους και δημιουργήθηκαν πρωινά και απογευματινά τμήματα έτσι ώστε να υποστηριχθεί ο μεγαλύτερος δυνατός αριθμός χρηστών. Στο πρόγραμμα μπορούσαν να εγγραφούν όσοι ενδιαφέρονταν ανεξάρτητα από ηλικία, κοινωνικά κριτήρια ή μορφωτικό επίπεδο.

Οι βασικότερες ενότητες οι οποίες καλύφθηκαν ήταν οι εξής:

- Πρακτικές γνώσεις απαραίτητες για τη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή
- Γενική αναφορά στα δίκτυα και το INTERNET
- Χρήση μηχανών αναζήτησης για την εύρεση πληροφοριών στο INTERNET
- Απόκτηση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) και χρήση των δυνατοτήτων που αυτό παρέχει
- Συνομιλία με άλλους χρήστες μέσω INTERNET

- Επαγγελματικός προσανατολισμός (αναζήτηση ιστοσελίδων με πληροφορίες σε εκπαιδευτικά και επαγγελματικά θέματα, δημιουργία βιογραφικού μέσω κειμενογράφου, αποστολή βιογραφικού μέσω e-mail κλπ)
- Βασικές εφαρμογές γραφείου (Word,excell,Powerpoint)

Αξιολόγηση του προγράμματος

Το πρόγραμμα βρήκε άμεση ανταπόκριση από τους πολίτες της Πάτρας. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι την περίοδο 2000-2002 το παρακολούθησαν περίπου 1800 άτομα ενώ ο αριθμός των πολιτών που έκαναν αίτηση κατά περίοδο ξεπερνούσε κατά 350% τις διαθέσιμες θέσεις,

Στην παρακολούθηση του προγράμματος συμμετείχαν πολίτες όλων των ηλικιών εργαζόμενοι και άνεργοι, άνδρες και γυναίκες. Η αναλογία γυναικών – ανδρών ήταν περίπου 4/1 με μεγαλύτερο αριθμό αυτό των γυναικών, πράγμα αναμενόμενο αφού η ανεργία στη χώρα μας πλήττει περισσότερο τις γυναίκες.

Άμεσα ωφελούμενοι από το πρόγραμμα ήταν οι άνεργοι και οι νέοι, αφού δίνοντας τους τη δυνατότητα να εκπαιδευτούν σε βασικές εφαρμογές γραφείου όπως Word, Excell, Acces, Powerpoint και Internet, τους εφοδίασε με απαραίτητα προσόντα για την αναζήτηση και εύρεση εργασίας.

Στο σημείο αυτό αξίζει να αναφερθεί ότι το πρόγραμμα ΑΔΕΠ-NET επιδοτήθηκε από το URBAN-EΥΠ Πάτρας έως το τέλος του 2001 και στη συνέχεια από το Δήμο Πατρέων με αποτέλεσμα τον περιορισμό των δαπανών.

7.3.2 ΚΕΝΤΡΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ (ΚΥΑ)

Το **Κέντρο Υποστήριξης της Απασχόλησης (ΚΥΑ)** δημιουργήθηκε από την ΑΔΕΠ και το Δήμο Πατρέων το 1999 στα πλαίσια του προγράμματος URBAN-EΥΠ Πάτρας. Η λειτουργία και η υλοποίηση των δράσεων του κέντρου αυτού χρηματοδοτήθηκε έως και το τέλος του 2001 από την κοινοτική πρωτοβουλία URBAN-EΥΠ Πάτρας και συγκεκριμένα από το Ευρωπαϊκό ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης , το Ευρωπαϊκό κοινοτικό ταμείο και το Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων. Το κέντρο Υποστήριξης της Απασχόλησης με την έναρξη της λειτουργίας του ενσωμάτωσε και προϋπάρχουσες δομές, όπως το «Γραφείο Επαγγελματικού Προσανατολισμού Γυναικών» που είχε

χρηματοδοτηθεί από την κοινοτική πρωτοβουλία **NOW** καθώς και το «Κέντρο προετοιμασίας των Νέων για την εργασία» που είχε χρηματοδοτηθεί από το πρόγραμμα **YOUTHSTART**.

Σκοπός της δημιουργίας και λειτουργίας του κέντρου ήταν η υποστήριξη των ανέργων έτσι ώστε να επιτευχθεί η ομαλή πρόσβασή τους στην αγορά εργασίας. Η πραγματοποίηση του παραπάνω στόχου είχε σαν προϋπόθεση την ανάπτυξη δράσεων με σκοπό την επαγγελματική ένταξη των πολιτών. Για την υποστήριξη των δράσεων αυτών και την εξυπηρέτηση των πολιτών το ΚΥΑ στελεχώθηκε με το κατωτέρω προσωπικό:

- Επικοινωνιολόγος –Υπεύθυνη υποδοχής και πληροφόρησης
- Κοινωνική λειτουργός-Υπεύθυνη διάγνωσης, Κοινωνική και Ψυχολογική υποστήριξη
- Ψυχολόγος-Συμβουλευτική απασχόλησης και επαγγελματικός προσανατολισμός
- Διοικητική Υπάλληλος-Γραμματειακή υποστήριξη

Το ανωτέρω προσωπικό μέσω του προγράμματος, με σύμμαχο την **Συμβουλευτική** και τον **Επαγγελματικό Προσανατολισμό**, παρείχε υπηρεσίες σε ανέργους και υποαπασχολούμενους σε καθημερινή βάση, βοηθώντας τους να καλυτερεύσουν τη ζωή τους.

Η **Συμβουλευτική** είχε σαν στόχο την ενδυνάμωση και εμπύχωση του ατόμου, την πληροφόρηση του για την πρόσβαση στην αγορά εργασίας και για ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας καθώς και την πρακτική προετοιμασία των ανέργων και υποαπασχολούμενων για την εύρεση εργασίας με σύνταξη βιογραφικών σημειωμάτων, προετοιμασία για συνεντεύξεις επιλογής προσωπικού, δικτύωση με επιχειρήσεις κλπ.

Για τον **Επαγγελματικό Προσανατολισμό** των πολιτών που απευθύνθηκαν στο κέντρο χρησιμοποιήθηκαν ειδικά «εργαλεία» τα οποία αναφέρονται παρακάτω και είναι τα εξής:

- 1) **Ειδικά τεστ** με διεθνή αναγνώριση προσαρμοσμένα όμως στην Ελληνική πραγματικότητα όπως δοκιμασία δεξιοτήτων, δοκιμασία επαγγελματικής προσωπικότητας και δοκιμασία επαγγελματικών ενδιαφερόντων.

2) **Πρόγραμμα «Θέτις»:**Αποτελεί ολοκληρωμένο ηλεκτρονικό σύστημα πληροφοριών για σπουδές και δυνατότητες μεταλκειακής και επαγγελματικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Το πρόγραμμα αποτελείται από μια βάση δεδομένων με πληροφορίες για το σύνολο σχεδόν των εκπαιδευτικών φορέων, δημόσιων και ιδιωτικών, της Ελλάδας και για ορισμένα πανεπιστήμια των Η.Π.Α., της Μεγάλης Βρετανίας ,της Ιταλίας και άλλων ανατολικών χωρών που προτιμούνται από Έλληνες φοιτητές.

3) **Πρόγραμμα «Χαμηλές Πτήσεις»:**Αποτελεί μια μεθοδολογία προσέγγισης συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού για νέους απόφοιτους υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Είναι ένα ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο που προσπαθεί να ανιχνεύσει κλίσεις και ενδιαφέροντα σχετικά με επαγγέλματα που μπορεί να ασκήσουν απόφοιτοι υποχρεωτικής εκπαίδευσης.

4) **Βοηθήματα Διαχείρισης Σταδιοδρομίας και Τεχνικών Ανεύρεσης Εργασίας ή Προώθησης στην απασχόληση:**Πρόκειται για βοηθήματα που δημιουργήθηκαν από την ίδια την ΑΔΕΠ ως αποτέλεσμα της εμπειρίας που αποκόμισε με την ενασχόληση της με τη συμβουλευτική και τον επαγγελματικό προσανατολισμό.

Αξιολόγηση του ΚΥΑ

Έως και τα τέλη του 2002 γύρω στα 3000 άτομα απευθύνθηκαν στο Κέντρο Υποστήριξης της Απασχόλησης. Το μεγαλύτερο ποσοστό αυτών ήταν απόφοιτοι Λυκείου ή Δημοτικού ενώ το ποσοστό των αποφοίτων ανωτέρων ή ανωτάτων σχολών ήταν γύρω στο 12%.

Από τις ενέργειες των στελεχών του ΚΥΑ βρήκαν απασχόληση συνολικά 259 άτομα .Στο σύνολο αυτό συμπεριλαμβάνονται άτομα που βρήκαν εργασία μέσω αγγελιών και προκηρύξεων στους πίνακες ανακοινώσεων ή από βοήθεια στη συμπλήρωση αιτήσεων για διαγωνισμούς, άτομα που προωθήθηκαν σε επιχειρήσεις οι οποίες απευθύνθηκαν στο κέντρο για στελέχωσή τους με ανθρώπινο δυναμικό, άτομα που απορροφήθηκαν ως φύλακες σχολικών κτιρίων, στα Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης και σε διάφορες υπηρεσίες του Δήμου της Πάτρας. Επιπλέον 294 άτομα ύστερα από ενημέρωσή τους από το ΚΥΑ παρακολούθησαν προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης.

Επίσης διακρίνονται και ειδικές κατηγορίες ατόμων όπως παλιννοστούντες ,αλλοδαποί και απολυμένοι μεγάλης ηλικίας οι οποίοι με διάφορες υποστηρικτικές δράσεις βοηθήθηκαν από το πρόγραμμα.

7.4 ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ

Το πρόγραμμα «Βοήθεια στο σπίτι» αποτελεί μια δράση της ΑΔΕΠ τμήμα μιας συνολικής στρατηγικής του Δήμου για την αναβάθμιση της περιοχής και είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με υπηρεσίες και εκδηλώσεις του ΚΑΠΗ (Κέντρο Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων) του Δήμου.

Η δράση αυτή απευθύνεται σε άτομα τρίτης ηλικίας και σε ανήμπορα άτομα που χρήζουν βοήθεια στο σπίτι .Η βοήθεια αυτή έχει τη μορφή της κατ'οίκον νοσηλείας, της ψυχολογικής στήριξης, της συμβουλευτικής, της οικιακής φροντίδας κλπ.

Στο Δήμο λειτουργούν τρεις δομές:

- Βοήθεια στο σπίτι πιλοτικό
- Βοήθεια στο σπίτι όλου του Δήμου και
- Βοήθεια στο σπίτι Νοτίου Διαμερίσματος

ενώ η ΑΔΕΠ εξυπηρετεί τη δομή του Δήμου Ρίου. Μέσω του προγράμματος δεν επιτυγχάνεται μόνο η εξυπηρέτηση ανήμπορων ατόμων –πράγμα που από μόνο του είναι τεράστιας κοινωνικής και ανθρωπιστικής σημασίας – αλλά και η απεμπλοκή μελών των οικογενειών τους που ήταν επιφορτισμένα με τη φροντίδα τους- κυρίως γυναίκες- και η δυνατότητα ένταξης αυτών στην αγορά εργασίας.

Ωφέλεια από την δραστηριότητα αυτή επομένως έχουν και άνεργοι στους οποίους δίνεται έτσι η ευκαιρία να ασχοληθούν με την εύρεση εργασίας με σημαντικά οφέλη για τους ίδιους και τις οικογένειες τους. Επίσης ωφελούμενοι του προγράμματος είναι και άνεργοι με επαγγελματικά προσόντα ικανά για τη στελέχωση του προγράμματος όπως κοινωνικοί λειτουργοί, νοσηλευτές, ψυχολόγοι κλπ.

Μέσω του προγράμματος επιτυγχάνεται:

- Η φροντίδα ηλικιωμένων και ανήμπορων ατόμων της περιοχής
- Η προώθηση των ίσων ευκαιριών
- Η αναβάθμιση του επιπέδου ζωής των δημοτών

- Η ανάπτυξη και βελτίωση της κοινωνικής πολιτικής και κοινωνικής μέριμνας για τους πολίτες
- Η μείωση του δείκτη ανεργίας των γυναικών
- Η δημιουργία θέσεων απασχόλησης στη δομή
- Αύξηση οικογενειακού εισοδήματος

7.5 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ

Το πρόγραμμα «**Μονάδα Κοινωνικής Μέριμνας**» υλοποιείται από την ΑΔΕΠ **υπό την εποπτεία του ΚΑΠΗ** του Δήμου της Πάτρας και εντάσσεται στο επιχειρησιακό πρόγραμμα «**Απασχόληση και Κατάρτιση**» του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω του Β΄ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Από τη δραστηριότητα αυτή εξυπηρετούνται 200 περίπου ηλικιωμένα και ανήμπορα άτομα με αποτέλεσμα τη βελτίωση του επιπέδου διαβίωσης τους, την εμπύχωση και στήριξη τους και την παραμονή τους στο οικείο τους περιβάλλον και όχι σε κάποιο ίδρυμα όπου θα ήταν αναγκασμένα να καταφύγουν για παροχή βοήθειας και φύλαξη.

Οι υπηρεσίες που προσφέρει το εξειδικευμένο προσωπικό της μονάδας είναι η κατ' οίκον νοσηλεία, η οικιακή φροντίδα, η ψυχολογική υποστήριξη, η συμβουλευτική κλπ. Για το σκοπό αυτό η μονάδα έχει στελεχωθεί με κοινωνικούς λειτουργούς, νοσηλευτές και βοηθητικό προσωπικό. Το ηλικιωμένο άτομο δέχεται κατ' οίκον επισκέψεις από το προσωπικό της μονάδας όπου σε πρώτη φάση καταγράφονται οι ανάγκες του και στη συνέχεια του παρέχεται η απαραίτητη νοσηλεία, προληπτική και κατασταλτική, παρακολουθείται η συνταγογραφία των φαρμάκων του, συνοδεύεται από μέλη της μονάδας σε νοσοκομειακούς χώρους και βοηθείται σε οικιακές εργασίες και στην ατομική του υγιεινή. Στις επισκέψεις αυτές παράλληλα παρέχεται και ψυχολογική και συμβουλευτική στήριξη με αποτέλεσμα το ηλικιωμένο άτομο να μη νιώθει αποκομμένο από το κοινωνικό περιβάλλον.

Όλες οι παραπάνω υπηρεσίες παρέχονται δωρεάν σε προγραμματισμένες εβδομαδιαίες επισκέψεις. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να αναφερθεί ότι το πρόγραμμα ενθαρρύνει τη συμμετοχή εθελοντών των οποίων η βοήθεια είναι σημαντική για την ανακούφιση ευπαθών ομάδων δημοτών.

Οι ωφέλειες από το πρόγραμμα είναι πολλές και εντοπίζονται όχι μόνο στα ηλικιωμένα και ευπαθή άτομα αλλά και στα μέλη των οικογενειών τους που μπορούν έτσι να απεμπλακούν από τη φροντίδα τους και να ασχοληθούν με την εύρεση εργασίας αναβαθμίζοντας έτσι το επίπεδο ζωής τους.

7.6 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΥΠΕΡ»

Το πρόγραμμα ΥΠΕΡ «Υποστήριξη της Προσωπικής Ενεργοποίησης πολιτών της Πάτρας που πλήττονται ή απειλούνται με κοινωνικό και οικονομικό αποκλεισμό, για τη διασύνδεσή τους με την αγορά εργασίας» ξεκίνησε το Σεπτέμβριο του 2003 με υποχρεωτική διάρκεια έως την 30/9/2008. Οι πόροι του προγράμματος προέρχονται από επιχορηγήσεις και από χρηματοδοτήσεις του Δήμου Πατρέων.

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε:

- Άτομα με αναπηρίες ΑΜΕΑ
- Μέλη μονογονεϊκών οικογενειών
- Κακοποιημένες γυναίκες
- Αποφυλακισμένους
- Πρώην χρήστες ναρκωτικών
- Τσιγγάνους
- Αλλοδαπούς
- Μακροχρόνια άνεργους
- Άνεργους άνω των 45 ετών
- Μέλη οικογενειών ,κυρίως γυναίκες, που παρέχουν φροντίδα σε άτομα της οικογενείας τους

Το πρόγραμμα απασχολεί δύο κοινωνικούς λειτουργούς. Μέσω του προγράμματος γίνεται προσπάθεια παροχής υπηρεσιών, υποστήριξης και συμβουλευτικής των ατόμων που ανήκουν στις ανωτέρω ομάδες, προκειμένου αυτοί να μη νιώθουν αποκομμένοι κοινωνικά και να μπορέσουν να ενταχθούν στην αγορά εργασίας. Ο αριθμός των ωφελούμενων ατόμων ανέρχεται σε 1.133 άτομα για το χρονικό διάστημα από 1/9/2003 έως τον 11^ο του 2007.

7.7 ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ (ΚΕΔΑΠ)

Στο πλαίσιο της κοινοτικής πρωτοβουλίας **NOW I** ο Δήμος Πατρέων με τη συνεργασία της **Γενικής Γραμματείας Ισότητας** και της **Ελληνικής Εταιρείας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης** δημιούργησε τα **Κέντρα Εξωσχολικής Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών**.

Τα ΚΕΔΑΠ οργανώνουν προγράμματα δημιουργικής απασχόλησης για παιδιά ηλικίας από 4-12 ετών. Στα προγράμματα αυτά δίνεται η δυνατότητα στα παιδιά να ασχοληθούν με τη ζωγραφική, τη μουσική, το θέατρο, τη γλυπτική, κατασκευές κλπ αναπτύσσοντας έτσι τις δεξιότητες τους. Επίσης τα ΚΕΔΑΠ λειτουργούν και ως κέντρα φύλαξης για παιδιά ηλικίας 3-5 ετών όπου η φύλαξη γίνεται πάλι με δημιουργικό τρόπο σε μια προσπάθεια έκφρασης, ψυχαγωγίας και μάθησης.

Σκοπός της δράσης αυτής δεν είναι μόνο η δημιουργική απασχόληση των παιδιών αλλά και η παροχή ουσιαστικής βοήθειας στις οικογένειες τους. Η βοήθεια αυτή έχει διάφορες μορφές, από την πιο προφανή που είναι η δυνατότητα που δίνεται στους γονείς με αυξημένες οικογενειακές υποχρεώσεις και ιδίως στις μητέρες, να ενταχθούν στην αγορά εργασίας έως και την οργάνωση προγραμμάτων συμβουλευτικής και υποστήριξης γονέων για την αντιμετώπιση ποικίλων καταστάσεων και προβλημάτων των παιδιών.

7.8 ΔΡΑΣΕΙΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ (ΔΥΕΠ)

Το πρόγραμμα «**Δράσεις Υποστήριξης της Επιχειρηματικής Πρωτοβουλίας –ΔΥΕΠ**» υλοποιήθηκε στα πλαίσια του επιχειρησιακού σχεδίου για την «**Αναβάθμιση της ποιότητας ζωής τμήματος της παλαιάς πόλης των Πατρών**». Το σχέδιο αυτό εντάσσεται στο ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας (2002-2006) και χρηματοδοτήθηκε κατά 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κατά 25% από το Ελληνικό Δημόσιο στα πλαίσια του Γ΄ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Οι δράσεις αυτές απευθύνονται σε εργαζόμενους, υποαπασχολούμενους και ανέργους που:

- ενδιαφέρονται να δημιουργήσουν τη δική τους επιχείρηση

- έχουν επιχείρηση και αναζητούν προσωπικό για απασχόληση
- έχουν επιχείρηση και αναζητούν προγράμματα επιδότησης

υποστηρίζοντας έτσι όχι μόνο τις διαδικασίες δημιουργίας νέων μικρών επιχειρήσεων αλλά και ήδη υπάρχουσες επιχειρήσεις. Η υποστήριξη αυτή παρέχεται μέσω συμβουλευτικής δράσης αφού πρώτα εξεταστεί και αξιολογηθεί το προφίλ του αιτούμενου. Στη συνέχεια καταρτίζεται ένα σχέδιο δράσης σε συνεργασία και με άλλους εξειδικευμένους φορείς ή γίνεται προσπάθεια να στραφεί ο ενδιαφερόμενος σε άλλους τομείς απασχόλησης όταν θεωρείται ότι δεν υπάρχουν οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για επιχειρηματική δραστηριότητα.

Σκοπός του ΔΥΕΠ

- Παροχή βοήθειας σε ανέργους και υποαπασχολούμενους
- Παροχή βοήθειας σε επιχειρήσεις έτσι ώστε να διατηρηθούν και εάν είναι δυνατόν να αυξηθούν οι θέσεις εργασίας που αυτές προσφέρουν
- Δημιουργία νέων επιχειρήσεων
- Προώθηση των ίσων ευκαιριών
- Ανάπτυξη και βελτίωση κοινωνικής πολιτικής για τους δημότες
- Ενίσχυση της απασχόλησης
- Ποιοτική αναβάθμιση της ζωής των κατοίκων της περιοχής παρέμβασης

7.9 ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΝΕΩΝ ΑΤΟΜΩΝ-ΔΡΑΣΥΝΑ

Το πρόγραμμα **ΔΡΑΣΥΝΑ** υλοποιήθηκε από την ΑΔΕΠ στα πλαίσια του ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας (2000-2006), μέσω του επιχειρησιακού σχεδίου για την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της παλαιάς πόλης των Πατρών.

Η ομάδα-στόχος του προγράμματος είναι οι άνεργοι και υποαπασχολούμενοι νέοι της ευρύτερης περιοχής της άνω πόλης των Πατρών, που θέλουν να ενταχθούν στην αγορά εργασίας ή να προσανατολιστούν σε κάποια νέα επαγγελματική πορεία.

Σκοπός του ΔΡΑΣΥΝΑ

Ο βασικός σκοπός του ΔΡΑΣΥΝΑ είναι να βοηθηθούν οι νέοι στην προσπάθεια τους να εργαστούν. Για το λόγο αυτό κρίνεται σκόπιμο:

- Να μάθουν να χρησιμοποιούν τις δυνατότητες και δεξιότητες τους
- Να αναζητούν και να χρησιμοποιούν την πληροφορία έτσι ώστε να μπορέσουν να βοηθηθούν από αυτή
- Να εξοικειωθούν με την αναζήτηση της πληροφορίας μέσω των νέων τεχνολογιών

Επιμέρους στόχοι του ΔΡΑΣΥΝΑ είναι:

- Η προώθηση των ίσων ευκαιριών απασχόλησης
- Η βελτίωση της πρόσβασης και συμμετοχής των ευπαθών κοινωνικά ομάδων στην αγορά εργασίας
- Η δημιουργία ευνοϊκών προϋποθέσεων για την αναζήτηση εργασίας, για το συνδυασμό κοινωνικού και επαγγελματικού βίου καθώς και για την επαγγελματική εξέλιξη των συμμετεχόντων.

Μέσω του προγράμματος αυτού δεν ωφελούνται μόνο οι νέοι άνεργοι και υποαπασχολούμενοι, αλλά και οι επιχειρήσεις που μπορούν να αντλήσουν ανθρώπινο δυναμικό από αυτό, το οικογενειακό εισόδημα των συμμετεχόντων και κατά συνέπεια το επίπεδο ζωής της οικογένειάς τους και πάνω απ' όλα ενισχύεται η παροχή κοινωνικής φροντίδας και μέριμνας από την πολιτεία.

7.10 ΤΟΠΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ (ΤΠΑ)

Οι Τοπικές Πρωτοβουλίες Απασχόλησης (ΤΠΑ) είναι μια δράση της ΑΔΕΠ στα πλαίσια του Επιχειρησιακού σχεδίου «**Δίκτυο ΕΝΑ: Δίκτυο για την Ενίσχυση της Απασχόλησης στο Ν. Αχαΐας**». Το σχέδιο αυτό εντάσσεται στο ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας (2000-2006) και συγχρηματοδοτείται σε ποσοστό 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η δράση αυτή υλοποιείται στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής πολιτικής για την ενίσχυση της απασχόλησης με τη βοήθεια της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και απευθύνεται σε νέους άνεργους και υποαπασχολούμενους που επιθυμούν να ενταχθούν στην αγορά εργασίας.

Σκοπός του ΤΠΑ

Βασικός σκοπός του ΤΠΑ είναι η καταπολέμηση της ανεργίας και η υποστήριξη και ενδυνάμωση νέων ατόμων στην προσπάθεια τους για εύρεση εργασίας

Μεθοδολογία του ΤΠΑ

Η ανωτέρω δράση προσπαθεί να εντοπίσει τις δυσλειτουργίες της τοπικής οικονομίας, να διερευνήσει τις εναλλακτικές μορφές απασχόλησης και να δημιουργήσει μια στρατηγική για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων και πόρων με σκοπό την ανάπτυξη και τη μείωση έτσι του δείκτη ανεργίας.

7.11 ΕΓΡΗΓΟΡΣΗ

Το έργο **ΕΓΡΗΓΟΡΣΗ** γίνεται στα πλαίσια του Επιχειρησιακού προγράμματος **«Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις υπέρ των γυναικών»** και χρηματοδοτείται κατά 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και κατά 25% από το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του Γ'ΚΠΣ.

Το πρόγραμμα αυτό απευθύνεται σε άνεργες και εργαζόμενες γυναίκες οι οποίες όπως είναι γνωστό πλήττονται περισσότερο από την ανεργία.

Αποτελεί δεδομένο ότι η γυναίκα στη σημερινή εποχή, επιφορτισμένη ήδη με το ρόλο της συζύγου- μητέρας- νοικοκυράς, έχει περιορισμένες δυνατότητες σε σχέση με τους άνδρες στην αγορά εργασίας και υφίσταται σε πολλές περιπτώσεις διακρίσεις που αφορούν το φύλο της ,με αποτέλεσμα να πρέπει συνεχώς να αποδεικνύει την αξία της και να αγωνίζεται για μια θέση υπερπηδώντας ένα σωρό εμπόδια.

Το πρόγραμμα όπως μαρτυρά και η ονομασία του φιλοδοξεί να θέσει την κοινωνία σε κατάσταση εγρήγορσης προκειμένου να ενεργοποιηθεί σε θέματα ίσων

ευκαιριών, ισότητας των δύο φύλων, εκπαίδευσης ,απασχόλησης και κοινωνικής αλληλεγγύης.

Πιο συγκεκριμένα το πρόγραμμα απευθύνεται σε **άνεργες που είναι:**

- Άτομα με ειδικές ανάγκες
- Αθίγγανες ή μέλη ειδικών πολιτισμικών μονάδων
- Άτομα με ιδιαίτερα κοινωνικά προβλήματα (π.χ.κακοποιημένες γυναίκες, μέλη μονογονεϊκών οικογενειών, πρώην χρήστριες ουσιών κλπ)
- Κάτοικοι ορεινών περιοχών

και **σε εργαζόμενες που είναι:**

- εργαζόμενες μητέρες στον ιδιωτικό τομέα
- αγρότισσες
- εργαζόμενες άνω των 40 ετών
- εργαζόμενες με ιδιαίτερα κοινωνικά προβλήματα (π.χ.κακοποιημένες γυναίκες, μέλη μονογονεϊκών οικογενειών, πρώην χρήστριες ουσιών,ΑμΕΑ κλπ)

Το πρόγραμμα υλοποιείται στην Πάτρα, στον Πύργο, τη Ναύπακτο, το Αργίριο, το Μεσολόγγι, την περιοχή της Δυτικής Αχαΐας, Αιγιαλείας, Καλαβρύτων, Ολυμπίας και Αμαλιάδος.

Μεθοδολογία του προγράμματος

Η μεθοδολογία του προγράμματος περιλαμβάνει συμβουλευτική, πληροφόρηση, κατάρτιση, συμμετοχή σε προγράμματα εργασιακής εμπειρίας (πχ του ΟΑΕΔ) ή σε άλλα επιχειρησιακά προγράμματα ή κοινοτικές πρωτοβουλίες (πχ LEADER +, EQUAL) και κοινωνική στήριξη.

Σκοπός του προγράμματος

- Η ενδυνάμωση των γυναικών
- Η υποστήριξη τους για την ανάληψη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών
- Η προώθηση τους σε θέσεις απασχόλησης
- Να συμβάλλει στη δικτύωση και στο συντονισμό ενεργειών που υλοποιούνται στο πλαίσιο των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης με

σκοπό τη μεγιστοποίηση του οφέλους για τις ομάδες-στόχους και τους φορείς υλοποίησης

- Να προκαλέσει κοινωνικό διάλογο και να συντελέσει στη δημιουργία μηχανισμών κοινωνικού ελέγχου

7.12 ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΔΕΠ

Στην ενότητα αυτή αναφέρονται περιληπτικά μια σειρά από προγράμματα και δράσεις της ΑΔΕΠ όπως τα παρακάτω:

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

1. **Το κοινοτικό πρόγραμμα RECITE-ENVIRONMENT** που προέβλεπε τη δημιουργία διεθνούς δικτύου πόλεων για την προαγωγή της υγείας, την αναβάθμιση των κοινωνικών υπηρεσιών και την προστασία του περιβάλλοντος.

2. **Το κοινοτικό πρόγραμμα OUVERTURE-Τουριστική Ανάπτυξη** που αφορούσε στη συνεργασία των πόλεων της Πάτρας, του Cork Ιρλανδίας , του Coverty Μεγάλης Βρετανίας και της Rozvana Σλοβενίας για την τουριστική ανάπτυξη των πόλεων αυτών.

3. **Το πρόγραμμα Orizon** που προέβλεπε την ίδρυση και λειτουργία Κέντρου Στήριξης Πολιτών με ειδικές ανάγκες.

4. **Το πρόγραμμα Presca** που προέβλεπε τη δημιουργία διεθνούς δικτύου για την ανταλλαγή εμπειριών σε θέματα περιβάλλοντος.

5. **Το πρόγραμμα Regionet** σχετικά με τη λειτουργία ηλεκτρονικής πληροφορικής του πολίτη

6. **Τα προγράμματα του Ευρωπαϊκού Κοινοτικού Ταμείου** μέσα από τα οποία η ΑΔΕΠ προσέφερε κατάρτιση και υποστηρικτικές υπηρεσίες σε άτομα κοινωνικώς αποκλεισμένων ομάδων πληθυσμού με σκοπό τη διευκόλυνση ένταξης τους στην αγορά εργασίας

7. **Τα προγράμματα διακρατικών ανταλλαγών νέων** στα πλαίσια του προγράμματος νεολαία για την Ευρώπη

8. **Το κοινοτικό πρόγραμμα LIFE** που αποσκοπεί στην υιοθέτηση συστήματος βελτίωσης των παρεχόμενων περιβαλλοντικών υπηρεσιών από το Δήμο.

9. Τη λειτουργία ενεργειακού γραφείου στα πλαίσια του προγράμματος **SAVE**

10. Τη κοινοτική πρωτοβουλία **ADAPT** με σκοπό την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας.

11. Το κοινοτικό πρόγραμμα **OUVERTURE-Ανάπτυξη παροχής υπηρεσιών σε πολίτες** που αφορούσε στη συνεργασία των πόλεων της Πάτρας, της Ιταλίας, της Ισπανίας και της Πέστης στην Ουγγαρία για την εισαγωγή νέων τεχνολογιών και μεθόδων διοίκησης στις υπηρεσίες του Δήμου.

ΔΡΑΣΕΙΣ

1. Ο σχεδιασμός λειτουργίας του **κάμπινγκ** και των λοιπών εγκαταστάσεων στην **πλαζ της Αγυιάς**

2. Η τεχνική υποστήριξη της **ένταξης του ΒΙΟΠΑ** στο κοινοτικό πλαίσιο στήριξης

3. Η προγραμματική σύμβαση με το ΥΠΕΧΩΔΕ για τη δημιουργία **«Κέντρου Ανακύκλωσης Δυτικής Ελλάδος»**

4. Η συμμετοχή στο πρόγραμμα **«Υγιείς Πόλεις»** της παγκόσμιας υγείας και στη λειτουργία του γραφείου **«Υγιείς Πόλεις»** ως επιτελικού και συμβουλευτικού οργάνου χάραξης κοινωνικής πολιτικής και ως συντονιστικού οργάνου του **«Εθνικού Δικτύου Υγιείς Πόλεις»**, στο οποίο συμμετέχουν 50 πόλεις της Ελλάδος.

5. Ίδρυση σε συνεργασία με την ΤΕΔΚ Ν. Αχαΐας του **ΚΕΚ «Επιμορφωτική Αχαΐας Α.Ε.»** με σκοπό την υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης κατά του αποκλεισμού και της περιθωριοποίησης ατόμων με ιδιαίτερα κοινωνικά προβλήματα ή με ειδικές ανάγκες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ ΑΔΕΠ

Όπως προαναφέρθηκε η ΑΔΕΠ ως αναπτυξιακή επιχείρηση δεν έχει κερδοσκοπικό χαρακτήρα. Ο σκοπός της είναι καθαρά κοινωνικός σε μια προσπάθεια αξιοποίησης των πόρων και των μέσων της περιοχής (κεφάλαιο- εγκαταστάσεις – ανθρώπινο δυναμικό-φυσικό περιβάλλον), ώστε να μπορέσει να δημιουργήσει τις κατάλληλες προϋποθέσεις για συντονισμένη δράση και αξιοποίηση ευκαιριών προκειμένου να επιτευχθεί η ανασυγκρότηση και η αναβάθμιση της περιοχής καθώς και η προώθηση των ίσων ευκαιριών στους δημότες.

Στα πλαίσια αυτά η ΑΔΕΠ προσπάθησε να αναβαθμίσει το επίπεδο πληροφόρησης και επικοινωνίας της κοινωνίας, να προσφέρει ευκαιρίες και δυνατότητες ένταξης στην κοινωνία σε άτομα που κινδύνευαν με αποκλεισμό, να εκμεταλλευτεί στο έπακρο τις δυνατότητες που προσέφερε η ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση με τη συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα και να διαμορφώσει μια περιφερειακή, αναπτυξιακή και αποκεντρωτική πολιτική σε όλους τους τομείς και κλάδους, εκπαίδευση, πολιτισμό, υπηρεσίες, περιβάλλον, υγεία, πρόνοια κ.α.

Στην προσπάθεια της αυτή δημιούργησε καινοτόμους θεσμούς όπως το Κέντρο Περιβάλλοντος και Υγείας ,το Γραφείο Πληροφόρησης του Πολίτη, τη μονάδα κοινωνικής μέριμνας, το κέντρο στήριξης ατόμων με ειδικές ανάγκες και το κέντρο δημιουργικής απασχόλησης παιδιών.

Η ΑΔΕΠ επίσης χάραξε και έθεσε σε εφαρμογή πρωτοπόρες δραστηριότητες όπως η εκτύπωση του οδηγού και χάρτη της πόλης, η ανακύκλωση χαρτιού στα σχολεία, η ενημερωτική καμπάνια για την πρόληψη των τροχαίων με προβολές ειδικού εκπαιδευτικού φιλμ σε πλατείες της πόλης και διανομή έντυπου υλικού κ.α.

Επιπλέον οι δράσεις της ΑΔΕΠ έδωσαν τη δυνατότητα όχι μόνο στο προσωπικό της αλλά και στους αιρετούς του Δήμου, να αναπτύξουν τεχνογνωσία , να ανταλλάξουν εμπειρίες και απόψεις με φορείς άλλων πόλεων σε εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο, αμβλύνοντας έτσι τις δεξιότητες τους ώστε να μπορούν να παρέχουν υψηλότερου επιπέδου υπηρεσίες προς τον πολίτη.

Συμπερασματικά λοιπόν η δράση της ΑΔΕΠ αξιολογείται ως θετική, το έργο της ως καινοτόμο και οι δραστηριότητες της ως φέρουσες ουσιαστική παρέμβαση στην οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική ανάπτυξη του Δήμου Πατρέων και της ευρύτερης περιοχής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

ΔΙΑΣΠΑΣΗ-ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΑΔΕΠ

9.1. Ο ΝΕΟΣ ΚΔΚ ΚΑΙ ΟΙ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενα κεφάλαια το θεσμικό πλαίσιο που υπήρχε πριν το νέο Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν.3463/2006) επέτρεπε τη δημιουργία πολλών παθογενειών στην τοπική αυτοδιοίκηση και ανέστειλε το αναπτυξιακό της ρόλο με αποτέλεσμα να μη μπορεί αυτή να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις του πολίτη.

Σε πολλούς Δήμους οι Δημοτικές επιχειρήσεις παρέκκλιναν από τον αρχικό τους σκοπό και μετατράπηκαν σε «αποθήκες» εργαζομένων –ψηφοφόρων που προσλήφθηκαν με προεκλογικές σκοπιμότητες , χωρίς ουσιαστικό αντικείμενο και με την πρόφαση ότι ο Δήμος βοηθά στο να μειωθεί η ανεργία . Ο συνδυασμός της έλλειψης αναπτυξιακής στρατηγικής και της λάθος πολιτικής πρόσληψης και αξιοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού,είχε σαν αποτέλεσμα οι επιχειρήσεις να καταστούν προβληματικές, να υπάρχει ένα καθεστώς οικονομικής καχεξίας στους Δήμους και η εκάστοτε κυβέρνηση να πιέζεται συνεχώς για χρήματα με τη μορφή έκτακτων επιχορηγήσεων των Δήμων που τις είχαν συστήσει,προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα έξοδα μισθοδοσίας του προσωπικού και οι άλλες λειτουργικές ανάγκες της επιχείρησης.

Συνεπώς έπρεπε να βρεθεί μια λύση για την εξυγίανση των Δημοτικών Επιχειρήσεων.

Ο νέος Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας (Ν.3463/2006) επιχειρεί την εξυγίανση των Δημοτικών Επιχειρήσεων με τα άρθρα 252-270 αυτού, στα οποία γίνεται προσπάθεια εξορθολογισμού και αναμόρφωσης του καθεστώτος ίδρυσης και λειτουργίας των Δημοτικών Επιχειρήσεων. Η μεταρρύθμιση η οποία επιχειρείται με

τον νέο αυτό Κώδικα στην ουσία αποτελεί τη συνέχεια της προσπάθειας «νοικοκυρέματος» που έγινε με το Π.Δ.164/2004 με το οποίο μετατράπηκαν σε συμβάσεις αορίστου χρόνου οι συμβάσεις χιλιάδων συμβασιούχων του δημοσίου τομέα ,των Δήμων και των επιχειρήσεων αυτών ούτως ώστε να σταματήσει η πολιτική ομηρία των εργαζομένων αυτών. Γνώμονας της μεταρρύθμισης που επιχειρείται είναι η βιωσιμότητα των Δημοτικών επιχειρήσεων, η συνεχής εποπτεία λειτουργίας τους από το Δημοτικό ή Κοινοτικό Συμβούλιο , η στελέχωσή τους με ικανό προσωπικό και η αποτροπή προσλήψεων καθ' υπέρβαση των λειτουργικών τους αναγκών.

Οι επιλογές που δίνει ο νέος Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων στις Δημοτικές Επιχειρήσεις είναι κλείσιμο ή μετατροπή στις μορφές που αυτός περιοριστικά προβλέπει και οι οποίες είναι:

- Δημοτικές ή Κοινοτικές Κοινωφελείς Επιχειρήσεις
- Ανώνυμες Εταιρείες ΟΤΑ

Έτσι από το 2006 και μετά κάποιες επιχειρήσεις έκλεισαν και άλλες συγχωνεύτηκαν και μετατράπηκαν σε κοινωφελείς επιχειρήσεις βάσει του νέου κώδικα. Έκτοτε δόθηκαν τέσσερις παρατάσεις για λύση και υπαγωγή στις επιταγές του νέου κώδικα από το Υπουργείο Εσωτερικών με την τελευταία να λήγει στα τέλη του 2010! Σύμφωνα με το Υπουργείο «η παράταση κρίθηκε επιβεβλημένη , προκειμένου να ολοκληρωθούν οι σχετικές διαδικασίες, οι οποίες σε πολλές περιπτώσεις έχουν καθυστερήσει λόγω αντικειμενικών δυσκολιών και χρονοβόρων διαδικασιών».

Από το 2007 έως το 2008 έκλεισαν περίπου 700 ζημιογόνες δημοτικές επιχειρήσεις .Μάλιστα, από τους 35.000 εργαζομένους (το 2007), σήμερα ο αριθμός των υπαλλήλων δεν υπερβαίνει τους 27.500. Ειδικότερα, στον Δήμο Αθηναίων λειτουργούν σήμερα 16 δημοτικές επιχειρήσεις που απασχολούν 3.900 εργαζομένους εκ των οποίων οι περισσότεροι (1678) εργάζονται στο δημοτικό βρεφοκομείο. Το 35% των υπαλλήλων στις δημοτικές επιχειρήσεις του Δήμου Αθηναίων είναι συμβασιούχοι έργου, ενώ το 38% είναι μόνιμοι. Οι υπόλοιποι διατηρούν σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις, ο αριθμός των αναπτυξιακών επιχειρήσεων των δήμων που θα απομείνουν μέχρι το τέλος του επόμενου χρόνου είναι περίπου 150 - 200, ενώ μετά την εφαρμογή του Καποδίστρια ΙΙ, κάθε δήμος αναμένεται να διαθέτει μία μόνο κοινωφελή επιχείρηση (δηλαδή θα είναι περίπου 350 - 400 οι κοινωφελείς). Από τις υπάρχουσες 1.100 δημοτικές επιχειρήσεις εκτιμάται ότι θα απομείνουν το πολύ 600.

Τέλος σε ότι αφορά το προσωπικό με σύμβαση αορίστου χρόνου που θα καταστεί πλεονάζον λόγω λύσης ή συγχώνευσης των επιχειρήσεων, προβλέπεται σύμφωνα με τον νέο κώδικα η μεταφορά του στους Δήμους ή στα Νομικά πρόσωπα των Δήμων στους οποίους είχαν συσταθεί οι επιχειρήσεις.

9.2. ΔΙΑΣΠΑΣΗ- ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΑΔΕΠ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΚΔΕΠ

Με την αριθμ. 7537/1524/08 (ΦΕΚ 331 Β/29-2-2008) Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος έγινε η διάσπαση-μετατροπή της Δημοτικής Αναπτυξιακής Επιχείρησης Πάτρας (ΑΔΕΠ), με τη σύσταση μιας Κοινοφελούς Επιχείρησης Δ. Πατρέων (ΚΔΕΠ) και μιάς Α.Ε. με την επωνυμία «Αναπτυξιακή Δημοτική Επιχείρηση Πατρών».

Η Κοινωφελής Επιχείρηση του Δήμου Πατρέων (ΚΔΕΠ) ουσιαστικά αποτελεί τη συνέχεια της ΑΔΕΠ σύμφωνα με τις επιταγές του νέου Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων. Όπως αναφέρεται στην ανωτέρω Απόφαση η ΚΔΕΠ συστήνεται κατόπιν εγκρίσεως της 56/1-2-2008 Απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Πατρέων όπως αναλυτικά παρακάτω αναφέρεται:

«1. ΣΥΣΤΑΣΗ-ΕΠΩΝΥΜΙΑ: Συνιστάται στο Δήμο Πατρέων του Νομού Αχαΐας

Κοινωφελής Δημοτική Επιχείρηση με την Επωνυμία «Κοινωφελής Δημοτική Επιχείρηση Πατρών» και με τα διακριτικά: «Κ.Δ.Ε.Π.», ως ίδιο Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου, το οποίο διέπεται από τις διατάξεις των άρθρων 254- 264 και 268 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν. 3463/2006)

2. ΣΚΟΠΟΣ της Επιχείρησης είναι η ανάληψη δραστηριοτήτων στους ακόλουθους τομείς:

- Δημιουργία θέσεων απασχόλησης
- Προώθηση των ίσων ευκαιριών
- Αύξηση της απασχολησιμότητας των γυναικών

- Βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τα ηλικιωμένα και τα ανήμπορα άτομα
- Ανάπτυξη και βελτίωση της κοινωνικής πολιτικής και μέριμνας για τους δημότες
- Αναβάθμιση του επιπέδου ζωής των δημοτών

3. ΔΙΟΙΚΗΣΗ

1. Η Επιχείρηση διοικείται από (11) εντεκαμελές διοικητικό συμβούλιο που τα μέλη που ορίζονται μαζί με αναπληρωτές τους, από το δημοτικό συμβούλιο.

Από τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου οι επτά (7) τουλάχιστον θα είναι αιρετοί εκπρόσωποι του Δήμου Πατρέων (εκ των οποίων δύο (2) τουλάχιστον της μειοψηφίας), ένας (1) εκπρόσωπος των εργαζομένων στην επιχείρηση όταν αυτή απασχολεί περισσότερους από 20 εργαζομένους, ένας (1) εκπρόσωπος κοινωνικού φορέα της περιοχής και τα υπόλοιπα δύο (2) δημότες ή κάτοικοι του Δήμου που διαθέτουν εμπειρία ή γνώσεις σχετικές με το αντικείμενο της επιχείρησης.

Όταν δεν προκύπτει εκπρόσωπος των εργαζομένων λόγω μη απασχόλησης προσωπικού περισσότερων των είκοσι ατόμων στην δημοτική επιχείρηση, τότε στη θέση του θα ορίζεται ένας (1) επί πλέον Δημότης.

4. ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Η διάρκεια της Επιχείρησης είναι δεκαπέντε (15) χρόνια και αρχίζει από τη δημοσίευση της κατά το Νόμο απόφασης στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

5. ΕΔΡΑ της Επιχείρησης θα είναι η πόλη Πατρέων του Νομού Αχαΐας.

6. ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ

1. Τα περιουσιακά στοιχεία που διαθέτει ο Δήμος Πατρέων στην Επιχείρηση είναι το μέρος των περιουσιακών στοιχείων της ΑΔΕΠ που παραμένουν στη ΚΔΕΠ και θα αποτιμηθούν λογιστικά βάσει έκθεσης ορκωτού λογιστή-ελεγκτή, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2166/1993.

2. Ο Δήμος δεν διαθέτει εκ νέου στην επιχείρηση χρηματικό ποσό και το κεφάλαιο της Κοινοφελούς Δημοτικής Επιχείρησης Πατρέων θα προσδιοριστεί λογιστικά από τον Ισολογισμό της 31.12.2007 της ΑΔΕΠ, αφού αφαιρεθεί το ποσό που αντιστοιχεί στο κεφάλαιο της δημιουργούμενης με απόσχιση Ανωνύμου Εταιρείας, και συνεπώς η δημιουργία του Κεφαλαίου της Επιχείρησης δεν θα βαρύνει οικονομικά ούτε τον προϋπολογισμό του Δήμου, ούτε τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

3. Οι πόροι της Επιχείρησης θα προέλθουν από:

α) Χρηματοδότηση του Δήμου με βάση το πρόγραμμα δράσης που θα υποβάλλει το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιχείρησης και θα εγκριθεί από το Δημοτικό Συμβούλιο (άρθρο 259 του Κ.Δ.Κ.).

β) Είσπραξη αποζημίωσης από τους αποδέκτες των υπηρεσιών της επιχείρησης, το ύψος της οποίας εγκρίνεται από το Δημοτικό Συμβούλιο (άρθρο 259 του Κ.Δ.Κ.).

γ) Επιχορηγήσεις εθνικών και ευρωπαϊκών προγραμμάτων στα οποία θα ενταχθεί και γενικά κάθε είδους επιχορηγήσεις.

δ) Εκμετάλλευση και αξιοποίηση της περιουσίας της.

ε) Έσοδα από την άσκηση των δραστηριοτήτων της

στ) Δάνεια και κληρονομίες, δωρεές και κάθε άλλη νόμιμη πηγή.

7. ΔΙΑΛΥΣΗ

Η Επιχείρηση διαλύεται:

α) με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου σύμφωνα με την διαδικασία που καθορίζεται στο άρθρο 262 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων.

β) όταν λήξει η διάρκεια της Επιχείρησης και

γ) περίπτωση πτώχευσης της Επιχείρησης.

Τη διάλυση της Επιχείρησης ακολουθεί η εκκαθάριση.

Εκτός από την περίπτωση της πτώχευσης, η εκκαθάριση γίνεται από εκκαθαριστές που ορίζονται από το Δημοτικό Συμβούλιο.

Στην εκκαθάριση διεκπεραιώνονται οι εκκρεμείς υποθέσεις, πληρώνονται τα χρέη της Επιχείρησης.

Το υπόλοιπο περιέρχεται στο Δήμο.

8. Η **συγκρότηση, η λειτουργία και οι αρμοδιότητες των οργάνων διοίκησης, η οργάνωση, η λειτουργία, η διαχείριση και η εποπτεία της Επιχείρησης**, διέπονται από τις σχετικές με τις κοινωφελείς δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις διατάξεις του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων.

Από την δημοσίευση της παρούσας στο οικείο ΦΕΚ δεν προκαλείται δαπάνη στον κρατικό προϋπολογισμό, ούτε στον προϋπολογισμό του Δήμου Πατρέων.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΚΔΕΠ

Όπως προαναφέρθηκε η ΚΔΕΠ αποτελεί στην ουσία τη συνέχεια της ΑΔΕΠ αφού ο νέος Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων δεν επέτρεπε τη συνέχεια της με την ίδια νομική μορφή.

Η ΚΔΕΠ ως κοινωφελής επιχείρηση απευθύνεται στους πολίτες της Πάτρας, κυρίως στους ανέργους και σε τμήματα του πληθυσμού που έχουν ανάγκη υποστήριξης, όπως οι γυναίκες και οι νέοι προκειμένου να τους δοθεί η δυνατότητα να βγούν στην αγορά εργασίας. Επίσης η ΚΔΕΠ καλείται να συνεχίσει δράσεις της ΑΔΕΠ με τις οποίες καλύπτονται κοινωνικές ανάγκες φροντίδας παιδιών και ηλικιωμένων. Στη νέα επιχείρηση μεταφέρονται δραστηριότητες της ΑΔΕΠ όπως :

- ΑΔΕΠ NET
- ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ
- ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ
- ΥΠΕΡ
- ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ
- ΔΡΑΣΕΙΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ

ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

- ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

ΝΕΩΝ ΑΤΟΜΩΝ

οι οποίες έχουν παρουσιαστεί αναλυτικά σε ανωτέρω κεφάλαια.

Η νέα επιχείρηση φιλοδοξεί οι δραστηριότητές της να καλύπτουν τις εξής κοινωνικές ανάγκες:

- Δημιουργία θέσεων απασχόλησης
- Προώθηση ίσων ευκαιριών
- Αύξηση της απασχολησιμότητας των γυναικών
- Βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών σε ηλικιωμένα και ανήμπορα άτομα
- Ανάπτυξη και βελτίωση της κοινωνικής πολιτικής και μέριμνας για τους δημότες.
- Αναβάθμιση του επιπέδου ζωής των δημοτών

Με τις δράσεις της η ΚΔΕΠ φιλοδοξεί επίσης να συμβάλλει στην τοπική ανάπτυξη και ευελπιστεί σε συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα τον οποίο και θέλει αρωγό στις προσπάθειες της προκειμένου να μειωθεί η ανεργία στην πόλη και να πολλαπλασιαστούν τα οφέλη από τις δραστηριότητες της. Η γνώση άλλωστε και η εμπειρία διαχείρισης κοινοτικών προγραμμάτων καθώς και οι υπαρκτές δομές δραστηριοτήτων οι οποίες είναι εύκολο να συνεχίσουν τη λειτουργία τους αποτελούν σημαντικά «συν» στις προσπάθειες της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ-Ν.3852/10

Πολλά ακούστηκαν και γράφτηκαν μέχρι να ψηφιστεί ο Ν.3852/2010 (ΦΕΚ 87^Α/7-6-2010) που αφορά τις συνενώσεις Δήμων και την κατάργηση των Νομαρχιών και ονομάστηκε «Καλλικράτης». Το πρόγραμμα «Καλλικράτης» αποτελεί την επόμενη μεγάλη τομή στην οργάνωση και λειτουργία καθώς και στο χωροταξικό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Το σχέδιο αυτό ουσιαστικά αποτελεί τη συνέχεια του σχεδίου «Καποδίστριας» με τη συνένωση Δήμων και Κοινοτήτων έτσι ώστε να προκύψουν μεγαλύτερες μονάδες τοπικής αυτοδιοίκησης α' βαθμού πιο εύρωστες και καλύτερα οργανωμένες. Αυτό κατά το ήμισυ. Το υπόλοιπο ήμισυ του σχεδίου αναφέρεται στο δεύτερο και τρίτο βαθμό της τοπικής αυτοδιοίκησης δηλ. στις Νομαρχίες και στις Περιφέρειες. Με βάση τις ρυθμίσεις του νομοσχεδίου όλες οι αρμοδιότητες των σημερινών περιφερειών και κυρίως ο αναπτυξιακός σχεδιασμός, η διαχείριση του ΕΣΠΑ, τα δημόσια έργα, οι συγκοινωνίες και το οδικό δίκτυο θα μεταφερθούν στις αιρετές περιφέρειες, στις οποίες θα μεταφερθούν και οι αρμοδιότητες των υφισταμένων νομαρχιών, με εξαίρεση ορισμένες αρμοδιότητες όπως ο ΟΣΚ, οι άδειες των μικρών επιχειρήσεων κ.α. τις οποίες θα αναλάβουν οι δήμοι.

Στο σχέδιο «Καλλικράτης» υπάρχουν επίσης σημαντικές ρυθμίσεις και για τις Δημοτικές Επιχειρήσεις. Σύμφωνα με μελέτες του Υπουργείου Εσωτερικών την τελευταία τριετία οι ζημιολόγες Δημοτικές Επιχειρήσεις αυξήθηκαν κατά 65% ενώ παράλληλα σε πολλές από αυτές συναντώνται μεγάλα κρούσματα διαφθοράς, κακοδιοίκησης και ρουσφετολογικών προσλήψεων, συμβασιούχων φίλων – ψηφοφόρων των Δημάρχων, με παράκαμψη του ΑΣΕΠ. Με τον «Καλλικράτη» προβλέπεται κλείσιμο - συγχωνεύσεις Δημοτικών Επιχειρήσεων και Νομικών Προσώπων των Δήμων, με ταυτόχρονη εξοικονόμηση πόρων που θα διατεθούν για την οικονομική στήριξη της διοικητικής μεταρρύθμισης. Σύμφωνα με εκτιμήσεις ο αριθμός των αναπτυξιακών επιχειρήσεων των δήμων που θα απομείνουν έως το τέλος του 2011 θα είναι περίπου 150 με 200, ενώ κάθε δήμος αναμένεται να διαθέτει μόνο μία κοινωφελή επιχείρηση. Από τις υπάρχουσες δημοτικές επιχειρήσεις εκτιμάται ότι θα απομείνουν οι μισές.

Από την πρώτη κιόλας μέρα δημοσίευσης του σχεδίου νόμου ξεκίνησαν οι διαμαρτυρίες και σε τοπικό και σε κεντρικό επίπεδο. Το θέμα μεταφοράς αρμοδιοτήτων και πόρων, ο κίνδυνος μαζικών απολύσεων εργαζομένων και η ταυτόχρονη διεξαγωγή των δημοτικών και των ευρωεκλογών αποτελούν μερικά από τα ζητήματα που επισημάνθηκαν από την ΚΕΔΚΕ και την ΕΝΑΕ.

Σε δημοσίευμα της εφημερίδας «**Ο Κόσμος του Επενδυτή**»(Αρ.Φύλ.389, Παρασκευή 30 Απριλίου- Κυριακή 2 Μαΐου 2010) αναφέρονται τα εξής:

«Σύμφωνα με το σχέδιο του Υπουργείου Εσωτερικών οι νέοι δήμοι περιορίζονται στους 333, με την πιθανότητα να φθάσουν στους 343, αν υλοποιηθούν κάποια εναλλακτικά σενάρια συνενώσεων. Οι Δημοτικές Εκλογές θα διεξάγονται μαζί με τις Ευρωεκλογές ενώ Δήμαρχοι και Περιφερειάρχες θα έχουν πενταετή θητεία. Οι 13 αιρετές περιφέρειες ταυτίζονται με τα υφιστάμενα όρια των 13 κρατικών περιφερειών, οι οποίες θα αντικατασταθούν με επτά Γενικές Διευθύνσεις . Επίσης τα 6.000 Νομικά Πρόσωπα των Δήμων θα μειωθούν σε 2.000.Για τη μετάταξη του προσωπικού υπάρχουν ειδικές διατάξεις, σύμφωνα με τις οποίες αν κριθεί αναγκαία θα λάβει υποχρεωτικό χαρακτήρα. Με βάση τα στοιχεία που ανακοινώθηκαν οι νέοι δήμοι θα έχουν ελάχιστο πληθυσμό τους 10.000 κατοίκους, πλαφόν το οποίο διαμορφώνεται στους 25.000 κατοίκους σε δήμους του λεκανοπεδίου και της Θεσσαλονίκης. Οι δημοτικοί σύμβουλοι από 16.150 που αριθμούν σήμερα θα μειωθούν στους μισούς.»

Οι επτά **Γενικές Διευθύνσεις** σύμφωνα με το ανωτέρω δημοσίευμα θα είναι οι εξής:

1. **Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής** με έδρα την Αθήνα και με όρια αυτά της περιφέρειας Αττικής.
2. **Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας-Στερεάς Ελλάδας** με έδρα τη Λάρισα που θα εκτείνεται στα όρια των περιφερειών Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας .
3. **Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου-Δυτικής Μακεδονίας** με έδρα τα Ιωάννινα που θα εκτείνεται στα όρια των περιφερειών Ηπείρου-Δυτικής Μακεδονίας .

4. **Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου -Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου** με έδρα την Πάτρα που θα εκτείνεται στα όρια των περιφερειών Πελοποννήσου -Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου.

5. **Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου** με έδρα τον Πειραιά που θα εκτείνεται στα όρια των περιφερειών Βορείου και Νοτίου Αιγαίου.

6. **Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης** με έδρα το Ηράκλειο που θα εκτείνεται στα όρια της περιφέρειας Κρήτης.

7. **Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας- Θράκης** με έδρα τη Θεσσαλονίκη που θα εκτείνεται στα όρια της περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης και Κεντρικής Μακεδονίας.

Οι νομοί καταργούνται και αυτοί που βρίσκονται στην έκταση της περιφέρειας αποτελούν περιφερειακή ενότητα.Όσον αφορά τα οικονομικά των νέων Δήμων προβλέπεται ότι τα έσοδα τους σε επίπεδο κεντρικών αυτοτελών πόρων (ΚΑΠ) θα προέρχονται αναλογικά από τις παρακάτω πηγές:

- Το 20% των συνολικών εσόδων από Φόρο Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων (ΦΕΦΝΠ)
- Το 12% των συνολικών εσόδων των ετήσιων εισπράξεων από το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ)
- Το 50 % των συνολικών εσόδων των ετήσιων εισπράξεων από το Φόρο Ακίνητης Περιουσίας (ΦΑΠ)

Σύμφωνα με το Υπουργείο Εσωτερικών τα συγκεκριμένα έσοδα θα αρχίσουν να εισρέουν στα ταμεία των Δήμων από 1^{ης} Ιανουαρίου 2011.

Ο Ν.3852/10 φέρνει πληθώρα τροποποιήσεων σε θέματα που άπτονται της οικονομικής διοίκησης και διαχείρισης των Δήμων ενώ προβλέπονται παράλληλα και οι απαραίτητες μεταβατικές διατάξεις για την ομαλή μετάβαση στα νέα δεδομένα.

Στο σχέδιο Καλλικράτης προβλέπεται και πρόγραμμα εξυγίανσης για δήμους με σοβαρά οικονομικά προβλήματα λόγω χρεών και δανείων. Με Απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών οι ΟΤΑ με τέτοια προβλήματα θα εντάσσονται σε αυτό είτε αυτοδίκαια είτε με αίτηση του ΟΤΑ. Εκτός από δήμους στο πρόγραμμα εξυγίανσης θα εντάσσονται και μεμονωμένα δημοτικά διαμερίσματα. Αυτό κρίνεται αναγκαίο

γιατί σε διαφορετική περίπτωση τα χρέη των υφιστάμενων δήμων θα συμψηφίζονται με το πλεόνασμα ή το χρέος των υπόλοιπων δήμων που συνενώνονται, με αποτέλεσμα οικονομικά εύρωστοι δήμοι να βρεθούν σε μειονεκτική θέση. Από τα παραπάνω βέβαια υπάρχει και κίνδυνος μέσα στον ίδιο ΟΤΑ να δημιουργηθούν κάτοικοι δύο ταχυτήτων αφού είναι πιθανό σε κάποιες περιπτώσεις οι κάτοικοι ενός δημοτικού διαμερίσματος να πληρώνουν ακριβότερα ανταποδοτικά τέλη σε σχέση με άλλο διαμέρισμα του ίδιου ΟΤΑ.

ΠΗΓΕΣ

ΠΕΤΑ Α.Ε.

Αιτιολογική Έκθεση Του Ν.3463/06

Εφημερίδα Καθημερινή 26-2-2006 «Η εξυγίανση των Δημοτικών Επιχειρήσεων» του Προκόπη Παυλόπουλου

Εφημερίδα Καθημερινή 6-8-2008 «Καποδίστριας 2» του Αντ.Καρκαγιάννη

Εφημερίδα Καθημερινή 10-1-2010 «Ρολά σε δεκάδες δημοτικές επιχειρήσεις» της Έλενας Καρανάτση

«Οι Δημοτικές Επιχειρήσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση».Έρευνα- Μελέτη των Γκέκα Ράλλη- Μήτσου Κατερίνας, Επιθεώρηση Οκτώβριος 2006.

«Το σύστημα διακυβέρνησης των νέων πρωτοβάθμιων ΟΤΑ».Τελική έκθεση του Ινστιτούτου Τοπικής Αυτοδιοίκησης ,Αθήνα Οκτώβριος 2008.:Ν-Κ.Χλέπας Ομάδα Μελέτης: : Ν.-Κ. Χλέπας (Συντονιστής), Δημ. Παπούλιας, Ευρ. Μπέσιλα-Βήκα, Θ. Χατζηπαντελής, Παν. Μαίστρος, Χρ. Παλαιολόγος, Θαν. Κανταρτζής, Δημ. Κατσούλης, Ι. Μουράτογλου, Αγγ. Βλάχου

Ο δικτυακός τόπος www.e-patras.gr

Η εφημερίδα Δημοτικός Κοινοτικός και Νομαρχιακός Τύπος , Αρ.Φύλλου 875, 25-6-2010

Οικονομοτεχνική Μελέτη για την ΚΔΕΠ, Στ.Καραγιάννης Μονοπρόσωπη ΕΠΕ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 252

Ορισμοί – διακρίσεις

1. Οι Δήμοι και οι Κοινότητες μπορούν να συνιστούν ή να συμμετέχουν σε επιχειρήσεις, οι οποίες καλούνται επιχειρήσεις Ο.Τ.Α., σύμφωνα με τις παρακάτω ειδικότερες ρυθμίσεις. Οι επιτρεπόμενες μορφές των επιχειρήσεων αυτών είναι οι εξής:

α. Δημοτικές ή κοινοτικές κοινωφελείς επιχειρήσεις.

β. Ανώνυμες εταιρείες Ο.Τ.Α..

2. Δήμος ή Κοινότητα μπορεί να συνιστά δημοτικές ή κοινοτικές κοινωφελείς επιχειρήσεις, οι οποίες έχουν ως αντικείμενο την ανάπτυξη δραστηριοτήτων, συναφών με αντίστοιχου περιεχομένου αρμοδιότητες αυτών, σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 254 παράγραφος 1.

3. Οι ανώνυμες εταιρείες Ο.Τ.Α. συνιστώνται είτε μόνον από έναν ή περισσότερους Δήμους ή Κοινότητες είτε με Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις ή και άλλους φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή τρίτους, σύμφωνα με τις παρακάτω διακρίσεις. Οι εταιρείες αυτές λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920.

α. Οι ανώνυμες εταιρείες που συνιστώνται από περισσότερους Δήμους ή Κοινότητες είτε με Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις ή και άλλους φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης θεωρούνται επιχειρήσεις Ο.Τ.Α., εφόσον τα νομικά αυτά πρόσωπα διαθέτουν την πλειοψηφία του εταιρικού κεφαλαίου. Το υπόλοιπο εταιρικό κεφάλαιο μπορεί να κατέχεται από άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Στην εταιρεία της μορφής αυτής είναι δυνατή η συμμετοχή του Δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ..

β. Οι ανώνυμες εταιρείες, στο εταιρικό κεφάλαιο των οποίων συμμετέχουν μόνον Ο.Τ.Α. α΄ και β΄ βαθμού ή και άλλοι φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και έχουν

ως αποκλειστικό αντικείμενο την επιστημονική και τεχνική υποστήριξη των Ο.Τ.Α. και των ενώσεών τους ή και της αποκεντρωμένης κρατικής διοίκησης, την προώθηση της επιχειρηματικής, οικονομικής και γενικότερα βιώσιμης ανάπτυξης του Δήμου ή της Κοινότητας, καθώς και την ανάπτυξη δραστηριοτήτων προστασίας του περιβάλλοντος, τη συμμετοχή τους σε αντίστοιχα προγράμματα ή την εφαρμογή σχετικών πολιτικών σε διαδημοτικό ή σε ευρύτερο γεωγραφικό χώρο, αποτελούν αναπτυξιακές ανώνυμες εταιρείες Ο.Τ.Α..

Στην ανώνυμη εταιρεία αυτής της μορφής είναι δυνατή η συμμετοχή και φορέων του δημόσιου τομέα, συνεταιρισμών και ενώσεων αυτών, επιστημονικών φορέων, επιμελητηρίων, φορέων συλλογικών κοινωνικών ή οικονομικών συμφερόντων, καθώς και τραπεζών και πιστωτικών ιδρυμάτων. Στην περίπτωση αυτή οι Ο.Τ.Α. και οι λοιποί φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης κατέχουν την πλειοψηφία του εταιρικού κεφαλαίου.

γ. Για την αξιοποίηση της ακίνητης δημοτικής ή κοινοτικής περιουσίας ή την εκμετάλλευση κοινόχρηστων χώρων είναι δυνατή η σύσταση ανώνυμης εταιρείας μόνον από έναν Δήμο ή μία Κοινότητα, η οποία καλείται δημοτική ή κοινοτική ανώνυμη εταιρεία.

4. Επιχειρήσεις Ο.Τ.Α. που συνιστώνται βάσει ειδικών διατάξεων νόμου, οι οποίες διέπουν την οργάνωση και λειτουργία τους, αποτελούν αντίστοιχες επιχειρήσεις Ο.Τ.Α. ειδικού σκοπού.

5. Οι επιχειρήσεις των προηγούμενων παραγράφων αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου.

6. Οι Δήμοι και οι Κοινότητες δεν επιτρέπεται να συνιστούν ή συμμετέχουν σε καμία άλλη εταιρεία ή κοινοπραξία οποιασδήποτε μορφής, πέραν αυτών που περιλαμβάνονται στο παρόν άρθρο. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει για τη συμμετοχή τους σε ανώνυμη εταιρεία, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 265 παρ. 2 του παρόντος, ή σε άλλα εταιρικά σχήματα, τα οποία ειδικοί κανόνες προβλέπουν για την εφαρμογή εθνικών ή κοινοτικών προγραμμάτων.

7. Ιδρύματα και λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου των Δήμων και Κοινοτήτων δεν επιτρέπεται να συνιστούν ή να συμμετέχουν σε οποιασδήποτε μορφής επιχείρηση Ο.Τ.Α..

8. Η ευθύνη Δήμου ή Κοινότητας που συμμετέχει σε επιχείρηση Ο.Τ.Α. περιορίζεται κατά το τμήμα της συμμετοχής του στο κεφάλαιο της επιχείρησης.

9. Ως φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης του παρόντος μέρους νοούνται η Κ.Ε.Δ.Κ.Ε., η Ε.Ν.Α.Ε., οι Τοπικές Ενώσεις Δήμων και Κοινοτήτων, οι Σύνδεσμοι και οι ανώνυμες εταιρείες Ο.Τ.Α..

Άρθρο 253

Κανόνες σύστασης

1. Η σύσταση ή η συμμετοχή σε επιχείρηση οποιασδήποτε μορφής γίνεται μετά από απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του. Στην απόφαση αυτή καθορίζονται η επωνυμία, η κατηγορία, ο σκοπός, η διάρκεια, η έδρα της επιχείρησης, το κεφάλαιο, η διοίκηση, οι πόροι και κάθε άλλο στοιχείο αναγκαίο κατά την κρίση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου.

2. Της ανωτέρω αποφάσεως προηγείται η εκπόνηση σχετικής οικονομοτεχνικής μελέτης βιωσιμότητας. Η ίδια υποχρέωση υφίσταται και σε κάθε περίπτωση αύξησης του κεφαλαίου ή της εισφοράς του Ο.Τ.Α. στην επιχείρηση.

3. Η εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων που εισφέρονται από Δήμο ή Κοινότητα σε επιχείρηση Ο.Τ.Α. ενεργείται από την επιτροπή του άρθρου 9 του κ.ν. 2190/1920, όπως ισχύει. Οι εκθέσεις εκτίμησης δημοσιεύονται στο Τεύχος Β΄ της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως.

4. Στις αποφάσεις των Ο.Τ.Α. ή των φορέων Τοπικής Αυτοδιοίκησης για τη σύσταση ή συμμετοχή σε επιχείρηση Ο.Τ.Α. περιλαμβάνεται η ειδικότερη κατηγορία επιχείρησης, στην οποία αυτή εντάσσεται, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 252. Η αναφορά της ιδιαίτερης κατηγορίας επιχείρησης γίνεται υποχρεωτικά και στο καταστατικό αυτής, καθώς επίσης και σε όλα τα έγγραφα που η επιχείρηση απευθύνει προς τρίτους.

5. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, μετά από γνώμη της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε., είναι δυνατόν να καθορίζονται ειδικότεροι όροι ή προϋποθέσεις που αφορούν το περιεχόμενο της αποφάσεως του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου για σύσταση ή για συμμετοχή σε επιχείρηση, τα

αναγκαία στοιχεία της οικονομοτεχνικής μελέτης, η διαδικασία ελέγχου αυτής, καθώς και κάθε άλλο ειδικό ζήτημα αναγκαίο για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

ΤΜΗΜΑ Α΄

ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Άρθρο 254

Σύσταση

1. Δήμος ή Κοινότητα μπορεί να συστήσει δημοτική ή κοινοτική κοινωφελή επιχείρηση με σκοπό την οργάνωση λειτουργιών ή δραστηριοτήτων και την παροχή υπηρεσιών συναφών ή συνδεδεμένων με τις αρμοδιότητές τους, που αναφέρονται στους τομείς της κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης, της παιδείας, του πολιτισμού, του αθλητισμού και του περιβάλλοντος, με εξαίρεση την καθαριότητα των κοινόχρηστων χώρων και την αποκομιδή των απορριμμάτων, τη δημιουργία και συντήρηση πρασίνου και τη λειτουργία κοιμητηρίων και κέντρων αποτέφρωσης νεκρών.

Σκοπός των ανωτέρω επιχειρήσεων μπορεί να είναι επίσης η οργάνωση δημοτικής συγκοινωνίας, καθώς και η εκπόνηση και εφαρμογή προγραμμάτων έρευνας και τεχνολογίας για την ανάπτυξη της περιοχής τους.

2. Είναι δυνατή από την κοινωφελή επιχείρηση η παράλληλη επιδίωξη περισσότερων σκοπών, κατά τα ανωτέρω, οι οποίοι είναι μεταξύ τους συναφείς και σε κάθε περίπτωση δεν έχουν εμπορικό ή βιομηχανικό χαρακτήρα. Δεν επιτρέπεται η συμμετοχή κοινωφελούς επιχείρησης σε άλλες επιχειρήσεις Ο.Τ.Α..

3. Αντικείμενο δραστηριότητας της κοινωφελούς επιχείρησης δεν μπορούν να αποτελέσουν, καθ' οιανδήποτε μορφή, οι παραχωρηθείσες στους Ο.Τ.Α. κρατικές αρμοδιότητες, όπως αυτές περιγράφονται στο άρθρο 75 παρ. Η του παρόντος.

4. Η σύσταση κοινωφελούς επιχείρησης γίνεται με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου και πράξη του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η πράξη του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία της απόφασης του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου και αποτελεί το καταστατικό της επιχείρησης και σε περίπτωση σύστασης εμπραγμάτων δικαιωμάτων, μεταγραφτέο τίτλο στο υποθηκοφυλακείο.

Άρθρο 255

Διοίκηση

1. Οι κοινωφελείς επιχειρήσεις διοικούνται από διοικητικό συμβούλιο, αποτελούμενο από επτά (7) έως έντεκα (11) μέλη, τα οποία ορίζονται μαζί με τους αναπληρωτές τους από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο. Από τα μέλη αυτά τουλάχιστον τρεις (3) είναι αιρετοί εκπρόσωποι του Δήμου ή της Κοινότητας, ένας (1) είναι εκπρόσωπος των εργαζομένων στην επιχείρηση, αν αυτή απασχολεί περισσότερους από είκοσι (20) εργαζόμενους, υποδεικνυόμενος από τη γενική συνέλευση αυτών, και ένας (1) είναι εκπρόσωπος κοινωνικού φορέα της περιοχής. Τα υπόλοιπα μέλη είναι δημότες ή κάτοικοι του Δήμου ή της Κοινότητας που έχουν πείρα ή γνώσεις σχετικές με το αντικείμενο της επιχείρησης. Στην περίπτωση των αιρετών μελών τουλάχιστον ένα μέλος εξ αυτών προέρχεται από τη μειοψηφία.

2. Η θητεία του διοικητικού συμβουλίου ακολουθεί τη θητεία του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, εκτός αν στην πράξη σύστασης της επιχείρησης προβλέπεται μικρότερη θητεία. Σε κάθε περίπτωση η θητεία του λήγει το αργότερο τρεις (3) μήνες μετά την εγκατάσταση του νέου δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου.

3. Μέλη του διοικητικού συμβουλίου είναι δυνατόν να αντικατασταθούν κατά τη διάρκεια της θητείας τους, με αιτιολογημένη απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου που τα όρισε, η οποία λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του. Για την αντικατάσταση του εκπροσώπου των

εργαζομένων και του κοινωνικού φορέα της περιοχής απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του οργάνου που τους πρότεινε.

4. Το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο ορίζει από τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου τον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρό του. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της επιχείρησης προσλαμβάνεται διευθυντής μετά από σχετική προκήρυξη. Στον κανονισμό προσωπικού καθορίζονται τα προσόντα που πρέπει να έχει ο διευθυντής της επιχείρησης. Ως διευθυντής δεν μπορεί να ορισθεί μέλος του διοικητικού συμβουλίου της επιχείρησης ή του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου.

5. Στον πρόεδρο ή στον αντιπρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου, ανάλογα με τις υπηρεσίες που παρέχει στην επιχείρηση, μπορεί να καταβάλλεται αποζημίωση, η οποία ορίζεται με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου ύστερα από πρόταση του διοικητικού συμβουλίου της επιχείρησης. Με την ίδια διαδικασία μπορεί να καταβάλλεται αποζημίωση στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του. Για τον καθορισμό των αποζημιώσεων της παραγράφου αυτής λαμβάνεται οπωσδήποτε υπόψη η οικονομική κατάσταση της επιχείρησης κατά την προηγούμενη διαχειριστική περίοδο.

Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, η οποία εκδίδεται μετά από γνώμη της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε., καθορίζονται τα ανώτερα χρηματικά όρια των ως άνω αποζημιώσεων.

Άρθρο 256

Έγκριση αποφάσεων

1. Οι αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου της επιχείρησης εγκρίνονται από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο, αν αυτές αφορούν:

α) Την ψήφιση του προϋπολογισμού, του ισολογισμού και της έκθεσης πεπραγμένων.

β) Την αγορά ή εκποίηση ακινήτων ή την επιβάρυνση αυτών με εμπράγματο δικαίωμα.

γ) Τη διάθεση των καθαρών κερδών ή τη διενέργεια επενδύσεων.

δ) Την αύξηση του κεφαλαίου της επιχείρησης.

ε) Τη συγχώνευση ή τη λύση της επιχείρησης.

στ) Τη σύναψη δανείων και

ζ) Την έγκριση των κανονισμών του επομένου άρθρου.

2. Για τη νόμιμη λήψη ή έγκριση των ανωτέρω αποφάσεων απαιτείται η πλειοψηφία του συνόλου των μελών του αντίστοιχου συμβουλίου.

3. Η έγκριση παρέχεται μέσα σε ένα (1) μήνα από τότε που κοινοποιήθηκε η απόφαση στο δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο. Αν περάσει άπρακτη η προθεσμία αυτή, θεωρείται ότι η απόφαση του διοικητικού συμβουλίου έχει εγκριθεί.

Άρθρο 257

Κανονισμοί – Συμβάσεις

1. Το διοικητικό συμβούλιο της επιχείρησης συντάσσει υποχρεωτικά τους ακόλουθους κανονισμούς:

α. Εσωτερικό κανονισμό υπηρεσιών, με τον οποίο καθορίζονται η οργάνωση, η διάρθρωση και οι αρμοδιότητες των υπηρεσιών της επιχείρησης, οι θέσεις του προσωπικού κατά ειδικότητα, καθώς και το ανώτατο όριο αυτού.

β. Κανονισμό προσωπικού, ο οποίος καθορίζει την υπηρεσιακή κατάσταση αυτού, τα προσόντα πρόσληψης, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις, καθώς και τις πειθαρχικές του ευθύνες.

γ. Κανονισμό οικονομικής διαχείρισης.

Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της επιχείρησης μπορεί να συντάσσονται και άλλοι κανονισμοί, οι οποίοι κρίνονται απαραίτητοι για τη λειτουργία αυτής.

2. Η σύναψη συμβάσεων ανάθεσης των έργων, υπηρεσιών, μελετών και προμηθειών των κοινωφελών επιχειρήσεων, καθώς και η σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου διενεργείται σύμφωνα με τις αντίστοιχες ρυθμίσεις που ισχύουν για τους Ο.Τ.Α..

Το διοικητικό συμβούλιο μπορεί να συντάσσει αντίστοιχους κανονισμούς στο πλαίσιο των ανωτέρω κανόνων.

Άρθρο 258

Προσωπικό

1. Το προσωπικό των κοινωφελών επιχειρήσεων συνδέεται με αυτές με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου και προσλαμβάνεται με βάση τις αντίστοιχες διατάξεις που ισχύουν για την πρόσληψη του προσωπικού των Ο.Τ.Α. με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου.

2. Είναι δυνατή, μετά από σχετική αίτηση, η απόσπαση υπαλλήλων Ο.Τ.Α. προς κοινωφελή επιχείρησή του για δύο (2) έτη, που μπορούν να παραταθούν για ισόχρονο διάστημα, εφόσον η σχετική ανάγκη θεμελιώνεται επαρκώς. Η απόσπαση διενεργείται με απόφαση του δημάρχου ή του προέδρου της Κοινότητας κατόπιν σχετικού αιτήματος του διοικητικού συμβουλίου της επιχείρησης.

3. Ομοίως, είναι δυνατή η απόσπαση υπαλλήλων, υπό τους αυτούς χρονικούς περιορισμούς της προηγούμενης παραγράφου, από μία κοινωφελή επιχείρηση προς άλλη κοινωφελή επιχείρηση του ίδιου Ο.Τ.Α., καθώς και προς δημοτική ή κοινοτική ανώνυμη εταιρεία του άρθρου 266, με απόφαση των οικείων διοικητικών συμβουλίων και έγκριση του δημάρχου ή προέδρου της Κοινότητας.

4. Οι αποδοχές των αποσπασμένων υπαλλήλων καταβάλλονται από την επιχείρηση προς την οποία γίνεται η απόσπαση.

ΤΜΗΜΑ Β΄

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Άρθρο 259

Χρηματοδότηση

1. Η κοινωφελής επιχείρηση είναι δυνατόν να χρηματοδοτείται από τον οικείο Ο.Τ.Α. για τις δραστηριότητες και τις παρεχόμενες από αυτήν υπηρεσίες, μετά από σχετική απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του. Προϋπόθεση προς τούτο

αποτελεί η κατάθεση από την επιχείρηση διεισδυτικού προγράμματος δράσης αυτής, στο οποίο οπωσδήποτε αναφέρονται οι δραστηριότητες και οι υπηρεσίες, η οικονομική δαπάνη αυτών και η ενδεχόμενη χρηματοδότησή τους από τυχόν τέλη της παραγράφου 3 ή άλλους πόρους, καθώς και οι ειδικότεροι όροι άσκησης της.

Τα στοιχεία του προηγούμενου εδαφίου, καθώς και εκείνα που συναφώς προκρίνουν ο Ο.Τ.Α. και η κοινωφελής επιχείρηση, μεταξύ των οποίων οπωσδήποτε τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μερών, καθώς και ρήτρες σε περίπτωση παραβάσεως συμφωνηθέντων όρων, αποτελούν το περιεχόμενο συμβάσεως, η οποία συνάπτεται μεταξύ τους.

2. Για τη χρηματοδότηση της προηγούμενης παραγράφου ισχύουν οι διατάξεις του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν. 2859/2000, ΦΕΚ 248 Α'), όπως ισχύει και δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθεί από την επιχείρηση για άλλους σκοπούς, εκτός αυτών που αναφέρονται στο πρόγραμμα δράσης, ούτε να αποτελέσει αντικείμενο χρηματοδότησης προς άλλη επιχείρηση Ο.Τ.Α..

3. Εφόσον η δραστηριότητα της επιχείρησης συνδέεται με την παροχή υπηρεσιών, είναι δυνατή, με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου αυτής, η είσπραξη εύλογης αποζημίωσης από τους αποδέκτες αυτών για κάλυψη μέρους του κόστους των προσφερόμενων υπηρεσιών. Η σχετική απόφαση υπόκειται στην προηγούμενη έγκριση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του.

4. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε., μπορεί να προσδιορίζονται τα βασικά στοιχεία που περιέχει το πρόγραμμα δράσης αυτού του άρθρου, ο τρόπος καθορισμού του ύψους της χρηματοδότησης, οι προϋποθέσεις αναθεώρησής του και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού.

5. Αύξηση κεφαλαίου κοινωφελούς επιχείρησης δεν επιτρέπεται πριν την πάροδο τετραετίας από τη σύστασή της. Το κεφάλαιο που προέρχεται από αύξηση κεφαλαίου αφορά μόνον σε επενδυτικό πρόγραμμα ή σε επέκταση των σκοπών της επιχείρησης, αποκλεισμένης απολύτως της χρησιμοποίησής του για την κάλυψη λειτουργικών δαπανών της.

6. Ο οικείος Ο.Τ.Α. με απόφαση του συμβουλίου του είναι δυνατόν να παραχωρεί χωρίς αντάλλαγμα προς την επιχείρηση, εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο για την επιτέλεση των σκοπών της, τη χρήση εγκαταστάσεων, εξοπλισμού ή άλλων μέσων. Η για ορισμένο χρόνο περαιτέρω παραχώρηση αυτών προς άλλη κοινωφελή επιχείρηση του ιδίου Ο.Τ.Α. επιτρέπεται, αν τούτο εγκρίνεται από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο και εφόσον η τελευταία αναλαμβάνει τις δαπάνες συντήρησής τους.

7. Οι κοινωφελείς επιχειρήσεις μπορούν να συμμετέχουν σε προγραμματικές συμβάσεις.

Άρθρο 260

Διαχείριση

1. Η διαχείριση των κοινωφελών επιχειρήσεων γίνεται σύμφωνα με ιδιαίτερο προϋπολογισμό εσόδων και εξόδων και είναι ανεξάρτητη από την υπόλοιπη δημοτική ή κοινοτική διαχείριση.

2. Το οικονομικό έτος της διαχείρισης των επιχειρήσεων συμπίπτει με το ημερολογιακό έτος.

3. Η έγκριση του προϋπολογισμού της επιχειρήσεως από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο, λαμβάνει χώρα το αργότερο εντός μηνός από την ψήφιση του προϋπολογισμού του οικείου Ο.Τ.Α..

4. Έως το τέλος Απριλίου του επόμενου της διαχειριστικής περιόδου έτους το διοικητικό συμβούλιο της επιχείρησης υποβάλλει στο δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο τον ισολογισμό και τα αποτελέσματα χρήσεως μαζί με σχετική έκθεση των ελεγκτών του άρθρου 261, καθώς και έκθεση του διοικητικού συμβουλίου της επιχείρησης, ότι τηρήθηκαν οι σχετικές προβλέψεις της νομοθεσίας και των κανονισμών της επιχείρησης. Στις ως άνω εκθέσεις περιλαμβάνεται ειδική αναφορά σχετικά με την εκτέλεση του προγράμματος δράσης του άρθρου 259 του παρόντος. Το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο, μέσα σε δύο (2) μήνες από την υποβολή, αποφασίζει με πράξη του για την έγκριση ή μη του ισολογισμού, διατυπώνοντας σχετικά και τις παρατηρήσεις του επ' αυτού.

5. Ο Δήμος ή η Κοινότητα δεν ευθύνεται για οφειλές ή οποιεσδήποτε υποχρεώσεις έχει αναλάβει η επιχείρηση έναντι τρίτων.

6. Οι κοινωφελείς επιχειρήσεις έχουν την υποχρέωση τήρησης βιβλίων του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων Γ' κατηγορίας κατά την ισχύουσα νομοθεσία.

7. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της επιχείρησης, που εγκρίνεται από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο, τα καθαρά κέρδη που προκύπτουν από τη διαχείριση, μετά την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων, την αφαίρεση των αποσβέσεων και τη δημιουργία του απαραίτητου αποθεματικού, μπορεί να διατίθενται για τη βελτίωση ή την επέκταση των εγκαταστάσεων της επιχείρησης ή να διατίθενται στο Δήμο ή στην Κοινότητα για την εκτέλεση κοινωφελών έργων.

Μετά από απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου η εκτέλεση των κοινωφελών έργων της προηγούμενης παραγράφου μπορεί να γίνει από την ίδια την επιχείρηση, για λογαριασμό του Δήμου ή της Κοινότητας ή να διατεθούν τα καθαρά κέρδη της επιχείρησης για την παροχή υπηρεσιών προς το Δήμο ή την Κοινότητα ή την παροχή υπηρεσιών προς τους δημότες.

8. Με την ίδια διαδικασία το διοικητικό συμβούλιο της επιχείρησης, εκτιμώντας τους στόχους, την αποδοτικότητα και την παραγωγικότητά της, μπορεί να κρατήσει μέχρι δώδεκα τοις εκατό (12%) από τα καθαρά κέρδη, σε ιδιαίτερο λογαριασμό για την παροχή κινήτρων στους εργαζόμενους, με τη μορφή πρόσθετης αμοιβής. Τα κριτήρια και η διαδικασία καταβολής των αμοιβών αυτών και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται στον κανονισμό προσωπικού της επιχείρησης.

Άρθρο 261

Διαχειριστικός έλεγχος

1. Ο τακτικός διαχειριστικός έλεγχος των επιχειρήσεων γίνεται από δύο ελεγκτές, που επιλέγονται και διορίζονται από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο στην αρχή κάθε οικονομικού έτους. Με την ίδια απόφαση ορίζεται και η αμοιβή τους. Ως ελεγκτές ορίζονται ορκωτοί ελεγκτές ή πρόσωπα που έχουν το δικαίωμα να οριστούν ελεγκτές σε ανώνυμη εταιρεία. Ο ορισμός ορκωτών ελεγκτών είναι υποχρεωτικός στον έλεγχο επιχείρησης που έχει ετήσιο κύκλο εργασιών μεγαλύτερο από ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες (1.500.000 €) ευρώ.

2. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, μπορεί να διενεργείται έκτακτος διαχειριστικός έλεγχος της επιχείρησης από ελεγκτές της προηγούμενης παραγράφου που ορίζονται από τον ίδιο. Με την ίδια απόφαση ορίζεται και το ύψος της αμοιβής τους, η οποία βαρύνει την επιχείρηση. Έκτακτος διαχειριστικός έλεγχος μπορεί επίσης να διενεργείται από ελεγκτές της προηγούμενης παραγράφου με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου. Σε κάθε περίπτωση μπορεί να διενεργείται έκτακτος διαχειριστικός έλεγχος και από Οικονομικούς Επιθεωρητές του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών μετά από αίτημα του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης ή του οικείου Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας.

3. Για την ευθύνη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της επιχείρησης εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 περί ανωνύμων εταιρειών.

4. Σοβαρή παράβαση των καθηκόντων εκ μέρους των αιρετών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι δυνατόν να συνιστά και πειθαρχικό αδίκημα κατά τις διατάξεις του άρθρου 142 του παρόντος.

ΤΜΗΜΑ Γ΄

ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

Άρθρο 262

Λύση

1. Δημοτική ή κοινοτική κοινωφελής επιχείρηση μπορεί να λυθεί πριν την πάροδο της διάρκειάς της με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του και πράξη του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την ίδια διαδικασία λύεται η επιχείρηση υποχρεωτικά, εάν καταστεί ανενεργός για χρονικό διάστημα άνω των δύο (2) ετών.

2. Τη λύση της επιχείρησης ακολουθεί η εκκαθάριση αυτής. Μετά την εκκαθάριση της επιχείρησης, όσα περιουσιακά στοιχεία απομένουν περιέρχονται στο Δήμο ή την Κοινότητα που την είχε συστήσει.

3. Η εκκαθάριση γίνεται μόνον από ορκωτούς ελεγκτές που ορίζονται από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο.

Άρθρο 263

Συγχώνευση

1. Δύο ή περισσότερες κοινωφελείς επιχειρήσεις του ίδιου Δήμου ή Κοινότητας είναι δυνατόν να συγχωνευθούν με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του.

2. Με την απόφαση της προηγούμενης παραγράφου, η οποία λαμβάνεται μετά από εκτίμηση του ενεργητικού και παθητικού της περιουσίας των συγχωνευόμενων επιχειρήσεων, σύμφωνα με το άρθρο 9 του κ.ν. 2190/1920, και την εκπόνηση σχετικής οικονομοτεχνικής μελέτης, λύονται χωρίς εκκαθάριση οι συγχωνευόμενες επιχειρήσεις και συστήνεται νέα κοινωφελής επιχείρηση. Η απόφαση αυτή περιέχει τα στοιχεία του άρθρου 253 παράγραφος 1 και δημοσιεύεται κατά τον τρόπο που ορίζεται στην παράγραφο 4 του άρθρου 254.

3. Από τη σύστασή της η νέα επιχείρηση υπεισέρχεται αυτοδικαίως, ως καθολικός διάδοχος, στα δικαιώματα και στις υποχρεώσεις των καταργούμενων επιχειρήσεων.

4. Για τη μεταβίβαση ή εισφορά των περιουσιακών στοιχείων των συγχωνευόμενων επιχειρήσεων, για κάθε πράξη ή συμφωνία που αφορά εισφορά ή μεταβίβαση στοιχείων παθητικού ή ενεργητικού ή άλλων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων και κάθε εμπράγματος ή ενοχικού δικαιώματος, καθώς και για κάθε άλλη συμφωνία ή πράξη που αφορά τη σύσταση της νέας επιχείρησης ισχύουν οι απαλλαγές του ν. 2166/1993 (ΦΕΚ 137 Α΄, 24.8.1993).

5. Το προσωπικό με σχέση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου των επιχειρήσεων που συγχωνεύθηκαν μεταφέρεται σε αντίστοιχες θέσεις της νέας επιχείρησης.

Πλεονάζον προσωπικό απολύεται με απόφαση του οικείου δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου μετά από πρόταση του διοικητικού συμβουλίου της νέας επιχείρησης. Η αποζημίωση του απολυόμενου προσωπικού βαρύνει τον οικείο Ο.Τ.Α..

ΤΕΛΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

Άρθρο 264

Εξουσιοδοτήσεις – Ανάλογη εφαρμογή διατάξεων

Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης καθορίζονται:

α) Τα κωλύματα και τα ασυμβίβαστα για τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, τα σχετικά με τη διαδικασία διορισμού, τη θητεία και την αντικατάστασή τους.

β) Τα θέματα που αφορούν τη σύγκληση και λειτουργία του διοικητικού συμβουλίου της επιχείρησης, την απαρτία και τον τρόπο λήψης των αποφάσεων και τις αρμοδιότητες του διοικητικού συμβουλίου, του προέδρου και του διευθυντή της επιχείρησης.

γ) Τα σχετικά με τη συγχώνευση, λύση και εκκαθάριση της επιχείρησης.

δ) Ειδικότερα θέματα σχετικά με τη διαχείριση ή το διαχειριστικό έλεγχο, καθώς και κάθε ειδικό θέμα, σχετικό με την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 254 έως 263.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ Ο.Τ.Α.

Άρθρο 265

Σύσταση – Λειτουργία

1. Δήμοι ή Κοινότητες, μόνοι ή με Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις ή και άλλους φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή τρίτους, δύνανται να συνιστούν ανώνυμες εταιρείες, οι οποίες λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις της εμπορικής και φορολογικής νομοθεσίας και τις ειδικότερες ρυθμίσεις των επόμενων παραγράφων.

α. Οι Δήμοι, οι Κοινότητες, οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και οι λοιποί φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης διατηρούν πάντοτε κοινές μη προνομιούχες μετοχές, που αντιπροσωπεύουν αθροιστικά την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου. Κατά το υπόλοιπο μπορεί να συμμετέχουν το Δημόσιο και φυσικά ή νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου.

β. Όλες οι μετοχές είναι ονομαστικές και δεν εισάγονται στο Χρηματιστήριο Αξιών. Οι κοινές μετοχές είναι δεσμευμένες ονομαστικές, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 7 του άρθρου 3 του κ.ν. 2190/1920, και οι προνομιούχες χωρίς δικαίωμα ψήφου.

γ. Αν η επιχείρηση λυθεί, οι Ο.Τ.Α. που συμμετέχουν σε αυτή έχουν δικαίωμα προτίμησης για την αγορά της εκποιούμενης περιουσίας.

2. Οι Δήμοι και οι Κοινότητες επιτρέπεται να συμμετέχουν σε άλλες ανώνυμες εταιρείες πέραν αυτών του παρόντος άρθρου. Προς τούτο απαιτείται απόφαση του οικείου συμβουλίου με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του. Οι Δήμοι και οι Κοινότητες και οι ανώνυμες εταιρίες της παραγράφου 1 δεν επιτρέπεται να συμμετέχουν σε ποδοσφαιρικές, τραπεζικές και ασφαλιστικές ανώνυμες εταιρίες.

3. Οι ανώνυμες εταιρείες Ο.Τ.Α. της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου δεν επιχορηγούνται άμεσα ή έμμεσα από Ο.Τ.Α.. Κατ' εξαίρεση, είναι επιτρεπτή η επιχορήγηση από Ο.Τ.Α. νησιωτικών περιοχών ανώνυμης εταιρείας ή ναυτικής εταιρείας του ν. 959/1979, που αυτοί έχουν συστήσει ή συμμετέχουν κατά πλειοψηφία στο εταιρικό τους κεφάλαιο για τη διεξαγωγή θαλάσσιων συγκοινωνιών

και μεταφορών, καθώς επίσης και στις περιπτώσεις για τις οποίες υφίσταται ειδική νομοθετική ρύθμιση.

4. Οι ανώνυμες εταιρείες Ο.Τ.Α., με εξαίρεση τις αναπτυξιακές ανώνυμες εταιρείες, δεν συμμετέχουν σε προγραμματικές συμβάσεις.

5. Δεν επιτρέπεται η μεταβίβαση ή η σύσταση εμπράγματος βάρους επί ακίνητης περιουσίας που έχει εισφερθεί από Δήμο ή Κοινότητα σε ανώνυμη εταιρεία, την οποία έχει συστήσει ή στην οποία συμμετέχει για την εξυπηρέτηση του καταστατικού της σκοπού, χωρίς την προηγούμενη έγκριση του οικείου δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου.

6. Το προσωπικό των ανωνύμων εταιρειών Ο.Τ.Α. προσλαμβάνεται σύμφωνα με τις ρυθμίσεις προεδρικού διατάγματος, το οποίο εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και μετά από γνώμη της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε., η οποία παρέχεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) μηνός αφότου ζητηθεί.

7. Η σύναψη συμβάσεων ανάθεσης έργων, προμηθειών, μελετών και υπηρεσιών από τις ανώνυμες εταιρείες Ο.Τ.Α. διενεργείται βάσει κανονισμού, ο οποίος καταρτίζεται από το διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας. Σε αυτόν περιλαμβάνονται ρυθμίσεις σχετικές με τα αρμόδια όργανα της εταιρείας, τις προϋποθέσεις και τους όρους ανάθεσης ανάλογα με την εφαρμοζόμενη διαδικασία (ανοικτός, κλειστός διαγωνισμός, ανάθεση με διαπραγμάτευση) και τα κριτήρια και τη διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής, ούτως ώστε να εξασφαλίζονται οι αρχές της διαφάνειας και αντικειμενικότητας, όπως αυτές συνάγονται από την ισχύουσα νομοθεσία.

Για τις αναθέσεις της παραγράφου αυτής, των οποίων ο προϋπολογισμός υπερβαίνει τα όρια που προβλέπουν οι αντίστοιχες ευρωπαϊκές οδηγίες, εφαρμόζονται οι διατάξεις αυτών.

8. Οι ανώνυμες εταιρείες Ο.Τ.Α. συγχωνεύονται, διασπώνται ή λύνονται σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του κ.ν. 2190/1920, όπως ισχύει.

Λύονται υποχρεωτικώς, αν για τρεις συνεχείς εταιρικές χρήσεις μετά διετία από την ίδρυσή τους είναι ζημιογόνες ή, αν για ισάριθμες φορές εντός δεκαετίας τα ίδια αυτών κεφάλαια, όπως προσδιορίζονται στο υπόδειγμα ισολογισμού που

προβλέπεται από το άρθρο 42γ του κ.ν. 2190/1920, όπως ισχύει, γίνουν κατώτερα του πενήντα τοις εκατό (50%) του μετοχικού κεφαλαίου.

Στην περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 47 του κ.ν. 2190/1920, τυχόν αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου που καταβάλλεται από τους Ο.Τ.Α. δεν μπορεί να υπερβαίνει ποσοστό μεγαλύτερο του ενός δευτέρου (1/2) αυτού.

Άρθρο 266

Δημοτικές και κοινοτικές ανώνυμες εταιρείες

1. Για την αξιοποίηση της δημοτικής ή κοινοτικής ακίνητης περιουσίας ή για την εκμετάλλευση κοινόχρηστων χώρων είναι δυνατή η σύσταση ανώνυμης εταιρείας μόνο από ένα Δήμο ή μία Κοινότητα, οι οποίοι και εισφέρουν το σύνολο του εταιρικού κεφαλαίου.

2. Οι δημοτικές ή κοινοτικές ανώνυμες εταιρείες διοικούνται από διοικητικό συμβούλιο, τα μέλη του οποίου μαζί με τους αναπληρωτές τους ορίζονται από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο. Τα οριζόμενα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, που είναι αιρετοί εκπρόσωποι του Δήμου ή της Κοινότητας, δεν πρέπει να υπερβαίνουν το ένα τρίτο (1/3) του συνολικού αριθμού των μελών του διοικητικού συμβουλίου, εκ των οποίων τουλάχιστον ένα εξ αυτών προέρχεται από τη μειοψηφία.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της εταιρείας δεν μπορεί να είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου προερχόμενο από τους αιρετούς εκπροσώπους του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου. Για την πρόσληψη Γενικού Διευθυντή, εφόσον δεν έχει ορισθεί Διευθύνων Σύμβουλος, ισχύουν κατ' αναλογία οι ρυθμίσεις του άρθρου 255 παράγραφος 4 του παρόντος.

3. Στην εταιρεία αυτής της μορφής είναι δυνατή η συμμετοχή του Δημοσίου ή άλλων φυσικών ή νομικών προσώπων από εκείνα που ορίζονται στο άρθρο 252 παράγραφος 3α του παρόντος, εφαρμοζομένων στην περίπτωση αυτή των διατάξεων για τις ανώνυμες εταιρείες Ο.Τ.Α..

4. Η πρόσληψη προσωπικού, η σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου, καθώς και η σύναψη συμβάσεων ανάθεσης έργων, προμηθειών, μελετών και υπηρεσιών από τις δημοτικές ή κοινοτικές ανώνυμες εταιρείες διενεργούνται βάσει των αντίστοιχων κανόνων που ισχύουν για τις δημοτικές ή κοινοτικές κοινωφελείς επιχειρήσεις.

5. Κατά τα λοιπά, οι εταιρείες του άρθρου αυτού διέπονται από τις ρυθμίσεις των ανωνύμων εταιρειών Ο.Τ.Α. και τον κ.ν. 2190/1920.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΑΣΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ Ο.Τ.Α. ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Άρθρο 267

Κανόνες λειτουργίας

1. Οι υφιστάμενες αστικές εταιρείες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 22 παρ. 9 του ν. 3274/2004 συνεχίζουν να λειτουργούν μέχρι τη λήξη του χρόνου που προβλέπεται στη συστατική τους πράξη, διεπόμενες και από τους εξής κανόνες:

α) Ο διαχειριστικός έλεγχος της εταιρείας και η ευθύνη των μελών του οργάνου διοίκησης έναντι αυτής διέπονται, κατ' ανάλογη εφαρμογή, από τις διατάξεις που ισχύουν για τις δημοτικές ή κοινοτικές κοινωφελείς επιχειρήσεις. Έκτακτο διαχειριστικό έλεγχο μπορεί να ζητήσει οποιοσδήποτε εταίρος.

β) Η ευθύνη των εταίρων περιορίζεται μέχρι του ύψους της εισφοράς τους.

γ) Η πρόσληψη προσωπικού, η σύναψη συμβάσεων μισθώσεως έργου, καθώς και η σύναψη συμβάσεων ανάθεσης έργων, προμηθειών, μελετών και υπηρεσιών από τις αστικές εταιρείες Ο.Τ.Α. μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα διενεργούνται βάσει των αντίστοιχων κανόνων που ισχύουν για τις δημοτικές ή κοινοτικές κοινωφελείς επιχειρήσεις.

δ) Τηρούν λογιστικά βιβλία Γ' κατηγορίας με τη διπλογραφική μέθοδο για την οικονομική διοίκηση και τη διαχείριση της περιουσίας τους από την πρώτη διαχειριστική περίοδο που αρχίζει μετά τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Σε περίπτωση που τα βιβλία αυτά τηρούνται κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις του Κ.Β.Σ. υποκαθιστούν την οριζόμενη από τον Κώδικα αυτόν υποχρέωση τήρησης βιβλίων Β' και Γ' κατηγορίας.

2. Εφεξής, η σύσταση από Δήμους ή Κοινότητες ή άλλους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης αστικής εταιρείας μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα επιτρέπεται, μόνο εφόσον τούτο προβλέπεται ρητά από ειδική νομοθετική ρύθμιση ή από το κανονιστικό πλαίσιο εθνικών ή κοινοτικών προγραμμάτων.

3. Η συμμετοχή αστικών εταιρειών Ο.Τ.Α. μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα σε προγραμματικές συμβάσεις, εκτός ρητής αντιθέτου νομοθετικής ρυθμίσεως, δεν επιτρέπεται.

4. Εντός έτους από την έναρξη ισχύος του παρόντος, υφιστάμενες αστικές εταιρείες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα υποχρεούνται να κοινοποιήσουν στη διεύθυνση Τοπικής Αυτοδιοίκησης της οικείας Περιφέρειας κυρωμένο αντίγραφο της συστατικής τους πράξης. Την ίδια υποχρέωση υπέχουν και για κάθε τροποποίηση αυτής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Ο.Τ.Α.

Άρθρο 268

1. Με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου επιτρέπεται η απευθείας ανάθεση σε κοινωφελείς επιχειρήσεις ή σε αναπτυξιακές ανώνυμες εταιρείες Ο.Τ.Α. ή σε επιχειρήσεις Ο.Τ.Α. ειδικού σκοπού, παροχής υπηρεσιών συναφών ή συνδεδεμένων με το αντικείμενο της δραστηριότητάς τους, αν ο προϋπολογισμός του αντικειμένου της ανάθεσης δεν υπερβαίνει το ποσό των σαράντα πέντε χιλιάδων ευρώ (45.000 €), και υπό την προϋπόθεση ότι οι υπηρεσίες θα παρασχεθούν από τις ίδιες τις επιχειρήσεις. Η συνολική αξία των αναθέσεων Δήμου ή Κοινότητας προς μία επιχείρηση δεν μπορεί να υπερβαίνει ετησίως το ποσό των εκατό πενήντα χιλιάδων ευρώ (150.000 €). Οι διατάξεις αυτής της παραγράφου εφαρμόζονται αναλόγως και για τις αναθέσεις στις επιχειρήσεις του πρώτου εδαφίου

από τα ιδρύματα, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου των Ο.Τ.Α. και τους συνδέσμους αυτών. Στα ανωτέρω ποσά δεν περιλαμβάνεται ο Φ.Π.Α.. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης είναι δυνατόν να αναπροσαρμόζονται τα ποσά της παραγράφου αυτής και να ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της.

2. Η ανάθεση ειδικότερα εκπόνησης μελέτης προς επιχείρηση Ο.Τ.Α. επιτρέπεται μόνο, αν αυτή έχει προσωπικό ή συνεργάτες αντιστοίχου τίτλου σπουδών ή ειδικότητας.

3. Δήμοι που προκύπτουν από συνένωση άλλων Ο.Τ.Α. υπεισέρχονται αυτοδικαίως από την έναρξη λειτουργίας τους, σε όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των καταργούμενων Ο.Τ.Α., τα οποία προκύπτουν από τη σύσταση ή τη συμμετοχή τους σε επιχείρηση Ο.Τ.Α..

4. α) Δημιουργείται Μητρώο Επιχειρήσεων Ο.Τ.Α., το οποίο περιλαμβάνει στοιχεία που αφορούν τη σύσταση και λειτουργία των επιχειρήσεων Ο.Τ.Α. του παρόντος νόμου. Τα ανωτέρω στοιχεία κοινοποιούνται από τις επιχειρήσεις Ο.Τ.Α. στην οικεία Περιφέρεια, η οποία τηρεί σχετική βάση δεδομένων, γνωστοποιούνται δε μετά από έλεγχο της πληρότητάς τους στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

β) Με βάση τα στοιχεία του Μητρώου η οικεία Περιφέρεια εκδίδει κάθε χρόνο βεβαίωση, η οποία περιέχει τα στοιχεία κάθε επιχείρησης Ο.Τ.Α. που είναι καταχωρημένη στο ανωτέρω Μητρώο. Η βεβαίωση αυτή συνυποβάλλεται στην οικεία Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) μαζί με τη φορολογική δήλωση της επιχείρησης.

γ) Επιχείρηση Ο.Τ.Α. δεν επιτρέπεται να συμμετάσχει σε δημόσιο διαγωνισμό ή να εισπράξει οποιοδήποτε χρηματικό ποσό από Ο.Τ.Α. ή φορέα του δημόσιου τομέα, αν δεν υποβάλλει μαζί με τα αναγκαία κατά περίπτωση δικαιολογητικά τη βεβαίωση της προηγούμενης παραγράφου.

δ) Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, που εκδίδεται μετά από γνώμη της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε., ορίζονται τα ειδικότερα στοιχεία που γνωστοποιούν οι επιχειρήσεις, ο χρόνος και ο τρόπος υποβολής των στοιχείων και έκδοσης της αντίστοιχης βεβαίωσης, η διαδικασία δημιουργίας και συντήρησης του Μητρώου, ο χρόνος έναρξης εφαρμογής των

διατάξεων της παρούσας παραγράφου, καθώς και κάθε ειδικό θέμα αναγκαίο για την εφαρμογή τους. Στα κοινοποιούμενα στοιχεία περιλαμβάνονται οπωσδήποτε οι προσλήψεις προσωπικού που οι επιχειρήσεις Ο.Τ.Α. διενεργούν, καθώς και οι συμβάσεις μίσθωσης έργου και ανάθεσης ή ανάληψης έργων, προμηθειών, μελετών και υπηρεσιών που αυτές συνάπτουν.

5. Τα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.) που συστήνονται από Δήμο ή Κοινότητα και πιστοποιούνται ως τέτοια κατά την οικεία νομοθεσία, έχουν τη μορφή της κοινωφελούς δημοτικής ή κοινοτικής επιχείρησης ή της ανώνυμης εταιρείας Ο.Τ.Α.. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση της απευθείας αναθέσεως παροχής υπηρεσιών από Δήμο ή Κοινότητα προς Κ.Ε.Κ., το οποίο έχουν συστήσει ή συμμετέχουν σε αυτό.

6. Η παροχή νομικών υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις Ο.Τ.Α. είναι αυτοτελής, μη εξαρτώμενη από την ύπαρξη ή μη αντίστοιχης υπηρεσίας του οικείου Ο.Τ.Α..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Ο.Τ.Α.

Άρθρο 269

Συγχώνευση – Μετατροπή – Λύση Επιχειρήσεων

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος έως τις 31.12.2007, όσες επιχειρήσεις Ο.Τ.Α., τις οποίες είτε έχουν συστήσει οι ίδιοι είτε συμμετέχουν σε αυτές κατά πλειοψηφία φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης δεν προσαρμόζουν το καταστατικό τους στις διατάξεις του παρόντος νόμου, λύονται και τίθενται υπό εκκαθάριση.

2. Υφιστάμενες αμιγείς επιχειρήσεις του άρθρου 277 του π.δ. 410/1995 του ίδιου Δήμου ή Κοινότητας είναι δυνατόν να συγχωνευθούν έως 31.12.2007 κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 263.

3. Με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του, με βάση τις υφιστάμενες ανάγκες του οικείου Ο.Τ.Α. και των νομικών του προσώπων, είναι δυνατόν να μεταφερθεί πλεονάζον προσωπικό των συγχωνευόμενων επιχειρήσεων ανεξαρτήτως ειδικότητας και χωρίς αίτησή του, σε αντίστοιχες υπηρεσίες αυτού ή των νομικών του προσώπων. Το προσωπικό αυτό πρέπει να απασχολείται στις επιχειρήσεις με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου μέχρι 31.12.2005.

4. Το μεταφερόμενο προσωπικό σε Δήμο ή Κοινότητα ή σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου αυτών καταλαμβάνει, είτε κενές οργανικές θέσεις είτε με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου συνιστώμενες προσωρινές προσωποπαγείς θέσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου, αντίστοιχης ή παρεμφερούς ειδικότητας, διέπεται δε ως προς τους όρους και το ύψος της αμοιβής της εργασίας του από τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας που ισχύουν εκάστοτε για το προσωπικό των Ο.Τ.Α., λαμβανομένης υπόψη της προϋπηρεσίας τους.

5. Η απόφαση μεταφοράς του προσωπικού εκδίδεται μέσα σε έναν (1) μήνα από τη σύσταση της νέας επιχείρησης, η δε πράξη σύστασης προσωρινών προσωποπαγών θέσεων εκδίδεται από το αρμόδιο προς διορισμό όργανο και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

6. Η αποζημίωση του απολυόμενου προσωπικού βαρύνει τον οικείο Δήμο ή Κοινότητα.

7. Οι ανωτέρω διατάξεις εφαρμόζονται αναλόγως και σε περίπτωση λύσης ή διάσπασης αμιγούς επιχείρησης του άρθρου 277 του π.δ. 410/1995, η οποία λαμβάνει χώρα εντός του χρόνου που αναφέρεται στην παρ. 1 του παρόντος άρθρου, καθώς επίσης και στην περίπτωση που η προσαρμογή των καταστατικών σκοπών επιχείρησης αυτής της μορφής προς τις προβλέψεις των διατάξεων του άρθρου 254 του παρόντος συνεπάγεται, σύμφωνα με την οικονομοτεχνική μελέτη, μείωση του αναγκαίου αριθμού προσωπικού για τη λειτουργία της.

8. Υφιστάμενες αμιγείς επιχειρήσεις του άρθρου 277 του π.δ. 410/1995 είναι δυνατόν, έως τις 31.12.2007 και υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 263 παράγραφος 2, να μετατραπούν, ως προς τους εμπορικούς ή βιομηχανικούς σκοπούς που επιδιώκουν, χωρίς στάδιο εκκαθάρισης, σε ανώνυμες εταιρείες Ο.Τ.Α. ή σε δημοτικές

ή κοινοτικές ανώνυμες εταιρείες, με ανάλογη εφαρμογή των ρυθμίσεων του άρθρου 67 παρ. 2 του κ.ν. 2190/1920.

Η μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων ή στοιχείων ενεργητικού και παθητικού στη νέα εταιρεία, καθώς και κάθε πράξη ή συμφωνία που αφορά τη σύσταση αυτής απολαύει των απαλλαγών που προβλέπει ο ν. 2166/1993. Εφόσον η νέα εταιρεία είναι δημοτική ή κοινοτική ανώνυμη εταιρεία, είναι δυνατή η μεταφορά σε αυτήν προσωπικού της αμιγούς επιχείρησης με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, με ανάλογη εφαρμογή των ρυθμίσεων της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου.

9. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος δεν επιτρέπεται η σύσταση διαδημοτικών ή διακοινοτικών επιχειρήσεων του άρθρου 285 του π.δ. 410/1995. Υφιστάμενες επιχειρήσεις αυτής της μορφής συνεχίζουν να λειτουργούν μέχρι τη λήξη του χρόνου που προβλέπεται στη συστατική τους πράξη, διεπόμενες από την οικεία νομοθεσία. Σε περίπτωση λύσης αυτών, εφαρμόζονται αναλόγως οι ρυθμίσεις των παραγράφων 3 έως 6 του παρόντος άρθρου. Η ρύθμιση του προηγούμενου εδαφίου ισχύει και στην περίπτωση λύσης υφιστάμενων ανωνύμων εταιρειών του π.δ. 410/1995, καθώς και αστικών μη κερδοσκοπικών εταιρειών, των οποίων εταίροι είναι αποκλειστικά Ο.Τ.Α. ή και νομικά τους πρόσωπα. Στην περίπτωση αυτή δεν επιτρέπεται η σύσταση νέας επιχείρησης Ο.Τ.Α. από τους αυτούς εταίρους με την ίδια νομική μορφή και με τους αυτούς καταστατικούς σκοπούς.

10. α. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος δεν επιτρέπεται η σύσταση κατασκευαστικών επιχειρήσεων από Δήμους ή Κοινότητες. Οι υφιστάμενες επιχειρήσεις Ο.Τ.Α. αυτής της μορφής λειτουργούν μέχρι τη λήξη του χρόνου που προβλέπεται στη συστατική τους πράξη, μετατρεπόμενες, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις της οικείας νομοθεσίας, εντός του χρόνου που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού, είτε σε ανώνυμες εταιρείες Ο.Τ.Α. είτε σε δημοτικές ή κοινοτικές ανώνυμες εταιρείες, υπέχοντας τις υποχρεώσεις των αντίστοιχων εργοληπτικών επιχειρήσεων.

β. Σε επιχείρηση της προηγούμενης παραγράφου είναι δυνατόν ο Ο.Τ.Α. που την έχει συστήσει ή συμμετέχει σε αυτή να αναθέσει με απόφαση του οικείου συμβουλίου απευθείας την κατασκευή έργου ή τις εργασίες συντήρησης έργου, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 268.

11. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης καθορίζεται η διαδικασία λήψης και εφαρμογής της απόφασης προσαρμογής του καταστατικού επιχείρησης κατά τις διατάξεις του άρθρου αυτού, τα σχετικά με τη λύση και εκκαθάριση των επιχειρήσεων που δεν προσαρμόζονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού.

Άρθρο 270

Γενικές μεταβατικές ρυθμίσεις

1. Επιχειρήσεις των παραγράφων 1 και 2 του προηγούμενου άρθρου εξακολουθούν μέχρι τη συγχώνευση, λύση ή μετατροπή τους να διέπονται από τις αντίστοιχες διατάξεις του π.δ. 410/1995.

2. Το Μητρώο Επιχειρήσεων του άρθρου 25 παρ. 12 του ν. 2539/1997 (ΦΕΚ 244 Α΄) ενσωματώνεται στο αντίστοιχο μητρώο του άρθρου 268 παράγραφος 4 του παρόντος από την έναρξη εφαρμογής του.

3. Προγραμματικές συμβάσεις, οι οποίες συνάπτονται μέχρι την έναρξη εφαρμογής του παρόντος και στις οποίες συμμετέχουν και ανώνυμες εταιρείες Ο.Τ.Α., ισχύουν μέχρι οριστικής εκτελέσεως του αντικειμένου τους.

4. Οι αρμοδιότητες που έχουν ανατεθεί, σύμφωνα με το άρθρο 36 του π.δ. 410/1995, σε δημοτικές επιχειρήσεις ασκούνται μέχρι την προσαρμογή του καταστατικού τους στις διατάξεις του παρόντος.

5. Αμιγείς δημοτικές ή κοινοτικές επιχειρήσεις, στις οποίες είχε ανατεθεί σύμφωνα με το καταστατικό τους η παροχή υπηρεσιών για την καθαριότητα των κοινόχρηστων χώρων και την αποκομιδή των απορριμμάτων, συνεχίζουν να λειτουργούν έως τη λήξη του χρόνου που προβλέπεται στη συστατική τους πράξη, χωρίς δυνατότητα ανανέωσης και εξακολουθούν να διέπονται από τις διατάξεις, σύμφωνα με τις οποίες ιδρύθηκαν, καθώς και από τους όρους του καταστατικού τους. Οι παράγραφοι 3, 4, 5, και 6 του άρθρου 269 εφαρμόζονται αναλόγως και για το προσωπικό των ανωτέρω επιχειρήσεων μετά τη λήξη του χρόνου λειτουργίας τους.

